

പത്രാധിപർ: ടി കെ. നാരായണക്കുറുപ്പ്

8 Mangalam

മലയാളം

ടാഗോർ

തിരുനാൾ വിശേഷാൽപ്രതി

മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ ആട്ടത്തുരുനാൾ മഹാമഹം പ്രമാണിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ടാഗോർ വിശേഷാൽപ്രതിപ്പിലേക്ക് ലേഖനങ്ങൾ, കവിതകൾ, ചെറുകഥകൾ മുതലായവ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുന്നു. തിരുവിതാംകൂർ രാജകുടുംബം, തിരുവിതാംകൂർ ചരിത്രം, മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ വിശ്വാസ്യത നേട്ടങ്ങൾ, സചിവോത്തമന്റെ അവിസ്മരണീയ സേവനങ്ങൾ എന്നിവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന ലേഖനങ്ങൾ സന്ദർഭോചിതമായിരിക്കുമെന്ന് അനുസ്മരിപ്പിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. ലേഖനങ്ങൾ കന്നി 30-ാം തീയതിക്കകം കിട്ടിയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

മാനേജർ,

“ടാഗോർ” കൊല്ലം.

വിജയവിവരം

ആധുനികശാസ്ത്രത്തിന്റെ

തത്ത്വചിന്താസംഗ്രഹം —

എൻ. ഗോപാലപിള്ള എം. എം.

തത്ത്വയോടു് അഥവാ സ്വാതന്ത്ര്യമഹിമ (കവിത) —

ആനന്ദവർമ്മൻ ആർ. രാമൻപിള്ള,
കുളിമംഗലം.

ബംഗാളീസാഹിത്യവും ടാഗോറും —

കെ. ആർ. സുധാകരൻനായർ

ഏകദേശം (കവിത) —

ജി. കുമാരപിള്ള ബി. എ.

കരുണയിലെ തോഴിമാർ —

പി. ദാമോദരൻപിള്ള ബി. എ.

മുകിലിന്റെ മുകുതി (കവിത) —

ആനന്ദമുഖർ

വിശ്വപ്രേമം —

വിപ്രൻ സി. പി. ശങ്കുപിള്ള പി. ഒ. എൻ.

അപ്പൻ (കവിത) —

പി. കണ്ണിരാമൻനായർ

കലാവതി —

ഭഗതി എൻ. കെ. ആചാരി

പ്രതീക്ഷ (കവിത) —

ലളിതാംബിക അനന്തജനനം

ഇഖ്ബാൽ —

കെ. മുഹമ്മദലി ബി. എം. എൽ. റി.

ചുംബനം (കവിത) —

ദാമോദരി, നാരായണപിള്ള

വിധവ —

നാഗവള്ളി, ആർ. എസ്. കുറുപ്പ് ബി. എ.

മരുവിലെ പുഴ (കവിത) —

കുറുപ്പ്, കെ. പി. കേശവൻ
ബി. എ., ബി. എൽ.

പ്രേമശാപം —

കമുകറ, എൻ. നാരായണക്കുറുപ്പ് ബി. എ.

ടാഗോറിന്റെ കത്തുകൾ —

പി. ശങ്കുപിള്ള ബി. എ., എം. എൻ.

മുകുതികൾ :- (ലേഖനങ്ങളുടെ അവസാനത്തിൽ അങ്ങങ്ങളെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന കവിതാശകലങ്ങൾ പത്രാധിപരുടേതാണ്.)

എഴുതാൻ നല്ല പെൻസിൽ ഏത്?

ശ്രീ ചിത്ര പ്രകാശത്തിൽനിന്നും ഒന്നാം സമ്മാനം ലഭിച്ച

ല ക്ഷ്മി പെ ൻ സി ൽ

ഉയന്നതരം അമേരിക്കൻ സിഡർതടിയിൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ബ്ലാക്കലൈഡ് പെൻസിൽസ്, കളർ പെൻസിൽസ്, കാപ്പിയിംഗ് പെൻസിൽസ് മുതലായ വിവിധതരത്തിലുള്ള പെൻസിലുകൾ എല്ലാ ഇൻഡ്യൻ മാക്കറ്റുകളിലും മന്ദമായ വിലയ്ക്കു കിട്ടുന്നതാണ്.

നിർമ്മാതാക്കൾ:—

ദി കപയിലോൺ പെൻസിൽഫാക്ടറി, കൊല്ലം.

(ഗവൺമെന്റ് സപ്ലയേഴ്സ് & വാർ കൺട്രാക്ടേഴ്സ്.)

തിരുവിതാംകൂറിൽ ആദ്യമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത്.

എം. പി. കൃഷ്ണൻവൈദ്യരുടെ അഭിനവഗർഭരക്ഷാഗുളിക

(രജിസ്റ്റേഡ് ട്രേഡിംഗ് മാർക്ക്)

ഇൻഡ്യയിലെന്നല്ല, ഇൻഡ്യയ്ക്കു പുറമേയും പ്രസിദ്ധി പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള
അനുഭവസിദ്ധമായ പരമശാസ്ത്രം. ഇത് ഏറ്റവും ഫലപ്രദവും,
വനിതാലോകത്തിന് അനുഗ്രഹീതവുമാകുന്നു.

1. അഭിനവ ഗർഭരക്ഷാഗുളിക ഗർഭാരംഭം മുതൽ രോഗിണിയും അരോഗിണിയും
ആരോഗ്യത്തിനും സുഖപ്രസവത്തിനും നിത്യമായി സേവിക്കാനുള്ളത്.

2. അഭിനവ ഗർഭരക്ഷാഗുളിക വായുക്ഷോഭം, ഗർഭപിഡ, ഛർദ്ദി, ക്ഷീണം, അരുചി,
തലച്ചുറൽ, വയറുകുത്തൽ, അഗ്നിമാന്ദ്യം, പനി, ശ്വാസനാളരോഗം, ശോധനയില്ലായ്മ, വയ
റെറപ്പ്, അതിസാരം, ഗ്രാണി, ഗുരുശുദ്ധ ഇവയെ ശമിപ്പിക്കുവാൻ പര്യാപ്തമായത്.

3. അഭിനവ ഗർഭരക്ഷാഗുളിക ഗർഭാരയശുദ്ധ, ഗർഭസ്രാവം, രക്തസ്രാവം, യോനി
സ്രാവം, നെഞ്ചിടിപ്പ്, വിളർച്ച, ചുട്ടനീറൽ ഇവയെ പൂർണ്ണമായി ശമിപ്പിക്കും.

4. അഭിനവ ഗർഭരക്ഷാഗുളിക ഗർഭശിശുവിന് യാതൊരു ആരോഗ്യഹാനിയും സംഭ
വിക്കാതെ ജീവശക്തിയെ പ്രദാനംചെയ്ത് കാത്തുറക്കിക്കുവാൻ മുലപ്പാൽനെ ശുദ്ധീകര കുടവാനും,
ഒരു സിദ്ധശാസ്ത്രമാണ്.

5. അഭിനവ ഗർഭരക്ഷാഗുളിക പ്രസവകാലങ്ങളിൽ പ്രസവം സുഖകരവും, ശീഘ്രക
രവും ആക്കിത്തീർക്കുന്നതും, ഗുരുനേരവ്, ആന്തനേരവ് ഇവയെ ശമിപ്പിച്ച് പ്രസവകാലങ്ങളിലു
ണ്ടാകാറുള്ള സങ്കലവിധ ഗർഭാരയ രോഗങ്ങളും മരണരോഗങ്ങളും വരാതെ കാത്തുറക്കിച്ച് ജന
യിതൃക്കു നവചൈതന്യവും സന്തുഷ്ടിയും പ്രദാനംചെയ്യുവാൻ ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളതും ആകുന്നു.

മാത്രം:—ഒരൺസ് ജീരകവെള്ളത്തിൽ ഒരു ഗുളിക കലർത്തി കാലത്തും
അതേപ്രകാരം രാത്രിയിലും സേവിപ്പിക്കുക.

ഒരു മാസം സേവിക്കുവാനുള്ള ഗുളിക അടങ്ങിയ ഡപ്പി 1-നു വില രൂ. 1.

മാനേജിംഗ് പ്രൊപ്രൈറ്റർ,

എം. പി. കൃഷ്ണൻവൈദ്യർ,

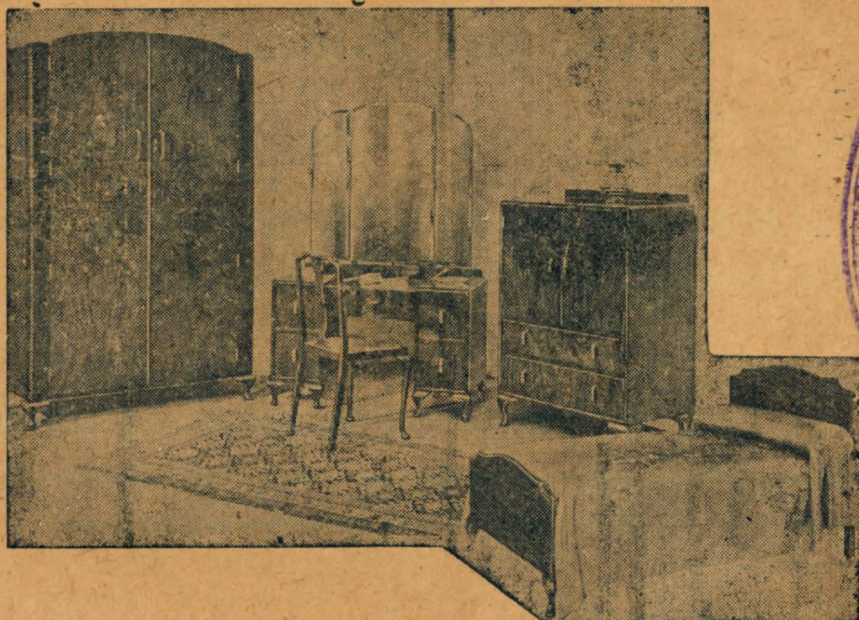
ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസം ആയുർവേദഹാർമനി,

ആൻഡ് സർക്കാർ വൈദ്യശാല, കൊല്ലം.

ബ്രാഞ്ച്:—പുത്തൻചന്ത, തിരുവനന്തപുരം.

KURIYANS' LTD.

(The Reliable House for Quality Furniture)

MODERN BEDROOM SUITE.

WE FURNISH:—

*BUNGALOWS AND OFFICES IN
UP-TO-DATE STYLE.*

WE SUPPLY:—

WINDOW AND DOOR FRAMES ETC.,
FOR FACTORIES.

We undertake to submit designs and quotations if measurements
or cuttings from Catalogues are sent.

CHURCH FURNITURE A SPECIALITY.

All enquiries to:—

KURIYANS' LTD.,
Chungom Kottayam, Travancore.

THE NEW GUNA SHENOY COMPANY.

DIRECT IMPORTERS

&

HARDWARE MERCHANTS

Head Office:-
ERNAKULAM.

Branches:-
COCHIN, KOTTAYAM & QUILON.

**STOCKISTS OF EVERY KIND OF HARDWARE
MACHINERY AND ESTATE GOODS Etc., Etc.**

SOLE PROP:-
A. N. LAKSHMANA SHENOY.

**മാതൃഭൂമി
ഏജൻസി,
ലക്ഷ്മിനട—കൊല്ലം**

മഹാത്മജി, ജവഹർലാൽ, ടാഗോർ,
H. G. വെൽസ്, ഷേക്സ്പിയർ മുതലായവരുടെ വിശ്വവിഖ്യാതങ്ങളായ കൃതികളുടെ (ആത്മകഥകളും മറ്റും) ഒന്നാംതരം മലയാളവിവർത്തനങ്ങളും പ്രശസ്ത കേരളീയകവികളുടെ പുസ്തകങ്ങളും ഇവിടെ വില്പനയ്ക്കുണ്ട്.

സുപ്രസിദ്ധ സാഹിത്യമാസികയായ മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ് ഇവിടെനിന്നും കൈവശിയായും അഞ്ചൽമാറ്റമായും അയച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണ്.

എജൻറ്,
K. N. K. Pillai.

**കാൽസി ഫെറോ
(റജിസ്ട്രേഡ്)**

കൈകൾപ്പകർ മെലിഞ്ഞും, നെഞ്ചുനീളം, വയർചാടിയും, കവിൾ വീഞ്ഞും, വീളിയും തീരെ ആരോഗ്യം നശിച്ച കുട്ടികൾക്ക് ഏറ്റവും ഉത്തമമായ ടോണിക്ക്. കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കു ദഹനസംബന്ധമായുണ്ടാകുന്ന സങ്കല തകരാറുകളും നിശ്ശേഷം മാറ്റുന്നു. അസ്ഥിവളിച്ചും ശരീരപ്പുഷ്ടിക്കും ഉത്തമം.

ഫലസിദ്ധിയുള്ള പല അപൂർവ്വരസങ്ങളുടെ രസവും, കാൽസിയം, ഇരുമ്പ്, മഗ്നേഷ്യം മുതലായ ധാതുദ്രവ്യങ്ങളും, തേനും, മോർട്ടും ചേർത്ത് ശാസ്ത്രീയമായി തയ്യാർ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. 48 നേരത്തിനുള്ള ആദ്യ ഭരണസൂക്ഷ്മി എന്നു രണ്ടരരൂപ മാത്രം. ഏല്പാ മരുന്നാക്കപ്പകുലും വില്പിക്കുന്നു.

സുപ്രസിദ്ധ ആരോഗ്യസംവൽകകരമായ
“ബ്ലൂഡ്-ഇൻ-ഗ്രാഷ്വാ” നിർമ്മാതാക്കളാൽ തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടത്.

എസ്. ജി. ഏ. ഫാർമസി, കോട്ടയം.

IT WILL PAY YOU TO CONSULT

A. G. KRISHNA SHENOY

PAINTS & HARDWARE MERCHANT

HEAD OFFICE:

BROADWAY

ERNAKULAM

(Tel: MAGNET)

OR

BRANCH:

KALARIKKAL BLDG.

KOTTAYAM.

Tel: VENUS.

Before you buy your requirements in
Paints or Hardware.

മാനാദിൽ

ആയുർവ്വേദ ആശുപത്രി.

യൂണിയൻ ക്ലബ്ബിനു സമീപം, കോട്ടയം.

ചീഫ് ഡോക്ടർ & പ്രൊഫെസർ,

കെ. കെ. ഭാരതകുമാർ (കാർമ്മാ)

എല്ലാ ആയുർവ്വേദ ചികിത്സകളും ഇംഗ്ലീഷ് ചികി

ത്സാമാത്രമായി അംഗീകരിക്കുന്നു. കോട്ടയം,

റോഡിൽ അടുത്തായി ചികിത്സ നടത്തുന്ന

തക്ക ഹോസ്പിറ്റൽ സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടി

നടത്തിവരുന്ന കോട്ടയത്തെ

ഏക സ്ഥാപനം.

സി ഫിലിസ്

പത്തുകൾക്ക് മടിച്ചിരിക്കുന്നു. റോഡ് വലിപ്പം.

ഏതായാലും യുവതിയുവാക്കൾ സി ഫിലിസ് പീ

ടിയെട്ടു നരകഭയം അനുഭവിക്കുന്നു. ഈ റോ

ഡ് ബോധിച്ചാൽ അവരുടെ രക്തം അതോടെ

മലിനമായിത്തീരുന്നു. എന്നാൽ S. P. ഗുളിക

കൾ 12 ഏണ്ണ സേവിച്ചാൽ രക്തശുദ്ധി വര

ന്നി ഒരാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ ഏതുതരം സി ഫിലിസ്സിനെ

യും പരിപൂർണ്ണമായി പരിഹരിക്കുന്ന ദിവ്യരക്തം.

അനുഭവസ്ഥരായ അനുഭവവി.

12 ഏണ്ണത്തിന് 5 രൂ. പുറമേപുറത്തിന് 8 രൂ.

കാർഡുകൾ രഹസ്യമായി സൂക്ഷിക്കുന്നതാണ്.

വിശദവിവരങ്ങൾ സ്റ്റാമ്പുസാഹിത്യം ഏകദേശം

നിങ്ങളുടെ ഭാവി!

ഭാവഫലങ്ങൾ സൂക്ഷ്മമായി അറിഞ്ഞു ജീവിതത്തെ കൂടുതൽ ശോഭനമാക്കുക!

മാസഫലമടങ്ങിയ ഒരു വർഷത്തെ ഫലമെഴുതുന്നതിന് രൂ. 3.

5 ചോദ്യങ്ങൾക്ക് 2 രൂ. കൂടുതൽ ഓരോ ചോദ്യത്തിന് 8 ഞ. വീതം.

സമ്പൂർണ്ണജാതകം 10 രൂ. സംക്ഷിപ്ത ജാതകം 5 രൂ. തലൂരി 3 രൂ.

ജനനസമയമോ, ജനനകാലഗ്രാഹസമിതിയോ അഥവാ കത്തെഴുതുന്ന സമയമോ സൂക്ഷ്മമായി അറിയിക്കുക.

V. P. ചാർജ് 4 ഞ. പുറമേ.

ജാതകമെഴുതുന്നതിന് ജനനസമയം അറിയിക്കണം.

ജ്യോത്സ്യൻ,

ശാസ്ത്രി പി. എ. പരമേശ്വരൻപിള്ള,

മകുടീജ്യോതിഷാചാര്യം,

ബോട്ടാട്ടി, ആലപ്പുഴ.

‘സ.വി.3’ (1931-ൽ 335-ാം നമ്പ്രായി കല്ലടായിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തത്.)

ശ്രീചിത്തിര എക്സിബിഷനിൽനിന്നും തങ്കമെഡൽ ലഭിച്ച
 “ഒരതുഭൂതകരമായ ധാതുപുഷ്പി നെർവയിൻ ഓണിക്കു”
മെലഞ്ഞവർക്കു് ഒന്നുഗ്രഹം.

കാഷ്ടം യശസ്സനവും എന്നും കാണാൻ നിലനിൽക്കുന്ന ഒരു ദിവ്യകല്പം!

ധാരാളം, സ്വച്ഛം, ഞെരുക്കമുള്ള, ബലംഗീത ഇവയെ മറ്റൊരു ക്കയിച്ചുപോയ ചീവുകക്കിയെ വീണ്ടെടുത്തു് തന്നുപോയ വാതുക്കളെ ബലപ്പെടുത്തി, തലച്ചോറിനെത്തണുപ്പിച്ചു്, മർദ്ദകക്കിയെ വലിച്ചു കുന്നതുകൂടാതെ എല്ലുപേർക്കും രുചിയേറിയതും ഇനംരസത്തേ തരത്തക്കതും. സന്തോലനത്തെ പുരാംചെയ്യുന്നതുമാണ്. പ്രസവിച്ചവർക്കും നർഭിണികൾക്കും അത്യന്തമം 8 ദൺസ് 15 ദിവസ

ഒത്ത മരുന്നടങ്ങിയ കപ്പി 1 ക്ക് വില രൂപം 1 അഞ്ചു 8 മാത്രം.

വി. വി. ചാക്കു പാറമേ

ആയുർവേദശിരോമണി, ഡാക്ടർ റി ആർ എൻ. ഓസ്.,
 ഏച്ച്. എം. ബി. എൽ. എം. എസ്സ്. യു ആർഡ്. എം. ഐ. ഏച്ച്. സി.
 ഇൻഡൻ മെഡിക്കൽസ്റ്റോർ സ്, ചിന്നക്കട - കൊല്ലം.

**വിജ്ഞാനപ്രദമായ
 ലേഖനങ്ങൾക്കു്
 മലയാള രാജ്യം
 വാരിക (തിങ്കളാഴ്ചപ്പതിപ്പ്)
 പായിക്കുചിൻ!**

ബ്ളഡ് - ഇൻ - കാർണിസ്

വൈദ്യലോകത്തിന്റെ പ്രശംസയ്ക്കും
അനുഭവസ്ഥന്മാരുടെ അഭിനന്ദനത്തിനും
പാത്രീഭവിച്ചിട്ടുള്ള സുപ്രസിദ്ധ
ആരോഗ്യസംവൽക്കഷണം ഏതു്?

ആവ്സൺസ്

ബ്ളഡ് - ഇൻ - കാർണിസ്

രക്തശുദ്ധീകരണ വർദ്ധനവിന്നും സ്ത്രീ
പുരുഷഭേദമന്യേ രോഗാവസ്ഥയി
ലും അരോഗാവസ്ഥയ്ക്കും ഉപയോ
ഗിക്കാവുന്ന ഇത്ര ഫലപ്രദമായ ഒരു
വിശിഷ്ടരക്തസംവൽക്കഷണം വേറെയില്ല. ഗർഭി
ണികൾക്കും പ്രസവം കഴിഞ്ഞവർക്കും
ആരോഗ്യം നശിച്ചവർക്കും അത്യുത്തമ
മായ ഔഷധമാണു് ശരീരധാതുക്ക
ളെ പുനർജീവിപ്പിക്കുവാനും ദീപ
നക്ഷയത്തെ മാറ്റി ആഹാരത്തി
ന്നു് അനല്പമായ ആശ നൽകുന്നതി
ന്നും സഹായകമായ ടാണിക്കാണു്
ബ്ളഡ് - ഇൻ - കാർണിസ്. കുട്ടിക
ളുടെ വളർച്ചയ്ക്കു് വളരെയധികം ഉപ
കാരംകൊണ്ടും ഇതിൽ അടങ്ങിയിരി
ക്കുന്നു.

ബ്ളഡ് - ഇൻ - കാർണിസ്

തിരു: ഗവ: സർജ്ജൻജനറൽ ഡാ
ക്ടർ എസ്. ജോൺ. റിട്ട: സർജ്ജൻ
ജനറൽ ഡാക്ടർ കെ. പി. രാമൻപി
ള്ള, റിട്ട: സർജ്ജൻ ജനറൽ ഡാക്ടർ
മിസ്സസ് പുനൻലുക്കോസ്, കൊച്ചി
ഗവ: സിവിൽസർജ്ജൻമാരായ ഡാ
ക്ടർ എ. കെ. മേനോൻ, സിവിൽസ
ർജ്ജൻ ഡാക്ടർ ബാബുറാവു, തിരുവ
നന്തപുരം ഡിസ്ട്രിക്ട് ഹോസ്പിറ്റൽ
സൂപ്രണ്ടു് ഡാക്ടർജേക്കബ്ബ് തളിയത്തു്,
ഡാക്ടർ പോൾ പുത്തൂരൻ, ഡാക്ടർ
റി. കെ. കൃഷ്ണസ്വാമി, പയസ്തൂരത്ത
റുൻ നാരായണൻമുസ്സ് മുതലായ മ
റ്റാനേകം സർവ്വമതന്മാരായ വൈ
ദ്യവിശാരദന്മാർ ബ്ളഡ് - ഇൻ -
കാർണിസിന്റെ അത്ഭുതഫലസിദ്ധി
യെ സാക്ഷ്യപത്രങ്ങൾകൊണ്ടു് പ്ര
ശംസിക്കുന്നു.

അനേകം പ്രചാരത്തിൽ വരുന്ന ബ്ളഡ് - ഇൻ - കാർണിസ് സേവാക്രമത്തിൽ
വിശേഷാൽ പദ്ധതിയില്ലാത്ത രുചികരവും വീളുവും ഉള്ള ഒരു പാനീയമാണു്.

Sole distributors:- A. V. & Sons Medical Hall, Alleppey,
എല്ലാ മരുന്നുഷാപ്പുകളിലും വില്പിക്കുന്നു.

ശ്രീ പാഗ്ഭടാശ്രമം

ആയുർവേദഹാർമസി, കൊല്ലം.

(ശ്രീമാൻ ടി. കെ. നാരായണക്കുറുപ്പ് അവർകളുടെ
നിദ്ദേശാനുസാരം നടത്തപ്പെടുന്നതു)

മംഗലാഘൃതം ആസ്വത്രയെ ശരണംപ്രാപിക്കാതെ സ്വന്തം ഭവനത്തിലെ ആരോഗ്യത്തിനുള്ളിൽതന്നെ പ്രസവിക്കണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്ന സ്ത്രീകൾക്കു മംഗലാഘൃതം ഉപേക്ഷിക്കാവുന്നതല്ല. സുഖപ്രസവത്തിനും, ആരോഗ്യത്തിനും, ശിശുവിന്റെ ക്ഷേമത്തിനും ഉറപ്പുതരുന്ന ഈ ഔഷധം ഗർഭിണികൾക്കു ഒരു മഹാനുഗ്രഹമത്രേ. ഗർഭം അലസുമെന്നുള്ള ശങ്ക ഒരിക്കലും വേണ്ട. തുടരെ ഗർഭം അലസിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ ഈ ഘൃതം മാത്രം സേവിച്ചാൽ മതിയാകും ഗർഭകാലം മുഴുവൻ ഓജസ്സും, ശക്തിയും നിലനിൽപ്പി പിൽക്കാലത്തെ ആരോഗ്യത്തെപ്പോലും രക്ഷിക്കുന്ന മംഗലാഘൃതം ഏതൊരു കുടുംബത്തിനും ഒരു മംഗലം ചേർക്കുമെന്നു് ഒരിക്കൽ പരീക്ഷിച്ചാൽ ബോദ്ധ്യമാകുന്നതാണു്. ഗർഭത്തിലെ ശിശുവിന്റെ രക്തപുഷ്ടി, തേജസ്സ്, ശക്തി എന്നിവയെ മംഗലാഘൃതംപോലെ മറ്റൊന്നും പുലർത്തുകയില്ല.

10 ഔൺസിനു് (ഒരുമാസത്തേക്കു്) വില രൂ 8.

നര ഒരു രോഗലക്ഷണമാണു്; വിശേഷിച്ചു 30 വയസ്സിനുമുമ്പു തലമുടി കറുത്തിരുണ്ടു് തഴച്ചുവളരേണ്ട ആ യൗവ്വനപ്രായത്തിൽ നിങ്ങൾ എന്തിനു നരയ്ക്കുണം? നരയ്ക്കാതിരിക്കാനും അകാലനായെ മാറ്റാനുമായി ഒരു പുതിയ ഔഷധം ഞങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നു. നരയ്ക്കുക, കൊഴിയുക, നിറംകെടുക തുടങ്ങിയ സകല ശിരോരോഗങ്ങളെയും അതുതകരമാംവണ്ണം സുഖപ്പെടുത്തി തലമുടിക്കു സ്തിഷ്ഠതയും, നിബിഡതയും, വണ്ണമനോഹരതയും തലയ്ക്കു കളീർമയും മുഖത്തിനു പ്രസന്നതയും ഓജസ്സും നൽകുന്ന

സുവേണിതൈലം

സ്രീപുരുഷന്മാക്കൊന്നുപോലെ യുവത്വം പ്രദാനംചെയ്യുന്നു. യൗവനശ്രീ നിങ്ങൾക്കു ട്രോധയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു തെളിയിക്കുന്ന ഈ ഔഷധത്തിനു്,

10 ഔൺസു് കുപ്പി ഒന്നുക്കു വില രൂ 5.

The only ideal Tonic for perfect Health and Vigour.

Prop: T. R. ശങ്കരപ്പിള്ള

രക്തബിന്ദു.

രക്തമില്ലാതെ ഉണ്ടാകുന്ന വിളർച്ച, അജീർണ്ണം, ചൊരി
ചിരങ്ങ് മുതലായ എല്ലാ രോഗങ്ങൾക്കും ഏറ്റവും
അത്യുത്തമമായ ഒരു ടോണിക്.

16 ഔൺസ് കുപ്പി 1-ക്ക് 4 ക.

സ്റ്റാക്കിസ്റ്റ്സ് — മെസ്. രാമലിംഗംപിള്ള & സൺസ്, വലിയകുട, കൊല്ലം.
കുടർക്കൽ മെഡിക്കൽ സ്റ്റോർസ്, കോട്ടയം.
സി. ജെ. ട്രെയ്ഡ് കോംപിങ്ക്സ് കമ്പനി, ചങ്ങനാശ്ശേരി.
കെ. സി. മാത്യു & കമ്പനി, കോഴഞ്ചേരി.
ടി. ഇംഗ്ലീഷ് കമ്പനി, ആലപ്പുഴ.

ആരോഗ്യദായിനി വൈദ്യശാല, ന്യൂറോഡ്, കൊച്ചി.

നഞ്ജീവിനി

ആയുർവ്വേദ വൈദ്യശാല

ചാല, തിരുവനന്തപുരം.

പിത്തകുലാന്തകൻ

ശരീരത്തിൽ രക്തമില്ലാതെ വിളർ
വിത്തു ജീവിതംതന്നെ ഒരു ഭാര
മായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന ബഹു
സഹസ്രം ആളുകൾ ഞങ്ങളുടെ
ഈ സിദ്ധൗഷധത്താൽ
രക്ഷനേടിയിരിക്കുന്നു.

24 ഔൺസ് കുപ്പി 1-ക്ക് വില രൂ 4.

വിദ്യാധിരാജവടിക

(വിദ്യാധിരാജപരമഭട്ടാരഗ്രീ ചട്ടമ്പിസ്വാമി
തിരുവടികളുടെ ട്രിബ്യൂപദേശമാകയാൽ
ഇതിനു വിദ്യാധിരാജവടിക എന്ന
നാമകരണം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.)

കുട്ടികളുടെ ഉദരരോഗങ്ങൾക്കും, വിശേ
ഷിച്ചുവിരകോപത്തിനും ഇത്ര ഫലപ്രദമായ
ഔഷധം അധികം കാണാറില്ല.

കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കു പതിവായി കൊടുക്കാവു
ന്നതാകയാൽ ഇത് ഓരോ ഗൃഹത്തിലും സൂ
ക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നതു നന്നായിരിക്കും. സേവാ
കൂമം ഔഷധത്തോടുകൂടിയുണ്ടായിരിക്കും.

30 ഗുളികയടങ്ങിയപാക്കറ്റ് 1.00 വില 8൩.
എജൻറമാരെ ആവശ്യമുണ്ടു്.

മാനേജർ,

വാഗ്ഗടാഗ്രമം ആയുർവേദമാർഗ്ഗസി,
കൊല്ലം.

Travancore Timber Trading Company, ASRAMAM, QUILON.

Telegrams: Timberco

Telephone: No. 137

MANUFACTURERS & SUPPLIERS OF

Packing cases, Slate frames, Foot-rules, Pen-holders, Furnitures, Building sizes, Boobins & Fancy goods, i. e., Cycle-handle-grips & Cycle Pedals in wood, Flower-vases, Electric-table-lamp-stands, Soap-bowls, Shaving-stick-containers, Powder-boxes, Umbrella grips, etc., etc., all in high class wood and beautifully designed and lacquered.

Stockists of: All kinds of Hardwood and Softwood logs.

"GOPAL INK"

THE IDEAL INK
FOR YOUR PEN.

Distributors

M/s. M. Aboorbehuman
Pillai & Sons,
TRIVANDRUM.

ROYAL BAKERY,

Main Road, QUILON.

റായൽബേക്കറി,

മെയിൻറോഡ്—കൊല്ലം.

ഞങ്ങളുടെ ബേക്കറിയിൽ ഗോതമ്പു റൊട്ടി, ബൺ, ബിസ്കറ്റ്, കേക്കുകൾ മുതലായ എല്ലാ രുചികരമായ സാധനങ്ങളും എപ്പോഴും മിതമായ വിലയ്ക്കു വില്പുവാൻ തയ്യാറാണ്.

കൂടാതെ ഓർഡർ അനുസരിച്ച് എല്ലാത്തരം കേക്കുകളും കൃത്യസമയത്തു ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതാണ്.

ഞങ്ങളുടെ സാധനങ്ങൾ പരിശോധിക്കുവിൻ!

പ്രൊപ്രൈറ്റർ,

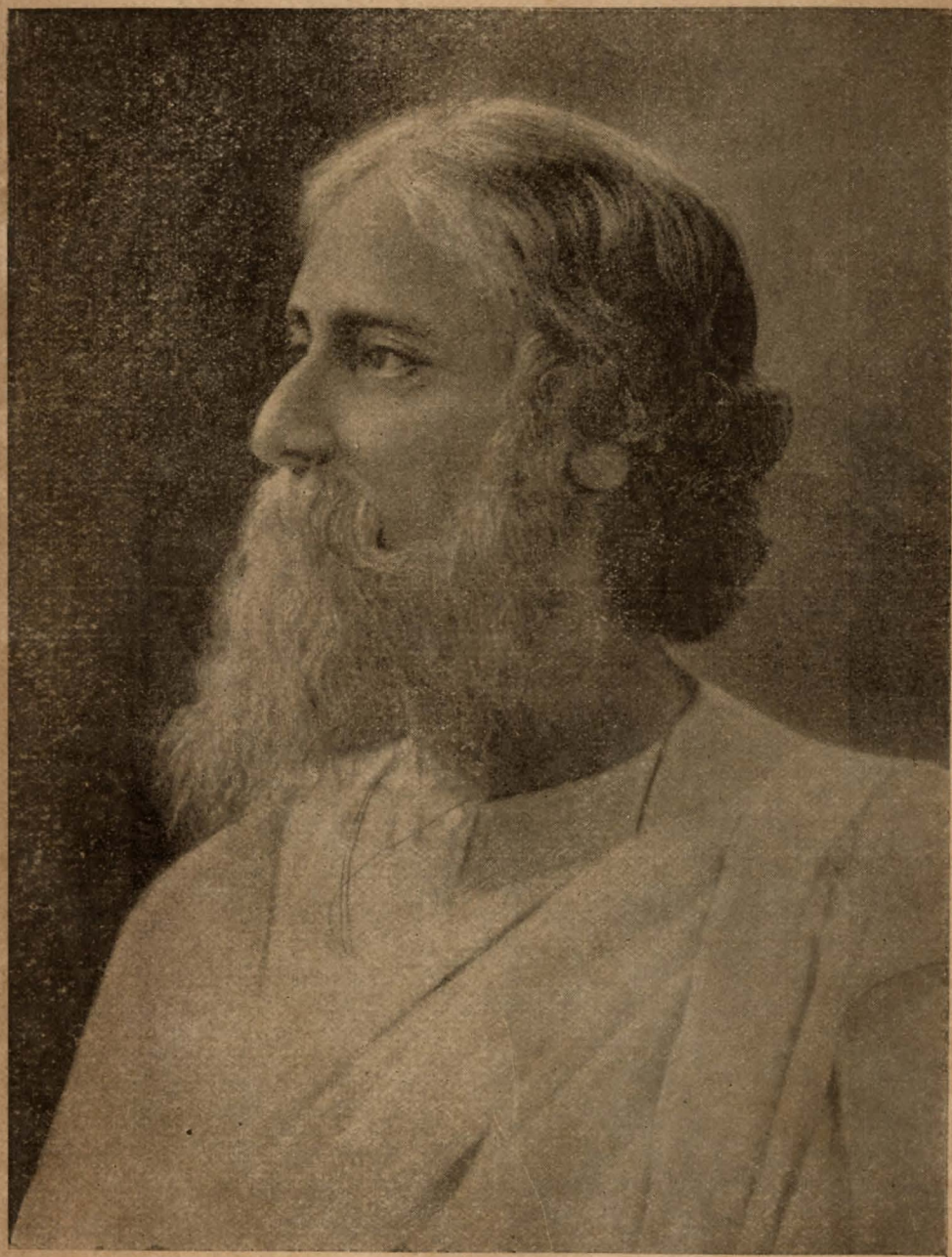
ആർ. എഫ്. മെച്ചാഡ്.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 FIFTH AVENUE
NEW YORK, N. Y. 10018

Open to all
Open to all
Open to all

Reference	Circulation
Reference	Circulation
Reference	Circulation
Reference	Circulation
Reference	Circulation

ട്രാവൻകോർ

പുസ്തകം

൧.

ജലായ്

ലക്കം ൩.

ആധുനികശാസ്ത്രത്തിന്റെ തത്ത്വചിന്ത

(By kind permission of the Travancore Radio)

(എൻ ഗോപാലപിള്ള എം. എ.)

ചിന്തിക്കുന്ന മനുഷ്യരെല്ലാം ചോദിക്കുന്ന ചില ചോദ്യങ്ങളുണ്ട്—പണ്ടേക്കുവേണ്ട ചോദിച്ചിട്ടുള്ള ചില ചോദ്യങ്ങൾ. ഈ ലോകം എങ്ങനെ ഉണ്ടായി? എന്നുവരെയെന്നില്ല? വെറും യാദൃച്ഛികമായ ഒരു സംഭവമാണോ ഈ ലോകത്തിന്റെ ഉൽപ്പത്തി? അതോ—ഇതിനു വല്ല ഉദ്ദേശവും ലക്ഷ്യവുമുണ്ടോ? നിയന്തമായ ഒരു രൂപഘടനയുണ്ടോ? ജീവിതത്തെ ഒരു ധർമ്മസംഭവമാണോ? ജീവികളിൽപ്പെട്ട് ഉൽകൃഷ്ടനെന്നു കരുതുന്ന മനുഷ്യന്റെ ഭാവം എന്തു? അറിയില്ലെന്നു തെളിഞ്ഞുനിന്നു പെട്ടെന്നു പൊട്ടിപ്പൊലിയുന്ന പൊള്ളയായ നീർക്കുമിളയാണോ ഈ ജീവിതം? അവനവന്റെ ഹിതംപോലെ ജീവിതഗതി മാറാനും മറിക്കാനും മനുഷ്യനു കഴിയില്ലേ? അതോ—സ്വപ്നം നിയന്ത്രിക്കുന്ന മഹത്തരമായ ഒരു ശക്തിക്ക് അടിമയാണോ മനു

ഷ്യൻ? ഈവക ചോദ്യങ്ങളാണ് ആദിമ കാലംമുതൽ മനുഷ്യനെ അലട്ടിയിട്ടുള്ളത്. അവയുടെ സമാധാനമാണു സകല ദർശനങ്ങളുടേയും പ്രതിപാദ്യവിഷയം. പക്ഷേ, തമ്മിൽ പൊരുത്തമില്ലാത്ത സമാധാനങ്ങളാണ് അധികവും. അവയിൽ ഏതാണു നാം സ്വീകരിക്കുക?

ആധുനിക ശാസ്ത്രകാരന്മാരുടെ സമാധാനങ്ങളാണ്—അവരുടെ തത്ത്വചിന്തകളാണ് ഇപ്പോൾ നമുക്കു ചിന്താവിഷയം. ആധുനികശാസ്ത്രമോ? അതിന്റെ അതൃപ്തിതീർപ്പുകൾകൊണ്ട് അന്വരണപോകാത്ത മനുഷ്യരുണ്ടോ? ഈ സന്ധ്യാസമയത്തു തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്നു ഞാൻ പറയുന്ന വാക്കുകൾ ഈനിമിഷം ഉച്ചവെയിൽത്തട്ടുന്ന ലണ്ടൻനഗരത്തിൽ കേൾക്കുമായിരിക്കും. ഇങ്ങനെ എത്രഎത്ര മായാ

വൈഭവങ്ങളാണു സയൻസ് സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ മഹനീയമായ ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രവാചകനായ മഹാത്മാർ മൗലികങ്ങളായ പ്രശ്നങ്ങൾക്കു നൽകുന്ന സമാധാനങ്ങൾ—അവരുടെ തത്ത്വങ്ങൾക്കു നൽകുന്ന സമാധാനങ്ങൾ—നമ്മുടെ ഗാഢമായ ശ്രദ്ധയ്ക്കു വിഷയമാകേണ്ടതാണ്.

പല ശതാബ്ദങ്ങൾക്കൊണ്ടു അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള ശാസ്ത്രങ്ങൾ പലതുണ്ടു്. എങ്കിലും ഗഹനങ്ങളും മൗലികങ്ങളുമായ പ്രശ്നങ്ങളെ പരാമർശം ചെയ്യുന്ന ഒരു നൂതനശാസ്ത്രത്തിന്റെ തത്ത്വജിജ്ഞാസയെ കുറഞ്ഞൊന്നു പരിശോധിക്കാനേ തൽക്കാലം നിർവാഹമുള്ളൂ. Modern Physics ആധുനിക ഭൂതവിജ്ഞാനീയത്തിന്റെ തത്ത്വമീമാംസ. പത്തൊൻപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ പാശ്ചാത്യശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ലോകരഹസ്യത്തിന്റെ അടിത്തട്ടു കണ്ടുതുടങ്ങി എന്നു സങ്കല്പിച്ചു. അവരുടെ ഭൗതികമായ അഭിവൃദ്ധിയിലും പരിഷ്കാരത്തിലും അവർ അത്രയ്ക്കു മതിമറന്നു. അവർക്കു അറിയാവുന്ന നിയമങ്ങൾ അനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു യന്ത്രമാണു് ഈ പ്രപഞ്ചമെന്നു് അവർ വിശ്വസിച്ചു. പരമാണുക്കളുടെ ഒരു മഹത്തായ സംഘടനയാണു് ഈ പ്രപഞ്ചം അതിൽ എവിടെയെങ്കിലും അനുകൂലപരിസ്ഥിതിയിൽ യാദൃച്ഛികമായി നിഴലിക്കുന്ന ഒരു വികൃതിജീവിതവും! ഒരു കരങ്ങു് ഒരു റൈറ്റിംഗ് റൈറ്ററിൽ താറുമാറായി ഇടവിടാതെ റൈറ്റിംഗ് ചെയ്താൽ കാളിദാസന്റെ ഒരു പദ്യത്തിന്റെ അക്ഷരങ്ങൾ ഒരിക്കൽ ഒതുവെന്നുവരാം. അതു പോലെയാണു ഭൗതികലോകത്തിൽ ജീവിതം. വെറുമൊരു യദൃച്ഛാസംഭവം.

യാഥാർത്ഥ്യം എന്നാൽ എന്തു് എന്നു് അവർ തീർച്ചപ്പെടുത്തു കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടു് കൈകൊണ്ടു തൊടാവുന്ന കല്പപോലെയു്

ഉള്ളതു്—അതേ—പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു ഗോചരമായ ഭൂതദ്രവ്യം. അതാണു യഥാർത്ഥം—മറുജ്ഞതെല്ലാം മിഥ്യ—പെറും അസ്ഥിശ്വാസം—എന്നു് അവർ ശരിച്ചു. സത്യം അറിയണമെങ്കിൽ ഈ ഭൂതദ്രവ്യങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്താൽ മതിയെന്നായി. അതിനപ്പുറംപോയാൽ അന്ധത. ആത്മാവെന്നോ അനുഭൂതിയെന്നോ കേട്ടാൽ അവർ നെററിച്ചുളിച്ചു—അനുകമ്പ ഭാവിച്ചു.

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തോടുകൂടി ഈ ശാസ്ത്രചിന്തകരുടെ സർവ്വജ്ഞഭാവം ക്രമേണ മാറിത്തുടങ്ങി. അവർക്കു് അറിയാവുന്നതിനേക്കാൾ അധികമുള്ളതു് അറിഞ്ഞുകൂടാത്തതാണെന്നു ബോധം വന്നു. ഭൗതികലോകത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മഘടകമായി അവിഭാജ്യമായ പരമാണുവെന്നു് അവർ കരുതിവന്ന atom പോലും അവരുടെ പിടിയിൽനിന്നു അകന്നുമാറി അജ്ഞരായ അവരെന്നോക്കി പരിമന്ദിക്കയാണെന്നു തോന്നിത്തുടങ്ങി. നിശ്ചലമെന്നും ഘടകശൂന്യമെന്നും കരുതിയിരുന്ന ഈ atom ഓരോന്നും ഓരോ ചെറിയ സൗരയൂഥമാണു്. Electron എന്ന പരമാണുക്കൾ അവയുടെ ഒരു കൊച്ചുസൂര്യൻചുറ്റും അതിദൂതം കറങ്ങിത്തീരുന്ന ഗ്രഹസമൂഹമാണു് എന്നു് Rutherford തുടങ്ങിയ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ സിദ്ധാന്തിച്ചു. നമ്മുടെ കാലടിയിൽപറുന്ന ക്ഷുദ്രമായ മണൽതരിയിൽ അടങ്ങിയൊതുങ്ങി ഉറങ്ങുന്ന ഉൾജ്വലിനെ ഉണർത്തിയാൽ—അതിൽ നിയന്ത്രിതമായ ശക്തിയെ നിമോഘനം ചെയ്താൽ,—ഹിററു് ലഭിക്കുവാൻ സാധ്യത്തിന്റെ നാശത്തിന്നു് അത്രയും മതിയായേക്കാം. മനുഷ്യശരീരത്തിൽ കൂട്ടിയിണക്കിയിട്ടുള്ള പരമാണുക്കൾ ഇടവിടാതെ ഒരുക്കി അടുക്കുകയാണെങ്കിൽ അതു് കണ്ണിന്റെ കാഴ്ചയിൽ പെടാത്തവിധം അനുരൂപമായി അദൃശ്യമായിത്തീരും. “അണോരണീയാൻ മഹ

തോ മഹിയാൻ" എന്ന് പണ്ടു ഭാരതീയ മഹർഷിമാർ പാടിയിട്ടില്ലേ?

എ. ഡി. 1900-ൽ ഉഷ്ണപരിസരണ ഞ്ഞപ്പറ്റി Max Planck നടത്തിയ പരീക്ഷണങ്ങളിൽനിന്നും ഒരുകാര്യം വെളിവാ യി—ഉഷ്ണത്തിന്റെ Energy-യുടെ ഘടന യും പരമാണുവിന്റെ ഘടനയും സദൃശമാ ണെന്ന്. ഫലം എന്തായി? ഭൂതങ്ങൾക്കും ഉഷ്ണത്തിനും തമ്മിൽ (Matter-നും Energy ക്കും തമ്മിൽ) ഉണ്ടെന്നു വെച്ചിരുന്ന വ്യ ത്യാസം ഇല്ലെന്നു വന്നു. ദൃശ്യവും സ്പഷ്ട ശ്യാവുമായ ഭൂവ്വം! കാണുന്നതൊന്നും കണ ക്കാക്കേണ്ട. അതു വെറും Energy യുടെ സ്ഥൂലരൂപം മാത്രമാണ്. Energyയോ? സംഭാവ്യതയുടെ ഒരു തരംഗം. സംഭാവ്യ തയുടെ തരംഗമോ? അതേ—മനുഷ്യന്റെ സങ്കല്പത്തിൽ—ഭാവനയിൽ—തന്മിനിൽ ക്കുന്നത്. ഗവേഷണം നന്നാകുന്നുണ്ട്. ഭൗ തികവസ്തുക്കളുടെ ഉള്ളുളള ഉള്ളതറിയാൻ പണിപ്പെട്ട മനുഷ്യൻ ചെന്നുചേരുന്ന ത്ത് ആത്മസങ്കല്പത്തിൽ!

സ്ഥൂലദ്രവ്യങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള ബോധം മാ റിയതോടുകൂടി അവയെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഭേ ശ്ഞെപ്പറ്റിയുള്ള ബോധവും മാറി. കാല ത്തിനെപ്പറ്റിയുള്ള ബോധത്തിനും മാറ്റം വന്നു. സംഭവങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരം അളക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന കാലം തന്നെ ഭേശ്ശത്തിന്റെ നാലാമത്തെ അളവാണെ ന്നു സിദ്ധാന്തമായി. നാലാമത്തെ അള വോ? അതേ—ഇപ്പോൾ, മുൻപ്, ഇനി എന്നീ ഭേദങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന കാലം നീളം, വീതി, ഘനം എന്നുള്ള അളവുകൾ പോലെ ഭേശ്ശത്തിന്റെ നാലാമത്തൊരു അളവാണു് എന്ന് Einstein, Eddington തുടങ്ങിയ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ സ്ഥാപിച്ചു. വാസ്തവത്തിൽ 'ഇപ്പോൾ' എന്ന കാലഘ ങ്കം—വർത്തമാനകാലം—മാത്രമേ നമുക്കു്

അനുഭവമുള്ളു. പക്ഷെ കഴിഞ്ഞതിന്റെ നൂരണയും പ്രത്യക്ഷാനുഭവമായ വർത്തമാന വും വരാൻ പോകുന്നതിന്റെ പ്രതീക്ഷയും കൂട്ടിയിണക്കി ഭൂതവർത്തമാനഭാവം കലർ ചെന്ന് കാലത്തെ സങ്കല്പത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കുവാണു ന്നാം. അങ്ങനെ കാലവും സങ്കല്പജന്യമാ ഡി. ഇടമറിയാതെ ഒഴുകുന്ന ഒരു സ്രോത സ്സാണു കാലമെന്നു് ഇന്നലെവരെ നാം ക ള്ളിച്ചു. ഇന്നോ? Max Planck മുതലായ വരുടെ Quantum സിദ്ധാന്തം ശരിയാണെ ക്കിൽ—ഇടവിട്ടു ഇടവിട്ടു് ഇററിറു തുള്ളി തുള്ളിയായി കുതിച്ചുപോകുകയാണു കാല മെന്നു കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു ഒരു ക്ഷണ ത്തിനും ഉത്തരക്ഷണത്തിനും ഇടയ്ക്കുള്ള വി ടവിന്മേൽ അറിയാതെ കുതിച്ചു് തവളച്ചാ ങ്കം അഭ്യസിക്കുകയാണു പോലും കാലം! ഈ ക്ഷണങ്ങളുടെ അന്തരാളത്തിൽ എന്തെല്ലാം രഹസ്യങ്ങൾ ഒളിഞ്ഞുകിടപ്പുണ്ടെന്നു ആരു കണ്ടു്?

ഈ പ്രപഞ്ചഘടകങ്ങളായ ഭേശ്ശകാല ങ്കം സങ്കല്പജന്യങ്ങളാണെന്നുവന്നു. ആ രുടെ സങ്കല്പസൃഷ്ടിയാണീ പ്രപഞ്ചം? വി ശ്വപ്രാപകമായ വിശ്വനിയമകമായ ഒരു മഹാശക്തിയുടെ—ഒരു മഹാചൈതന്യ ത്തിന്റെ. പ്രപഞ്ചസൃഷ്ടാവിനെ വാസ്തവ ത്തിൽ ഒരു മഹാഗണിതജ്ഞനെന്ന് Sir James Jeans സങ്കല്പിക്കുന്നുണ്ട്. ജ ഡവാദജ്ജീവിയായിരുന്ന ശാസ്ത്രത്തിന്റെ അഭിഭാഷകനായ പരിണാമം നോക്കുക.

മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ ഭാവിയോ? ഇ ന്നത്തെ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പറയു ന്നു—ഇക്കാണുന്ന പ്രപഞ്ചം ക്രമേണ ജീ ണ്ണമായി വരികയാണു്. കുറച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ —കുറച്ചെന്നു പറഞ്ഞാൽ അനേകലക്ഷം സംവത്സരമെന്നു് അത്ഥം—അതു പഴകി മുരടിച്ചു തവിട്ടുപൊടിയായി അനന്തമായ ശൂന്യതയിൽ ലയിക്കും. ചുടുകതിർപര

ത്തി ഉദിച്ചു പൊന്നുന്ന ആദിത്യഗോളം ക്രമേണ തണുത്തു മങ്ങിപ്പോകും. ജീവസന്ധാരണത്തിന് ആവശ്യമായ ചൂടുതരാം കെല്പില്ലാതെ ആ ഭീമമായ ജഡവസ്തു അസ്തമിക്കും. മനുഷ്യനോ? ഇന്നു മൃഗപ്രകൃതിയിൽനിന്നും തെല്ലൊന്നായൻ തലപൊന്തിക്കാൻ മുതിരുന്ന ആ ബാലിശൻ സംവത്സരലക്ഷങ്ങളുടെ സംസ്കാരവും പേരിപൂർണ്ണമായ മനുഷ്യത്വത്തിൽനിന്നും പുരോഗമിക്കുകയായിരിക്കും. ഇരുളടഞ്ഞ ആ ശൈത്യത്തിൽ അവൻ എങ്ങനെ ജീവിക്കും? അവന്റെ ആദിപോലെ അജ്ഞാതമായ ഒരു അന്തവും അവനു കൈവരും. അച്ചുകുതികളും അവ്യക്തനിയനങ്ങളുമാണു ഭൂതങ്ങൾ. അവന്റെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ, അവന്റെ കലകൾ, അവന്റെ ദർശനങ്ങൾ—എല്ലാം തമസ്സിൽ ആഴം. പലപല തലമുറകളിലായി അവൻ കെട്ടിപ്പൊക്കിയ മനോഹരമനസ്സുരധങ്ങൾ എല്ലാം തകർന്നുപോകും. അവന്റെ ആശയം പ്രതീക്ഷയും, അവന്റെ വാത്സല്യവും പ്രണയവും ഭക്തിയും, അവന്റെ പ്രഭാവവും പ്രാവീണ്യവും—സകലവും അസ്തമിക്കും. അവന്റെ ആധ്യാത്മികങ്ങളായ സിദ്ധികളെല്ലാം ഭൂവനഭൂസ്തത്തിൽ കലന്നുപോകും. എന്തൊരു ഭാരണമായ ഭാവിയാണു് അവനു്? ദൃശ്യപ്രപഞ്ചത്തി

ന്റെ വിശാലവും അനന്തവുമായ രംഗത്തിൽ ജീവിതനടനത്തിനു വലിയ സ്ഥാനമില്ലപോലും. അവിടം ശൂന്യതയുടെ ലാസ്യരംഗമാകണം! ഇത്ര അഗാധമായ നൈരാശ്യമാണോ നമുക്കു് ആശ്രയം?

പത്തൊൻപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ അബദ്ധങ്ങൾ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ശാസ്ത്രകാരന്മാർ വ്യക്തമാക്കി. ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ പരീക്ഷണങ്ങൾക്കു വഴങ്ങിക്കൊടുത്ത ഒരു വസ്തുത അഴിച്ചു നോക്കാനാണു് അവരുടെ ശ്രമമെല്ലാം. അല്പമായ പ്രജ്ഞകൊണ്ടു അവണ്ഡമായ സത്യത്തെ അളക്കാനാണു് ഈ അണുപ്രാണിയുടെ ഉദ്യമം.

Sir Oliver Lodge മുതലായ ചില ശാസ്ത്രകാരന്മാർ ഒരുപടികൂടി മുന്നോട്ടു പോയിട്ടുണ്ടു്. മനുഷ്യൻ അറിയുന്ന ജീവിതത്തെക്കാരും മഹത്തരമായി മഹനീയമായ ഒരു ജീവിതം ഇല്ലെന്നു് ആക്കു് പറയാം? ജഡനാശത്തെ അതിജീവിക്കുന്ന ജീവചൈതന്യമില്ലെന്നു പറയാമോ? അജ്ഞതയുടെ സന്താനമായ വന്ധ്യയായ നിരാശയെ എന്തിനു് ഇവർ ആശ്വേഷിക്കുന്നു?

“നിഷേധേ കൃതേ നേതി നേതീതി വാക്യൈഃ
സമാധിസ്ഥിതാനാം യദാ ഭാതി പൂർണ്ണം
അവസ്ഥാരൂപതീതമേകം തുരീയം
പരം ബ്രഹ്മ നിത്യം തദേവാഹമസ്മി.”

“തത്തയോട്”

അഥവാ

സ്വാതന്ത്ര്യമഹിമ

(അനന്ദവർമ്മൻ ആർ. രാമൻപിള്ള, കിളിമാനൂർ)

തത്തേ! ജഗൽപതി നിനക്കുരവേററ രണ്ടു
സ്വന്തേകി, ഭാഷണപടുതവുമംഗഭാസ്സം;
ഇത്തേട്ടമീശ്വരനതന്നെ മടക്കിനൽകൂ!
ചിത്തേകൃതജ്ഞതയൊടേതുമമാന്തമെന്ത്യേ. (1)

ഞാനോതിയില്ല ജഗദീശ്വരനിദ; നിന്നിൽ-
പീനോത്സുകാശയജനാവലിപഞ്ജരത്തിൽ
സ്ഥാനോപലബ്ധിതവനലക്വിയതീശഭത്തം
തേനോലുമിസ്സുതണയുഗതമൂലമല്ലേ? (2)

ആഹാ! സുവർണ്ണമയമഞ്ജുളപഞ്ജരത്തിൽ
സ്നേഹാർദ്രരാം ജനതവച്ചുപുലർത്തിടട്ടേ;
ആഹാരമായ് പുതിയപാലരുളട്ടെ; കാരാ-
ഗേഹാധിവാസമതിസങ്കടമേതുവല്ലീ? (3)

ആകാംക്ഷപോൽ തവവയസ്സുരൊടൊത്തുചേർന്ന-
ങ്ങാകാശസീമ്നി വിഹരിച്ചു രസിക്കുവാനും,
ആകാനിനക്കു, ചിറകിൻവിനിയോഗമൂല-
മാകാരദാർശ്യമിനിമേലിയലുന്നതിനും. (4)

പ്രേമപെട്ടം സ്വകജനങ്ങളെ വേർപിരിഞ്ഞും,
ശ്രീമദ്രസപ്രദവിനോദഭരംവെടിഞ്ഞും,
തുമ്പെട്ടം വിജനസത്ത്വനി മുഷ്ടമുണ്ടു
കേമത്തമാൻ നിവസിപ്പതിലാക്കു സൗഖ്യം? (5)

ചേതസ്സുഖം വിഭവഹീനതയിങ്കലും നൽ-
സ്വാതന്ത്ര്യമൂലമെഴുമേതൊരുജന്തുവിന്നും;
സാതപ്രഭോപകരണങ്ങൾ ശതക്കണക്കിൽ
ഹാ! തങ്കിട്ടെ പരതന്ത്ര ഏവമേതു. (6)

പ്രാണങ്ങളുള്ളവയിലിങ്ങുപേക്ഷണിയ-
മാണ,ത്രയല്ലരിയജീവിതമെന്നതന്നെ
വേണം സ്വാതന്ത്ര്യയെയോതിട്ടവാൻ; മഹത്തായ്-
കാണപ്പെടും ഗുണമീതുത്തമമടിതീയം. (7)

“കായാഭ, ശബ്ദഗുണമെന്നിവ നിന്നിൽമാത്ര-
മായാസമേററിടുകയാണി”തി കീരമേ! നീ
പേയായ് ഭൂമിക്കരുതു ജീവിതമേതുമാപൽ-
ഛായാവലംബി ഓശമീഗുണസംഗമത്താൽ. (8)

നിന്നെക്കണക്കുകചേന്ന് വയുടിവർഗ്ഗ-
ത്തിന്നെത്രമാത്രമഴലിബ്ബുവനത്തിലുണ്ടായ്;
പിന്നെപ്പുമാനരിയൊരജ്ജുനന്ദം കദാപി
വ്വന്നത്തിപോലിതുമുഖേന നപുംസകതപം. (9)

ഇല്ലായിരുന്നു പട്ടഭാഷണശക്തി, നിന്നിൽ
ചൊല്ലാന്നിടുന്ന തനകാന്തിയുമെങ്കിലോ നീ
ഉല്ലാസമാൻ ഗഗനത്തിലുയർന്നു കൂട്ട-
രെല്ലാരുമൊത്തു വിഹരിച്ചിട്ടുമായിരുന്നു. (10)

അതിമഹിമകലന്നിടുന്നതാകും സ്വാതന്ത്ര-
സ്ഥിതിയുടേസമൂലമേദമേകം ഗുണങ്ങൾ
ക്ഷിതിയിലഹിതമാക്കും; നൽസ്വാതന്ത്ര്യപമുണ്ടാ-
വതിനു പരന്നൊടത്മിച്ചിട്ട നീ രൂപഭക്ത്യാ. (11)

ബംഗാളി സാഹിത്യവും ടാഗോറും

(കെ. ആർ. സുധേശൻനായർ)

ആകൃമണകാരികളായി ഇൻഡ്യയിലെത്തിയ പാശ്ചാത്യരാജ്യക്കാരിൽനിന്നു ഏറ്റവും വിദൂരസ്ഥലങ്ങളിലും അവരുടെ ആക്രമണത്തിനു സർവ്വമാ പാത്രമായതും, ഏറ്റവും ഫലസമൃദ്ധവും ജനസമൃദ്ധവുമാണെന്നിരിക്കിലും ദാരിദ്ര്യഭേദവ്യയുടെ കേളീരംഗമായി തീർന്നിരിക്കുന്നതും, ചരിത്രാരംഭകാലം മുതൽക്കേ വിമതന്മാരാൽ പീഡിതവും, എന്നാൽ രാഷ്ട്രീയത, സാഹിത്യശ്രമം തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ മികച്ചനിൽക്കുന്നതുമായ ഭാരതപ്പുറം — അഥവാ വംശഭേദത്തിന്റെ സാഹിത്യചരിത്രം ഗ്രഹിക്കുന്നത്, ആകൃതിയിലും പ്രകൃതിയിലും ആ രാജ്യക്കാരോടു സാദൃശ്യം വഹിക്കുന്ന കേരളീയർക്ക് രസകരമായിരിക്കുമെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു. പ്രതാപികളും ധർമ്മികളുമായിരുന്ന സമുദ്രമുഖൻ, വിക്രമാദിത്യൻ തുടങ്ങിയ ഹൈന്ദവചക്രവർത്തിമാരുടെ കാലത്തു്, ഭാരതം മതൈക്യത്താലെന്ന് പോലെ, ഭാഷാപരമായ ഐക്യത്താലും ബലമായിരുന്നു അന്നത്തെ രാഷ്ട്രഭാഷയായി സംസ്കൃതം ഭാരതമൊട്ടുക്കു വിജയപതാക പറത്തിയിരുന്നത്. പണ്ഡിതഭാഷയായ സംസ്കൃതവും സമാന്യജനങ്ങളുടെ ഭാഷയായ പ്രാകൃതം, അപ്രഭാശം ഇവയും പൊതുഭാഷ എന്ന നിലയിൽനിന്നു മാറിയിരുന്നതോടുകൂടി ഭേദഭേദമനുസരിച്ചു ഇവയ്ക്കു പല വിരിവുകളുമുണ്ടായി. ഇവയാണു് പിൽക്കാലം, ഹിന്ദി, മറാഠി, ബംഗാളി ഈ ഭാഷകൾക്കു് ആധാരമായിട്ടുള്ളതു്.

അതിപ്രാചീനകാലം മുതൽക്കേ ബംഗാൾ, ബുദ്ധജൈനമതങ്ങളുടെ ആവാസരംഗമായിത്തീർന്നു. നളന്ദവിശ്വവിദ്യാലയത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനും, ബുദ്ധമതഗ്രന്ഥങ്ങൾ അന്വേഷിച്ചു ചൈനയിൽനിന്നു ഓട്ടമൊഴുക്കുവാൻ കടന്ന ഭാരതത്തിലെത്തിയ ഹിയൂൺസാങ്ങിന്റെ ഗുരുവർത്തനമായ

ശീലഭദ്രൻ, ദീപങ്കർ മുതലായ ബുദ്ധമതപണ്ഡിതന്മാരുടെ വാസഭൂമിയും ബംഗാളായിരുന്നു. ജപ്പാൻ, കൊറിയ മുതലായ രാജ്യങ്ങളിൽ ബുദ്ധമതം പ്രചരിപ്പിച്ചതും ബംഗാളികളാണു്. ജപ്പാനിലെ ചില മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിഭാഷാഭാഗമായിട്ടുള്ളവ ബംഗാളിലിവിടെ എഴുതപ്പെട്ടതു് ഇന്നും കാണാൻ ലഭ്യം. ഹിന്ദുമതത്തിൽനിന്നു് വേർപെട്ടതുപോലെ, ഭാഷയിൽനിന്നും വേർപെട്ടതോടുകൂടി, പ്രശസ്തനായ ബ്രാഹ്മണപണ്ഡിതന്മാരുടെ പരിഹാസത്തിനും, നിസ്സഹകരണത്തിനും ഈ ഭേദം പാത്രമായിത്തീർന്നു. “അംഗവംഗകലിംഗേഷു” യാത്രചെയ്താൽ ഭ്രഷ്ടുണ്ടെന്നു പോലും കരുതപ്പെട്ടിരുന്നു. ഐതര്യേയാരണ്യകത്തിന്റെ ഭാഷ്യകാരനായ ആനന്ദതീർത്ഥൻ വംഗവാസികളെ രാക്ഷസന്മാരെന്നാണു് പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

ഭേദത്തിന്നു് ഭ്രഷ്ടുകല്പിക്കപ്പെട്ടതുപോലെതന്നെ വംഗഭാഷയ്ക്കും ഭ്രഷ്ടുകല്പിച്ചിരുന്നു. വൈയാകരണനായ കൃഷ്ണപണ്ഡിതൻ “വൈശാഖീപ്രാകൃത”മെന്നാണു് ബംഗാളിയെ വിളിച്ചിരുന്നതു്. പക്ഷെ ഇതെല്ലാം ബംഗാളിയുടെ നിർബാധമായ വളർച്ചയ്ക്കു അക്കാലത്തു സഹായകമായിത്തീർന്നു. എ. ഡി. പത്മനാഭനാഥത്തിന്റെ അവസാനത്തോടുകൂടി ബുദ്ധലേഖകന്മാർ ബംഗാളിയിൽ ഗ്രന്ഥരചന ആരംഭിച്ചു. ഇൻഡ്യയിലെ മറ്റേതെങ്കിലും ജീവൽഭാഷകളിൽ ഇക്കാലത്തു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണു് എന്നാൽ ചില ബംഗാളികളായ പണ്ഡിതന്മാർപോലും ആദ്യകാലത്തു ഭാഷയെ വെറുത്തിരുന്നു. സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാർ “അഷ്ടാദശപുരണാനി രാമസ്യ ചരിതാനി ച ഭാഷായാമാനവഃ ശൂന്യാ രശരവം നരകം പ്രജേതം” എന്നു പറയാനും മടിച്ചിരുന്നു.

നില. ഇതുപോലെ മറ്റും പല ഉദാഹരണങ്ങളുണ്ട്.

ഇപ്രകാരമുള്ള വംഗഭാഷയ്ക്കു പ്രചാരം വലിച്ചുതന്നെയാണെന്നു ഒരു പ്രശ്നമുണ്ടാകാം. 13-ാം ശതകത്തിന്റെ അരംഭത്തിൽ ബംഗാൾ കൈവശപ്പെടുത്തിയ മുസൽമാന്മാർ ഈ ഭാഷ അഭ്യസിക്കുകയും ഇതിന്റെ പ്രചരണത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തതുകൊണ്ടി ഹിന്ദുമതഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ മഹാത്മ്യം നേരത്തേ ഗ്രഹിച്ചിരുന്ന അവർക്ക് സംസ്കൃതം പഠിക്കുക ഉണ്ണാത്തവരായിരുന്നതിനാൽ ബംഗാളിയിൽ പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തർജ്ജിമ ചെയ്യുന്നതിനു വേണ്ട പ്രോത്സാഹനം നൽകി. മുസ്ലിം രാജാവായ നാസിർഷായുടെ കാലത്തു മഹാഭാരതവും ഇറ്റേൻഷായുടെ കാലത്തു മാലാധരവന്ദുവിനാൽ ഭാഗവതവും എഴുതപ്പെട്ടു. വംഗഭാഷയുടെ മധ്യരൂപം കൊണ്ട് പല മുസൽമാന്മാരും ബംഗാളിയിൽതന്നെ വൈഷ്ണവസ്തോത്രപരങ്ങളായി അനേകം കൃതികൾ നിമിച്ഛിട്ടുണ്ട്. അനന്തരം ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാരുടെ ശ്രദ്ധയ്ക്കും വംഗഭാഷ പാത്രമായി. എന്നാൽ പുരാതന വംഗഭാഷയ്ക്കും ആധുനികഭാഷയ്ക്കും തമ്മിൽ വളരെ അന്തരമുണ്ട്.

ആദ്യകാലത്തു ബ്രാഹ്മണരുടെയും സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാരുടെയും പരിഹാസത്തിനു പാത്രമായെങ്കിലും പിതൃക്കാലത്തു, ഹിന്ദുമതം വീണ്ടും അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ചതോടുകൂടി പൗരാണികഗ്രന്ഥങ്ങൾ ബംഗാളിയിൽ ധാരാളമായി തർജ്ജിമ ചെയ്യപ്പെടുകയും തദ്വാരാ അതു വംഗഭാഷവാസികളുടെ പൊതുഭാഷയായി അംഗീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഇതോടുകൂടി സംസ്കൃതപദങ്ങളുടെ ബാഹുല്യവും ഭാഷയിൽ കടന്നുകൂടി. മുസൽമാന്മാരുമായുള്ള ബന്ധം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതിന്റെ ഫലമായി അനേകം അറബി പാർസിപദങ്ങളും ബംഗാളിയിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുപോന്നു. രാമാനുജാചാര്യർ വൈഷ്ണവഭക്തിമാർഗ്ഗം സ്ഥാപിക്കുകയും കൃഷ്ണഭക്തിയെന്നറിയുന്ന അനേകം കവികൾ ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിൽ ഏർപ്പെടുകയും ചെയ്തതോടുകൂടി വ്രജഭാഷ (ഹിന്ദി)യും ബംഗാളിയും തമ്മിൽ അഭേദമായ ഒരു ബന്ധമുണ്ടായിത്തീർന്നു. വിദ്യാപതിയെ ഇരുകൂട്ടരും തങ്ങളുടെ ഭാഷയിലെ കവിയായി ഇപ്പോഴും ഗണിച്ചുപോരുന്നു. രാധാകൃഷ്ണന്മാരുടെ പ്രേമ

കഥ മധുരമായ ഭാഷയിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ള ചണ്ഡീഭാസം, വിദ്യാപതി ഇവരും, രാമായണമെഴുതിയ കൃത്തിവാസും, ബംഗാളിൽ ഗുഹങ്ങൾ തോറും പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന മഹാഭാരതമെഴുതിയ കാശീരാമഭാസും ആ ഭാഷയിൽ അമരതപം പ്രാപിച്ചവരാണ്.

വംഗഭാഷ, കച്ചവടത്തിനുവന്ന ഇംഗ്ലീഷ് ഈസ്റ്റിൻഡ്യാ കമ്പനിക്കാർക്ക് അധീനമായതോടുകൂടി, അനേകം ക്രിസ്തീയ പാതിരിമാരുടെ നിസ്സാർത്ഥസേവനം അതിനു ലഭിക്കുകയും തൽഫലമായി പാശ്ചാത്യരീതിയിൽ പാഠപുസ്തകങ്ങൾ, നിഘണ്ടുക്കൾ, ചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ മുതലായവയും ബൈബിൾ തർജ്ജിമയും ബംഗാളിയിൽ എഴുതപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പാതിരിമാരിൽ ഡാക്ടർ 'കേരേ'യുടെ നാമധേയം പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്. ആംഗലസാഹിത്യപുരമായി ബന്ധപ്പെട്ടതോടുകൂടി ബംഗാളിക്കു പുരോഗമനോന്മുഖമായ വളർച്ചയും ഭാരതീയഭാഷകളിൽ അഭിപ്രീതിയസ്ഥാനവും ലഭ്യമായി. ഗദ്യസാഹിത്യത്തിനു വികാസമുണ്ടായതു് ഈശ്വരചന്ദ്രവിദ്യാസാരന്റെ കാലത്തോടുകൂടിയാണ്. അദ്ദേഹത്താൽ പോഷിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഗദ്യസാഹിത്യം പലരുടെയും ലാളനാപാത്രമാകുകയും തന്നിമിത്തം അനേകം നാടകങ്ങളും, ആഖ്യാനികകളും, കഥാഗ്രന്ഥങ്ങളും എഴുതപ്പെടുകയും ചെയ്തു. നാടകകാരന്മാരിൽ ദ്വിജേന്ദ്രലാൽറായിയുടേയും ആഖ്യാനികാകാരന്മാരിൽ ബങ്കിമചന്ദ്രചട്ടോപാധ്യായന്റെയും നാമധേയം ജഗൽപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. കവിവർണ്ണനായ രവീന്ദ്രനാഥടാഗോറിനോടൊപ്പം അവരും വിശ്വസാഹിത്യകാരന്മാരായി ഗണിക്കപ്പെട്ടുപോരുന്നു.

വൈഷ്ണവഭക്തകവികളുടെ ലളിതമധുരവും ഭാവവേശപൂർണ്ണവുമായ കാവ്യങ്ങൾ വംഗസാഹിത്യത്തെ വളരെ പോഷിപ്പിച്ചു. അവ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഗദ്യരണ്ടുമാണെന്നു. എന്നാൽ ആധുനികകാലം എന്നു പറയപ്പെടുന്ന 19-ാം ശതകത്തിന്റെ അരംഭത്തോടുകൂടി ബംഗാളി കവിത പുരോഗതിയില്ലാതെ നിലച്ചുപോയി. അന്നുത്തെ കവികളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പുരാതന കാവ്യങ്ങളുടെ കേവലം അനുകരണമായി മാത്രം ശേഷിച്ചു. കവിതാവിഷയത്തിലുള്ള ദാർഢ്യത്തെ

മറയ്ക്കാൻ അലങ്കാരപൂർണ്ണമായ ഭാഷയും കൃത്രിമതയും ഉപയോഗിച്ചുപോന്നു. ഭാരതചന്ദ്രൻ, നവീനചന്ദ്രസേൻ, ഹേമചന്ദ്രൻ മുതലായ കവികൾക്ക് ആത്മാവിന്റെ ഗർഭഭരതയെ പ്രഭൃതാതിപ്പിക്കുന്ന കാവ്യങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ആത്മാവില്ലാത്ത കേവലം അലങ്കാരപൂർണ്ണമായ ഭാഷയിൽ ജഡപ്രദർശനവസ്തുവായി മാത്രം ബംഗാളികവിത ശേഷിച്ചു. എന്നാൽ രവിദ്രനാഥടാഗോറിന്റെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരനായ ദ്വിജേന്ദ്രനാഥടാഗോറിന്റെയും ആവിഭാവത്തോടുകൂടി വംഗസാഹിത്യം വീണ്ടും ഉജ്ജ്വലമായിത്തീർന്നു.

ഗുരുദേവൻ ഒരു പുതിയ കാലഘട്ടവു്കൊണ്ടാണു സാഹിത്യരംഗത്തു പ്രത്യക്ഷനായതു്. സുദീർഘമായ ജീവിതത്തിൽ തന്റെ സുന്ദരതൂലികയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട കവിതാപ്രവാഹം വംഗസാഹിത്യത്തെ വളരെ ദൂരം ഒഴുക്കിക്കൊണ്ടു പോവുകയും അവസാനം വംഗസാഹിത്യമെന്നൊക്കെ ടാഗോറിന്റെ കവിതയ്ക്കു കീഴ്പെടേണ്ടിവരികയും ചെയ്തു. ടാഗോറാകുന്ന പ്രതിഭാശാലിയായ കവിസ്മൃതൻ മറ്റു കവികളാകുന്ന ഗുഹങ്ങളെയെല്ലാം നിഷ്പ്രഭങ്ങളാക്കുകയും തന്റെ കേവലം ആശ്രിതന്മാരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരം വംഗഭാഷയുടെ അരശതാബ്ദത്തെ ചരിത്രം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയുടെ മാത്രം ചരിത്രമായി ശോഭിക്കുന്നു. പക്ഷെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശാലവും മനോഹരവുമായ കാവ്യസരണി വംഗഭേരത്തിനോ ജീവിതത്തിനോ അല്ല അധികമായി പ്രതിനിധീഭവിക്കുന്നതു്. വിശ്വവ്യാപകമായ പ്രസ്തുത സരണി ദേശീയ സിമകൾക്കുള്ളിൽ കുടുങ്ങാതെ, സാർവ്വഭൗമവും, സാർവ്വകാലികതയും പരിപൂർണ്ണമായി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ജ്ഞാനമാർഗ്ഗമോ, മോക്ഷമാർഗ്ഗമോ ആയി പ്രശോഭിക്കുന്നു. ഇതുതന്നെയാണു അദ്ദേഹത്തെ വിശ്വവന്ദ്യനായ മഹാകവിയും ലോകബാസ്യവനാമാക്കിത്തീർത്തതു്. അദ്ദേഹത്തെ ജനിപ്പിച്ചതും ആ മഹാത്മാവിന്റെ കവിതയ്ക്കു ആധാരമായതുമാണു് വംഗഭേരത്തിനും ഭാഷയ്ക്കുമുള്ള മേന്മ. പരിപാവനമായ തന്റെ ജീവിതം ആ ഭാഷയേയും അനശ്വരമാക്കിത്തീർത്തു.

ടാഗോർ ഉന്നതകുലത്തിൽ ജനിക്കുകയും, അനുഭവത്തെക്കാൾ അധ്യയനംകൊണ്ടും ധ്യാനംകൊണ്ടും വിദ്യാനായിത്തീരുകയുമാണു് ചെയ്തതു്.

ഇതുകൊണ്ടാണു്, ജനതാഹൃദയത്തെ, അദ്ദേഹത്തിനു ശരിക്കു ഗ്രഹിക്കാൻ സാധിക്കാതെ പോയതു് എന്നിരുന്നാലും തന്റെ നിസ്സുലമായ പ്രതിഭാശാലിയാൽ അദ്ദേഹത്തിനു മാനവഹൃദയങ്ങളിൽ ഐക്യഭാവം സ്ഥാപിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. “സ്വപ്നരതേ ബിഭായുഃ,” എന്ന കവിതയിൽ അദ്ദേഹം ബംഗാളിന്റെ നിസ്സുലാത്മപൂജയുടെയും, പ്രേമത്തിന്റെയും ആനന്ദത്തെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ടു്. “ഭൂയി വിധാ ജമി” എന്ന കവിതയിൽ ബംഗാളിലെ പീഡിതരായ കർഷകരുടെ സങ്കടവും, “പുരാതനഭൂതം,” “കേഷ്ഠാബ്ദോയംചേർ” എന്ന കവിതകളിൽ സേവകന്മാരുടെ ജീവിതത്തിലെ വ്യഥയും വേണ്ടടത്തോളം പ്രത്യക്ഷമാക്കാൻ സാധിച്ചു.

അവിശ്വാസം സന്ദേഹം, അനിശ്ചിതത്വം മുതലായവ ഭാരതം ഒട്ടാകെ വരത്തിവച്ചു പത്തൊൻപതും ഇരുപതും ശതാബ്ദങ്ങളെ ചിത്രീകരിക്കത്തക്കതായി ഗുരുദേവന്റെ കൃതികളിൽ വളരെ കുറച്ചുഭാഗങ്ങളുമാത്രമേ ഉള്ളൂ. തന്നിമിത്തം തന്റെ കാലത്തെ പ്രതിനിധീകരിക്കാതെ, അക്കാലംവരെ വംഗസാഹിത്യത്തിൽ അജ്ഞാതവും സമ്പന്നവുമായ ഉപനിഷത്കാലത്തിന്നാണു് അദ്ദേഹം പ്രതിനിധീഭവിക്കുന്നതു്. ആകയാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുണങ്ങൾ ശരിക്കു വായിച്ചു ഗ്രഹിക്കുന്നതിനു് പരിശുദ്ധമായ ഹൃദയവും കവിയോടു അനുകൂതവുമായ ഭക്തിയും പ്രകടമാക്കാതെ സാധ്യമല്ല. അതിലേയ്ക്കു നമ്മളും ഗുരുദേവനെപ്പോലെ ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ ഉന്നതതരംഗങ്ങളിൽ എത്തിയിരിക്കുകയും, ആ മരായയെ ആശ്രയിക്കുകയും വേണ്ടതാണു്. പ്രകൃതിയുടെ സമ്പന്നവും ശുദ്ധവുമായ സൗന്ദര്യത്തെ മാത്രമേ ആ തൂലിക ചിത്രീകരിക്കുന്നുള്ളൂ. ഗുരുദേവന്റെ യാതൊരു ഗുണങ്ങളിലും വിചിത്രമായ പദപ്രയോഗമോ, ദുർഗുഹമായ വാക്കുകളോ ഇല്ല. പക്ഷേ വായനക്കാർക്കു് അതിലെ വാക്യങ്ങൾ സുഗുഹങ്ങളല്ലെന്നുവെള്ള. ഇതിന്റെ കാരണം ഗുരുദേവൻ, കവിയെക്കാളും ഒരു ദർശനശാസ്ത്രകാരൻ ആണെന്നുള്ളതാണു് ഹൃദയത്തിലെ വികാരങ്ങൾക്കു പകരം ആ കവിതകളിൽ ദാർശനികസിദ്ധാന്തങ്ങളാണു് നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്. (നോദോഹരണം തെളിയിക്കുന്നതുവരെ ഈ സിദ്ധാന്തം കിഞ്ചിത്തരമായ മാറ്റങ്ങൾക്കു് തികച്ചും സ്വീകരിക്കുവാൻ ധൈര്യം വരുന്നില്ല. ടാ. പ.)

കാശാരിന്റെ ആരംഭകവിതകളായ “പുരാതനഭൂത, യേതേനാഹി ഭിബ്” തുടങ്ങിയ കവിതകൾ ആർക്കും സുഗ്രഹംതന്നെ. പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മാവു വികാസവും വളർച്ചയും കൊണ്ടു പൂർണ്ണ പ്രാപിച്ചതോടുകൂടി അതു സർവ്വലോകത്തിലും സർവ്വകാലങ്ങളിലുമുള്ള ആത്മാക്കളുമായി ഇടപെടുകയും തന്നെത്താ ആ തുലികഗുരുദേവന്റെദാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ—മാനവാത്മാക്കളിലെ അനന്തമായ ആ ലോകത്തെ കടലാസ്സാകുന്ന കാരാഗൃഹത്തിൽ കരുത്ത അക്ഷരങ്ങളാകുന്ന ശൃംഖലകൊണ്ടു ബന്ധിച്ചിടുകയും ചെയ്തു ഇപ്രകാരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ

ആകാശംപോലെ അനന്തത പ്രാപിക്കയും, ഭൂവലം ഭൂതന്മാർക്കു അഭീഷ്ടപ്രദമായി ശോഭിക്കുകയുംചെയ്യുന്നു. നോബൽസമ്മാനത്തിന് അർഹമായ ‘ഗീതാഞ്ജലി’ മഹാഭാരതത്തിനുശേഷം കമ്മ്യോഗത്തെ ഉപദേശിക്കുന്ന അമുല്യ കാവ്യഗ്രന്ഥമായി എന്നെന്നും പ്രശോഭിക്കുന്നതെന്നുവെച്ചും. “വൈരാഗ്യസാധനേ മുഹൂർത്തേ അമാർനയം” (വൈരാഗ്യസാധനകളാൽ ലഭിക്കുന്ന മുഹൂർത്തം എന്റെതല്ല) എന്നാണ് അതിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ മഹാത്മാവിന്റെ അനന്തമായ കൃതികളെക്കുറിച്ചു ഇനി ഒരു ലേഖനത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളാം.

ആകാശം തെരുതെരെ കണ്ണീർ വാർക്കുന്നു; ഇടയ്ക്കിടെ സ്വന്തദേഹം വലിച്ചുകീറുന്നു, പ്രപഞ്ചം നടുങ്ങുമാറും, അലറി മുറയിടുന്നു. എന്തിനെന്ന് അറിയാം? കവി എളുപ്പത്തിൽ കണ്ടുപിടിച്ചു! നിഷ്കമിളയോടുള്ള ആകൃതിസാമ്യം; അതാണത്രേ കാരണം! എന്നിട്ടു തിരിഞ്ഞുനിന്നയാൾ പറയുന്നു. ഈ നിഷ്കമിളകളോരോന്നും ആകാശത്തോടുള്ള ആകൃതിസാമ്യത്തിൽ ലജ്ജിച്ചു സ്വന്തരീരത്തെ ശൂന്യതയിലേയ്ക്കു വലിച്ചെറിയുന്നുവെന്നും! ഒരാത്മാത്മതയില്ലാത്ത കവി!

*

*

*

ചീവീടൊച്ചയിൽ സങ്കടം ബോധിപ്പിക്കുന്ന ഭീരുവായ രാത്രി, സൂര്യനെ മയ്യാട പാിപ്പിച്ചേയ്ക്കാമെന്നു മുളിയുറപ്പിക്കുന്ന മൂങ്ങകളിൽ ധൈര്യം കണ്ടു!

*

*

*

ഉറക്കത്തിന്റെ ഏകകൾ ഞാൻ ഒട്ടധികം വായിച്ചുതള്ളി. മരണത്തിന്റെ കഥകൾ അതിൽ മനോഹരമായി വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു!

*

*

*

പുല്ലുകൾ സംഘംചേർന്നാലും ഒരറയ്ക്കു നിൽക്കുന്ന വൃക്ഷത്തോടൊതു ചെമ്പും? അപ്പോഴും എരിവെയിലിൽ നിന്നവയെ കാത്തുകൊള്ളുന്നതാരാണ്!

എ ദ യ പ ജ .

(ജി. കുമാരപിള്ള ബി. എ.)

സ്വപ്നാത്മവർണ്ണനയിൽ മി.നാഥയെന്നൊരു
സ്വപ്നാത്മകകൃതനോമനായപോൽ
മനസ്സിതാമരയാലഹരിയിൽ
മനാനുഭവത്തെപ്പരിചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും
എന്നെന്നുമേതോനിരപ്പൊന്നുഭൂതിയാ-
യെന്നുനിമുക്കെക്കണ്ടുപോകുന്നു.

നിമ്നായമാമൊരു നിർവൃതിയോലുമീ
നിന്നാശ്വാത്മവർണ്ണനയെക്കൊണ്ടെയും
ഏകനിത്യതയെന്നെന്നെന്നുചിന്തകൾ-
ക്കേതോനവിനാശം ചെയ്തതൃപ്തികൾ
അവ്യക്തമായമതഭാവനയ്ക്കുകുന്ന-
തവ്യയമാമൊരു കാവ്യപ്രഭാങ്കരം
നിൻകവിതാശൃംഗലെയെപ്പരിചിപ്പിക്കും
തങ്കിയിമ്മട്ടിൽതൂങ്ങിത്തൻ ചിന്തകൾ
നിന്നവാഗ്ദത്തലേ വിദ്യലാങ്കരം
ചിന്തിപ്പൊടിഞ്ഞു മിന്നിത്തന്നാശകൾ
പൊട്ടിച്ചിരിക്കുവ നിന്നിൽനിന്നങ്ങിങ്ങു
തെറ്റിത്തെറ്റിക്കെന്നാരോമൽക്കളകളും
മജ്ജിമനാളത്തിലോളംതൂങ്ങുന്ന-
തൂങ്ങലമാമൊരു മൗനം ശീതമായ്
അങ്ങങ്ങുതൂങ്ങാകർഷകോജ്ജ്വല-
ഭംഗിതിങ്ങുന്ന നിന്നോമൽക്കലാലയം
മിന്നുന്നതിന്നൊന്നാശകളെന്നൊരു
സുന്ദരസങ്കല്പസങ്കേതസമമായ്.

എന്നാലുമാമനിയെന്നറിഞ്ഞീടവാ-
നിന്നോളമുണ്ടായതില്ലൊരുതർക്കവും
നിന്നിൽനിന്നെങ്ങും പരിസ്ഥിതിക്കെന്നാരി
നിൻനവയൗവനലാവണ്യധാരയിൽ
എന്നെന്നുമേവം നിമഗ്നനായിടണ-
മെന്നെന്നുമാത്രം കൊതിപ്പൊന്നെപ്പൊഴും
ജാതാനുമോദമാനിർവൃതിക്കായിമ-
ജ്ജാലകത്തിങ്കൽ തനിച്ചിരിക്കുന്നുതൻ
മദഗലസ്സോഷണരോല്ലസത്തൗരഭം
തിങ്ങിത്തൂങ്ങുന്ന സൗഹൃദാശം "കൾ
നിന്നുണ്ടാലോമയേ നീപോലുമോരാതെ
നിത്യവുമേവം ചൊരിഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെതൻ.

കരുണയിലെ തോഴിമാർ

(പി ദാമോദരൻപിള്ള, ബി. എം.)

എണ്ണത്തിൽ ചുരുങ്ങിയ പ്രധാന പാത്രങ്ങൾക്കെല്ലാം ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ഒട്ടും ചില്ലറയല്ലാത്ത അപാകങ്ങൾ പറ്റിപ്പോയിരിക്കുന്ന “കരുണ”യിലെ അവ്യക്ത സുന്ദരങ്ങളായ രണ്ടു പാത്രങ്ങളാണു് കഥാ നായികയായ “വാസവദത്ത”യുടെ തോഴിമാർ. കവിയുടെ വണ്ണനാഭ്രമം അവരെ അപാകപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. അവ്യക്തതയിൽപോലും അവർക്കു ഏറെയും വ്യക്തമായ സ്വഭാവവിശേഷങ്ങളാണുള്ളതു്. ഒരു പക്ഷേ ഇവരിൽ ഒരു തോഴി ഏതാണ്ടു് അന്യാദൃശമായ സ്വഭാവമധുരിമയാൽ അവസാനരംഗത്തിൽ നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയെ നായികയിൽനിന്നു അകറ്റി തന്നിലേയ്ക്കു ആകർഷിക്കുന്നില്ലേ എന്നുപോലും സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

അവസാനരംഗത്തിൽ കാണുന്ന അതേ തോഴിയെത്തന്നെയാണു കാവ്യാരംഭത്തിലും നാം കാണുന്നതു്. ഇതിനു് ആശാൻ പ്രതിജ്ഞാപൂർവ്വമായ തെളിവൊന്നും നൽകുന്നില്ലെങ്കിലും ഉള്ളതെളിവുകൾ അസന്ദിഗ്ദ്ധങ്ങളാണെന്നുള്ളതിൽ തർക്കമില്ല. ഒന്നാമതായി, ആ തോഴി നായികയുടെ അന്തേവാസിനിയായി അവളെ രാമച്ചവിശറികൊണ്ടു വീശുന്നതായിട്ടാണു് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. ഒടുവിൽ ചുടുകാട്ടിലും ഒരു തോഴി നായികയെ വീശിക്കൊണ്ടു തന്നെയിരിക്കുന്നു. ഇത്തവണ വീശാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നതു് രംഗവ്യത്യാസത്തിനു് അനുസരണമായ അരയാൽചില്ലയാണെന്നൊ

രുഭേദമേയുള്ളു. നായികയുടെ പ്രതാപത്തിലും, എല്ലാവരും ഉപേക്ഷിക്കത്തക്ക ആപത്തിലും ഒന്നുപോലെ അവളുടെ അടുത്തിരുന്ന ശുശ്രൂഷിക്കുന്നതു് ഒരാരംതന്നെയായിരിക്കണമെന്നു പെട്ടെന്നു നമ്മുടെ ഉള്ളിലുണ്ടായിപ്പോകുന്ന ഒരു തോന്നൽ തട്ടിക്കാൻവയ്യാത്തതായിത്തീരുന്നു.

രാമച്ചവിശറികൊണ്ടു വീശുന്ന തോഴി വാസ്തവത്തിൽ നായികയുടെ ഉററുസഹചാരിണിതന്നെയായിരുന്നിരിക്കണം. അതിനു കാരണം എല്ലാറ്റിലും സ്വാമിനിയുടെ ഹിതംതന്നെ സ്വന്തഹിതമായിക്കരുതി എത്രയും എട്ടുമായും, വിശ്വസ്തതയോടുകൂടിയും സേവിക്കാനുള്ള അവളുടെ മനഃസ്ഥിതിയും ഹൃദയഗുണവുമാണു്. ഇംഗിതജ്ഞയും, ഹിതാനുവർത്തിനിയുമായ ആ തോഴിയെപിരിഞ്ഞിരിക്കാൻ വാസവദത്തയ്ക്കോ, സ്വശുശ്രൂഷാവലംബിനിയായ വാസവദത്തയെ പിരിഞ്ഞിരിക്കാൻ തോഴിയ്ക്കോ മനസ്സുണ്ടായിരുന്നിരിക്കാനിടയില്ല. വാസവദത്ത കലനയവിരുദ്ധമായി ഉപഗൃഹ്യാഭിമുഖമായ പ്രണയംപുലർത്തുന്നതായി തോന്നുന്ന പെട്ടത്തിൽപോലും അവൾക്കു് അതിനെതിരായി യാതൊന്നും ഉരിയാടാനില്ല. നേരേ മറിച്ചു് ഉപഗൃഹ്യാന്റെ മറുപടിയുമായി വന്നെത്തിയ ദൂതി ആ പ്രണയത്തെ തലവിലങ്ങനെയാട്ടി തിരസ്കരിക്കുകയും, അതിനെ ഒരു വെറും ചാപലമായിപ്പോലും എണ്ണുകയും ചെയ്യുന്നു. ദൂതിയുടെ സ്വഭാവം ആട്ടു തോഴിയുടേതിൽനിന്നു് അത്യന്തം ഭിന്ന

മാണ്. അവർ നായികയുടെ ഇഷ്ടത്തെ അത്ര ഗണിക്കുന്നില്ലെന്നതന്നെയല്ല, അതിനെപ്പറ്റി ഫസിക്കാൻ തയാറാകുകയുണ്ടായില്ല. ഇതൊന്നും ആദ്യതോഴിയിൽ നമുക്കു പ്രതീക്ഷിക്കാവുന്നതല്ലെന്നു തീർത്തു പറയാം.

രണ്ടാമത്തെ തോഴിയെ അഥവാ ഭൂതിയെ കാര്യവിവേകമുള്ള “ചന്ദ്ര”യായിട്ടാണ് ആശാനും, നായികയും ഗണിച്ചിരുന്നത്. കാമുകരെത്തേടിപ്പോകാൻ നായിക അവളെത്തന്നെ സാധാരണയായി നിയോഗിച്ചിരിക്കണമെന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി സംശയിക്കാനില്ല. “എനിക്കുസന്ദേഹമില്ല..... നീയും ചന്ദ്രയല്ലോ” എന്നുള്ള വാസവദത്തയുടെ ഉൽക്കണ്ഠാകലമെങ്കിലും നിശ്ചയാത്മകമായ വാക്കുകൾ ഇതിനു മതിയായ തെളിവാണ്. എന്തെന്നാൽ പലപ്പോഴും തനിക്ക് അനുഭവപ്പെട്ട ചാതുര്യമാണ് വാസവദത്ത ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്ന് പറയേണ്ടതില്ല. എന്നാൽ ആദ്യതോഴിക്ക് ഈമാതിരി “ചാതുര്യ”മില്ല. അവർ സ്വന്തം ശാലീനപ്രകൃതിയാണ്. ഭൂതിയുടെ ചാതുര്യം ചിലപ്പോൾ സ്വാമിനീവിമുന്നത്തിനുപോലും അവളെ ഉദ്യുക്തയാക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം അവർക്ക് വിമർശനകൗതുകമോ, അതിനുള്ള സാമർത്ഥ്യമോ ഇല്ലാത്ത ആദ്യതോഴിയെപ്പോലെ നായികയുടെ സാമീപ്യം അത്രതന്നെ ലഭിക്കുന്നമില്ല. ഒരുപക്ഷേ അവളെ ഒരു “അതിസാമർത്ഥ്യക്കാരി” എന്നു വിളിക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. അങ്ങനെയുള്ളവരെ അടുക്കൽവെച്ചേക്കാതെ അധികം സാമർത്ഥ്യം ആവശ്യമുള്ള കൃത്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കാൻ അയയ്ക്കുന്നതു സ്വാഭാവികവുമാണ്.

ആദ്യതോഴിയും നായികയും തമ്മിലുള്ള ചേർപ്പും ഇണക്കവും ഭൂതിയും നായികയുമായി ഇല്ലായിരുന്നു എന്നു ആശാന്റെ ചില വാക്കുകൾതന്നെ തെളിയിക്കുന്നു. എന്തെ

ന്നാൽ ചെട്ടിയാർ അതിഥിയായി വന്നുകൂടിയ അവസരത്തിൽ അയാളെ ഉപചരിക്കുവാൻ വീണ്ടും ഭൂതിതന്നെയാണു നായികയെ വിട്ടുപിരിയുന്നതെന്നിരിക്കെ, അപ്പോഴും നായികയുടെകൂടെ നിഴലെണപോലെ പോകുന്നത് ആദ്യതോഴിയാണ്. “പരിമുഖമൊക്കെയെന്നിപ്പറകേനടന്നുപൊലും പരിചരിക്കുകമന്നില്ലുമായി” എന്നാണ് കവി ഈ ഘട്ടത്തിൽ പറയുന്നത്. അതേ, ആ പരിചാരിക ഒരിക്കലും നായികയെ വിട്ടുപിരിയുകയില്ല. അവർക്കിരുവർക്കും ആവേർപാട് ഹൃദയഭേദകമായിട്ടേ ഇരിക്കൂ. എന്നാൽ, ഭൂതി ഉപഗൃഹസ്ഥിതിയിൽനിന്നു തിരിച്ചെത്തുമ്പോൾ കവി എന്തുപറയുന്നു എന്നുകൂടി ശ്രദ്ധിക്കുക. “വേരൊരുനളിനാക്ഷി, നടന്നിതാ നടയിലായി” പോലും. അവളും ആദ്യതോഴിയെപ്പോലെ നളിനാക്ഷിതന്നെയാണ്. അവളുടെ കൈവളയും “ഓമൽകൈവള”യാണെന്നു പറയാൻ അദ്ദേഹത്തിനുയാതൊരുമടിയുംതോന്നേണ്ട ആവശ്യമില്ലാത്തതരത്തിൽ സുന്ദരിതന്നെ എന്നുസാരം. പക്ഷേ അവർ ആദ്യതോഴിയെപ്പോലെ നായികയെ വിട്ടുപിരിയാത്ത “നിഴൽ” അല്ല, വെറും “വേരൊരു”വർ മാത്രമാകുന്നു. അഥവാ, കാവ്യത്തിലും, നായികയുടെ ദൃഷ്ടിയിലും, കവിയുടെ ഭാവനയിലും അവർ നായികയിൽനിന്ന് ആദ്യതോഴിയേക്കാൾ റിട്ടിയും വിഭിന്നയുമാണ്.

നായികയുടെ നിതാന്തസാമചാരിണിയായി, അവളുടെ നിഴലെണപോലെ എപ്പോഴും വർത്തിക്കുന്ന ആദ്യതോഴി ചുട്ടുകാട്ടിലും അവളെ അനുഗമിച്ചെന്നു വിചാരിക്കുന്നത് ഒട്ടും അനുചിതമല്ല. തനിക്കുറവു പ്രിയപ്പെട്ട നായിക അവസാനമായി വേർപെടാൻ പോകുന്നു എന്നറിഞ്ഞു മുൻപാലായ വ്യഥയാൽ വാവിട്ടു വിളിച്ചുകേഴുന്ന അവളെ “ഒരുവിധം” പറഞ്ഞയയ്ക്കുകയാണ് ഉപഗൃഹൻ ചെയ്യുന്നത്. ഒരുപക്ഷേ

ഉപഗൃഹ്ണിദ്വായിരുന്നെങ്കിൽ അവർ ആ അവസ്ഥയിലും സ്വസ്ഥാഭിനിയിച്ചു വേർപിരിയുമായിരുന്നില്ലെന്നുപോലും തോന്നിപ്പോകുന്നു. നേരേമറിച്ചു, ആദ്യരംഗത്തിൽ രണ്ടാമതായി നാം കണ്ട ചതുരയായ ഭൂതി ഇപ്പോൾ എവിടെ? അവളെ കവിയും, വാസവദത്തയും ആരുംതന്നെ സ്തരിക്കുന്നു പോലുമില്ല. എന്തെന്നാൽ അന്നേ “വേദാരു”വർമാത്രമായിരുന്ന അവർ അന്തിമമുഹൂർത്തത്തിൽ അതിലേറെ അകന്നുകഴിഞ്ഞു. അവിടേയും അവർ അവളുടെ സ്വതസ്സിദ്ധമായ ആ “ചാതുര്യം” പ്രകടിപ്പിച്ചതിൽ അതുളതമെന്തുള്ളു? മറ്റൊരു തരത്തിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ, വാസവദത്തയെ പോലീസുകാർ പിടികൂടുമെന്ന ഭീഷണിയുണ്ടാകുന്ന അവർ മറ്റു പല തോഴിമാരോടൊപ്പം നെടുങ്കുന്തി നില്ക്കുകയും ചെയ്തു.

വാസവദത്തയ്ക്കു് അത്രയേറെ തോഴിമാരുണ്ടായിരുന്നോഎന്നൊരു ചോദ്യം ഇവിടെ ഉണ്ടാകുന്നു. ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. മേൽ പറഞ്ഞ രണ്ടുപേർക്കുമാത്രമേ അവരിൽ പ്രാധാന്യം കല്പിക്കാമായിരുന്നുള്ളൂ. കാളിദാസന്റെ ശകുന്തളയ്ക്കു് തോഴിമാർ രണ്ടുപേർമാത്രമായിരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിനെപ്പറ്റി നമുക്കു് അവിശ്വാസം തോന്നുകയില്ല. എന്നാൽ വാസവദത്തയുടെ കഥ അതല്ല. അവർക്കു് തോഴിമാരും ഉപതോഴിമാരും മറ്റുമായി ഒരു നൂറുപേർ ഉണ്ടായിരുന്നാൽപോലും അതിൽ ആശ്ചര്യമില്ലെന്നേ തോന്നുകയുള്ളൂ. അങ്ങനെയിരിക്കെ ചുടുകാട്ടിൽ നായികയുടെ ചരമവേളയിൽ ആദ്യതോഴിമാരും അന്തിമപരിചര്യകൾക്കായി എന്തുകൊണ്ടു വന്നെത്തി? ഈ ചോദ്യത്തിനു് സമാധാനമായി വല്ല സൂചനയും കാവ്യത്തിൽ കാണാനുണ്ടോ?

നായികയുടെ “പുറകെ നടന്നുചെല്ലും” എന്നും, “പരിചരിക്കുകമെന്നിഴൽ”എ

ന്നും പറഞ്ഞപ്പോൾതന്നെ അവർ ചുടുകാട്ടിൽവെച്ചുപോലും നായികയെ വിട്ടുപിരിയുന്നവളല്ല എന്നു് ഉദ്ദേശിക്കാൻ നമുക്കു് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അത്രതന്നെയുമല്ല, “നിയതം സ്നേഹയോഗ്യ”യാണു് നായികയെന്നു് മനസ്സിലാക്കാൻ ഉപഗൃഹ്ണൻ ആശ്രയിക്കുന്ന തെളിവു പരിജനം അവളെ വിട്ടുപിരിയുന്നില്ലെന്നുള്ളതാണു്. അത്ര സംസ്കാരമില്ലാത്ത സാധാരണ മനുഷ്യരേപ്പോലെ മറ്റൊരാൾ തോഴിമാരും അവരോടൊത്തു് രണ്ടാമത്തെ തോഴി (ഭൂതി) യും ആപൽഘട്ടത്തിൽ നായികയെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞു എന്നാണു് കാവ്യത്തിൽനിന്നു് പൊതുവേ മനസ്സിലാകുന്നതു്. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ ഉപഗൃഹ്ണന്റെ അനുമാനം അത്ര ശരിയായില്ലെന്നു് കാണാവുന്നതാണു്. എന്തെന്നാൽ തോഴിയുടെ അന്തിമശുശ്രൂഷകൾക്കു് കാരണം അയാൾ കരുതുംപോലെ നായികയുടെ സ്നേഹയോഗ്യതയായിരുന്നെങ്കിൽ തീർച്ചയായും ഭൂതിയായി കാണപ്പെട്ട തോഴിയും എണ്ണമറ്റ മറ്റു തോഴിമാരിൽ കുറേപ്പേരുംകൂടി ചുടുകാട്ടിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുമായിരുന്നു. നേരേമറിച്ചു്, ആ അദ്ധ്യാത്മവിദ്യാലയത്തെപ്പറ്റി കേട്ടപ്പോൾതന്നെ അവരെല്ലാം പിരിഞ്ഞു. ആദ്യതോഴിമാരും ശേഷിച്ചു. എന്തുതന്നെയായാലും സ്വാഭാവികമായി വിട്ടുപിരിയാത്ത അവളെ നാം അവിടെ കാണുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിനു് കാരണം സ്വാഭാവികമായിട്ടു് സ്നേഹയോഗ്യതയല്ല, ആ തോഴിയുടെ ഹൃദയഗുണമാണു്. മറ്റു തോഴിമാരുടെ അചഞ്ചലമായ സ്നേഹം നേടാൻ വാസവദത്തയ്ക്കു് കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഉപഗൃഹ്ണൻ ഇതിനെ എങ്ങനെ തെറ്റിദ്ധരിച്ചു എന്നുള്ളതാണു് അതുളതം. ഒരു വേഷ്യയുടെ തോഴിമാർക്കു് അവളിൽനിന്നു് പല ഗുണങ്ങളും ലഭിക്കുന്നതു് സ്വന്തം അവളുടെ മനോഗുണംകൊണ്ടായിരിക്കയില്ല. അവരെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തി രക്ഷിക്കേണ്ടതു് അവളുടെമാത്രം ആവശ്യമാണു്. നല്ല സം

സ്കാരമില്ലാത്തവർ ഈ പ്രതിഫലത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ചൂട്ടുകാടുവരെ തങ്ങളുടെ സ്വാമിനിയെ അനുഗമിക്കാത്തതിൽ അൽഭുതമില്ല. എന്നാൽ ഒരുവർ അതിനുപോലും തയാറാകുമ്പോൾ അവരുടെ മനോഹരതയെയാണ് പ്രശംസിക്കേണ്ടതു എന്നായും സമ്മതിക്കും. അതിനു പകരം നായികയിൽ ആ ഗുണം ആരോപിച്ച ഉപഗ്രഹം എങ്ങനെ വിവേകിയാകുമെന്നു റിവില്ലാത്തത്.

വാസ്തവത്തിൽ ഉപഗ്രഹന്റെ പ്രശംസ അർപ്പിക്കുന്നത് നായികയേക്കാൾ കൂടുതലായി തോഴിതന്നെയാണെന്നു അയാൾക്കും ബോധപ്പെടാനുള്ള സൗകര്യം ആശാൻ നൽകുന്നുണ്ട്. “കേൾപ്പമത്തോഴിതന്നെ” ഉപഗ്രഹനായവിധം പറഞ്ഞയക്കേണ്ടി വന്നു എന്നാണ് അദ്ദേഹം പറയുന്നത്. ഒടുവിൽ കാവ്യം അവസാനിക്കുമ്പോൾ വാസവദത്തയ്ക്കു മോക്ഷം കിട്ടിയാലും ഇല്ലെങ്കിലും, “കഷ്ടം, ആ തോഴിയുടെ സ്നേഹം!” എന്നിങ്ങനെ ഒഴിയാത്ത ചിന്ത നമ്മെ ബാധിക്കുന്നതായിട്ടാണ് അനുഭവം. അഥവാ, വാസവദത്തയുടെ നിർവാണത്തിൽ ഏകാഗ്ര ചരണരായി പുസ്തകം അടയ്ക്കേണ്ട വായനക്കാരുടെ ശ്രദ്ധ തോഴിയുടെ ശോകമയമായ അവസ്ഥയിലേയ്ക്കു ബലമായി ആകർഷിക്കപ്പെടുന്നു. ശോകത്തിനുതന്നെ നമ്മുടെ മനസ്സിനെ ആകർഷിക്കാൻ ഒരു പ്രത്യേക ശക്തിയുണ്ട്. പോരെങ്കിൽ യഥാർത്ഥമായ സഹതാപം അർപ്പിക്കുന്ന ഒരു കഥാപാത്രത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അത് ബഹുഗുണ

മായി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതാണ് “കരുണ”യിൽ സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ചുരുക്കത്തിൽ “കരുണ”യിലെ തോഴിമാർക്കു രണ്ടുപേർക്കും അവരുടെ അച്ചുതതയിൽതന്നെ സ്പഷ്ടദൃഷ്ടമായ വ്യക്തിത്വമാണുള്ളത്. ഒരുപക്ഷെ, ആശാൻ ഈ രണ്ടു കഥാപാത്രങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയിൽ അത്യധികം വിജയം നേടിയിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. ഒരു വളരെ തുണിയ പ്രകൃതവും, നായികാഭക്തിയും, സേവനൈകതാനതയും അത്യന്തം നിസ്സഹായവും ശുദ്ധവുമാണെങ്കിൽ മറ്റവരുടെ ചതുരതയും, കാൽപ്പന്താനവും, വിമർശനകൗതുകവും ഒട്ടും ചില്ലറയല്ല. ഒരുവളെപ്പറ്റി വായനക്കാർക്കു സ്നേഹവും, അനുതാപവും തോന്നുമ്പോൾ മറ്റവളെപ്പറ്റി മതിപ്പും, ഒരുപക്ഷെ ഒരു ചെറിയ ശങ്കയും തോന്നിപ്പോകുന്നു. ആദ്യതോഴിയുടെ സ്വഭാവം കഥാനായികയ്ക്കും ഉപഗ്രഹനും വായനക്കാർക്കും അത്യന്തം ഹൃദ്യമായി അനുഭവപ്പെടുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതിൽ സംശയമില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് അവരുടെ അവസാനവിലാപം, കാവ്യം വായിച്ചുകഴിയുമ്പോഴും വായനക്കാരുടെ കണ്ണുകളിൽ മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. വാസവദത്തയിൽനിന്നു നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ അവളിലേയ്ക്കു തിരിയുന്നതിനും കാരണംമറ്റൊന്നല്ല. കാവ്യദൃഷ്ടി ഇത് ഒരു മഹത്തായ അനുചിത്രമാകയാൽ ആദ്യതോഴി എത്രത്തോളം മനോഹരമായ ഒരു കഥാപാത്രമാണോ, അത്രത്തോളം കാവ്യപരാജയത്തിനു കാരണവുമാണെന്നു പറയേണ്ട.

കരുണ വിളക്കിനു കാറ്റിനെ പേടിക്കണം.

*

*

*

ഇരുളാകുന്ന കരിമ്പടത്തുണ്ടിനാൽ എന്റെ കണ്ണു മുടങ്ങേ; സുന്ദരങ്ങളായ താരകളെയെങ്ങൊന്നുകാണുവാൻ!

മുകിലിന്റെ മകതി.

(ആനന്ദക്കുട്ടൻ.)

രണ്ടുനീരാവിപ്പുകൾ, സ്വപ്നമാം
 വിണ്ടലവീഥിയിൽ സഞ്ചരിച്ചിടവേ,
 ആത്മബന്ധത്തിൻ പ്രചോദനമേൽക്കയാ-
 ലാത്താർത്ഥചുംബനമുദ്രയുപ്പിച്ചുപോയ്!
 അന്തരിക്ഷത്തിൻപ്രതിഷേധമായുടൻ
 പൊന്തിയൊരുജപലഗജനം ഭീകരം!
 ആർദ്രമനസ്സുരാപ്പാവങ്ങൾ തെല്ലിട-
 യാദ്യുന്മടുങ്ങിയകുന്നനിന്നെങ്കിലും,
 ആയിലവീണ്ടും പുണരാതിരിക്കുവാൻ —
 ന്യായവാദങ്ങളെയൊദരിച്ചിടുവാൻ —
 രണ്ടുകരിമുകിൽതുണ്ടിനീയുത്സവം
 കൊണ്ടാടുവാനുള്ള രംഗമോ വാനിടം!
 കൊള്ളിയാൻ മുരളാൽ തല്ലുവാൻപിന്നീട്
 തെല്ലുംമടിച്ചില വിണ്ണിന്റെ ഗൌരവം!
 വേദനയാലശ്ശുവാൻനിൽക്കുമ്പൊഴും
 വേദം മറക്കുവാൻ പുൽകുകയാണവർ!
 ജീവിതശേഷികളല്ലലാ, യശുവായ്
 ഏവമധഃപതിച്ചാനിശാവേളയിൽ,
 പ്രാണന്റെ അന്തിമബിന്ദുവും താഴത്തു
 വീണിതാ മണ്ണിലടിഞ്ഞു മുകിലുകൾ!
 ആഴിയിലാ പ്രേമധാരകൾ ചെന്നുചേ-
 ന്നാഴമതിന്നു വളർത്തി ലസിക്കവേ,
 ഭാനുമാൻ തുക്കരംനീട്ടി വിയത്തിലേ-
 യ്ക്കേറുവാൻ വീണ്ടും വിളിച്ചു മേഘങ്ങളെ
 അങ്ങങ്ങകലത്തു വെള്ളിമേഘങ്ങളായ്
 ഭംഗിയിലാ മുകിൽതുണ്ടുകൾ കാൺമു ഞാൻ.

വിശ്വപ്രേമം

(വിഭാഗം, സി. പി. ശങ്കുപ്പിള്ള പി. ഒ. എൽ.)

I

നാം ആരെ സ്നേഹിക്കുന്നു?

പാൽത്തേൻനൂർ തഞ്ചുന്ന പിഞ്ചുകിടാവ് നിഷ്കളങ്കതയുടെ ഒരു തെളിവാണ്. അമ്മയുടെ അങ്കുരലത്തിലും അമ്മിഞ്ഞയിലും മാത്രം ഒരുങ്ങുന്ന അതിന്റെ സ്നേഹമണ്ഡലം എത്ര ചെറുത്! എന്നാലും അതു കാണികൾക്കു നൽകുന്ന ആനന്ദം എത്ര വലുത്!

കാലം അതിനെ ഒരു കുമാരനാക്കുന്നു. പഴയ സ്നേഹഭാജനങ്ങളോടുള്ള ആസ്ഥ അവൻ ക്രമേണ കുറഞ്ഞുപോകുന്നു. പാവകളാണ് ഇപ്പോൾ അവന്റെ ഉററ ചങ്ങാതികൾ.

പ്രകൃതിയുടെ പരിവർത്തനസ്വഭാവം അവനെ ഒരു വിദ്യാത്ഥിയാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. മുൻപിലത്തെ സ്നേഹിതരെക്കൊക്കെ അവൻ മറന്നുപോയിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ അവന്റെ കൂട്ടുകാർ സഹപാഠികളും പാഠപുസ്തകങ്ങളുമാണ്.

യുവത്വം അവൻ ഒരു സന്തതസമ്മചാരിണിയെ സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തു. അവന്റെ സ്നേഹസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഏകാവകാശിയാണ് അവൻ. അവന്റെ പഴയ കൂട്ടുകാർക്കൊന്നും ഇപ്പോൾ അവിടെ സ്ഥാനമില്ല. ജീവിതം പുതുമയിലല്ലേ നിലകൊള്ളുന്നത്.

അവന്റെ സകല ആശങ്കയും പ്രതീക്ഷകളും ഒരോരംശിശുവായി അതാ രൂപാന്ത

രപ്പെടുന്നു. അവന്റെ സ്നേഹസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയുടെ പ്രഥമാവകാശം ഭാര്യയിൽനിന്ന്, ആ ശിശു അതാ നിരാക്ഷേപം അപഹരിച്ചിരിക്കുന്നു.

അയാൾ കച്ചേരിയിൽ തന്റെ ആഫീസുമുറിയിൽ ജോലിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ഫോണിന്റെ 'കിണികിണി' ശബ്ദം അയാളെ അങ്ങോട്ടു ബലപ്പെട്ടു വിളിക്കുന്നു. കഷ്ടം! അയാളുടെ മുഖം എത്ര വിളറിപ്പോയി! അയാളുടെ വീട്ടിനു തിരിച്ചറിയിക്കുന്നുവത്രേ.

വീട്ടിലേയ്ക്കു അയാൾ പറക്കുകതന്നെ ചെയ്തു. അകലെവെച്ചുതന്നെ വീട്ടിനു തീപടന്നു പിടിച്ചിരിക്കുന്നതായി അയാൾ കണ്ടു. കുട്ടിയെ തൊട്ടിലിൽ ഉറക്കിക്കിടത്തിയിട്ട് പുറത്തേയ്ക്കു പോയിരുന്ന ഭാര്യ, അതിനെ രക്ഷിക്കുന്നതിന് അകത്തേയ്ക്കു കടക്കാൻ തരപ്പെടാതെ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു പുറയ്ക്കുപുറം ഓടിക്കടക്കുകയാണ്. അയാൾ അവിടെ എത്തി ആദ്യം ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു, "എന്റെ കുഞ്ഞിനെ രക്ഷിച്ചുതരുന്നവർക്കു എന്റെ സ്വത്തു മുഴുവൻ." ആരും മുന്നോട്ടു വന്നില്ല. മരിക്കാൻ അറിഞ്ഞുകൊണ്ടു ആരൊരങ്ങളും? *

* സ്വാമി രാമതീർത്ഥന്റെ ഭാര്യയെയാണ് ഈ പ്രവഞ്ചനത്തിനു പ്രേരണനൽകിയത്.

എന്താണിത്? അയാൾ ഇങ്ങനെ വെറുതെ വിളിച്ചു സമയം കളയുന്നതെന്തിന്? അയാളുടെ സ്നേഹമെങ്കിലും ജനമാണ് ആ കട്ടിയെങ്കിൽ അയാൾക്കുതന്നെ ഓടിച്ചെന്ന് അതിനെ രക്ഷിക്കരുതോ? പാടില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ആ ഉദ്യമം പക്ഷേ അയാളുടെ ജീവനാശം വരുത്തിയേക്കും. അപ്പോഴാണ് ഒരു യാഥാത്ഥ്യം വെളിപ്പെടുന്നത്—അയാൾക്കു ആ കട്ടിയോടുള്ളതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ സ്നേഹം സ്വജീവനോടുതന്നെയെന്ന്; ശൈശവം മുതൽ അയാൾ ഓരോന്നിനെ സ്നേഹിച്ചത് അവയ്ക്കുവേണ്ടിയല്ല, അയാൾക്കുവേണ്ടിത്തന്നെയെന്ന്; അയാളുടെ സ്നേഹസാരസ്വത്വം അയാൾതന്നെയെന്ന്.

രാമൻമേനോൻ പറഞ്ഞു:—“അങ്ങേതിലെ ശങ്കരൻനായർ മരിച്ചുപോയി. സങ്കടമായിപ്പോയി. എന്തോടു അയാൾക്കു എന്തു സ്നേഹമായിരുന്നു എന്തോ!” ഇവിടെ ശങ്കരൻനായർ മരിച്ചതിലല്ല, തന്നെ സ്നേഹിക്കുമായിരുന്ന ഒരാൾ തനിക്കു എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി നഷ്ടപ്പെട്ടതിലാണ് രാമൻമേനോന്റെ സങ്കടമെന്നു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയാൽ കാണാം.

ഈ ലൗകികയാഥാത്ഥ്യത്തെ “യാജ്ഞവൽക്യൻ” സരസമായി “മൈത്രേയി”ക്കു കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്നു.

“നവാ അരേ പത്വഃ കാമായപതിഃ
പ്രിയോ ഭവന്തി

ആത്മനസ്തു കാമായ പതിഃ
പ്രിയോ ഭവന്തി

നവാ അരേ ജായായൈ കാമായജായഃ
പ്രിയോ ഭവന്തി

ആത്മനസ്തു കാമായ ജായഃ
പ്രിയോ ഭവന്തി

നവാ അരേ പുത്രാണാം കാമായപുത്രഃ
പ്രിയോ ഭവന്തി

ആത്മനസ്തു കാമായ പുത്രഃ
പ്രിയോ ഭവന്തി

നവാ അരേ വിത്തസ്യകാമായവിത്തം
പ്രിയം ഭവതി

ആത്മനസ്തു കാമായ വിത്തം
പ്രിയം ഭവതി.”

ബൃഹദാരണ്യകം 2—4—5.

ഒരു സ്ത്രീ ഭർത്താവിനെ സ്നേഹിക്കുന്നത് അയാൾക്കുവേണ്ടിയല്ല, അവൾക്കുവേണ്ടിയാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവൾക്കുവേണ്ടതായ സുഖസൗകര്യങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നത് അയാളാണ്. അതുപോലെ, ഒരു സുഖസാധനമെന്ന നിലയിൽ ഉതകുന്നതുമൂലമാണ് ഭാര്യ ഭർത്താവിനു ‘പ്രിയ’യായിത്തീരുന്നത്. ഇപ്രകാരം തന്നെ, മക്കളെയും ധനത്തെയും ലൗകികന്മാർ സ്നേഹിക്കുന്നത് അവയ്ക്കുവേണ്ടിയല്ല, അവനവനു വേണ്ടിത്തന്നെയാണ്.

II

ഉത്തമമായ സ്നേഹം ഏതു?

സ്നേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം സുഖമാണ്. എന്നാൽ നാം കണ്ടവിധത്തിലുള്ള സ്നേഹം അല്പസുഖത്തെയാണ് കൈവരുത്തുന്നത്. അതിന്റെ മറുപടിയ്ക്കുശമാണ്. അതിനാൽ ഈ അല്പസുഖത്തെ സുഖമെന്നല്ല, ദുഃഖമെന്നാണ് വേദം വിധിക്കുന്നത്.

“യോ വൈ ഭൂമാ തത്സുഖം;

നാല്പേസുഖമസ്തി, ഭൂമൈവ സുഖം,”

(ഏതാണോ മഹത്തു അതാണ് സുഖം. അല്പമായതിൽ സുഖമില്ല.) അതുകൊണ്ട് അല്പമായതിനെ സ്നേഹിച്ച് അല്പസുഖിയായ

യി അല്പനായിത്തീരുന്നതിനെക്കാൾ, മഹത്തായതിനെ സ്നേഹിച്ചു യഥാർത്ഥസുഖിയായി മഹാനായിത്തീരുന്നതാണ് ശ്രേയസ്സ് എന്നത്രേ ഉപനിഷത്തു് ഉപദേശിക്കുന്നതു്. ഈ നിലയിൽ എങ്ങനെ ഒരു വിശ്വസ്തേഹിയായിത്തീരാമെന്നു് “യാജ്ഞവൽക്യൻ” “മൈത്രേയീ”ക്കു് ഉപദേശിച്ചു കൊടുക്കുന്നു:—

“ആത്മാവാദേദൃഷ്ടവ്യഃ ശ്രോതവ്യോ-
മന്തവ്യോ നിദിദ്യാസിതവ്യഃ”

ബൃഹദാരണ്യകം 2—4—5.

ഇതിനെ ഡ്യൂസൻ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതു് ഇങ്ങനെയാണു്.

“The Atman in truth, should be seen, heard, comprehended and reflected upon O Maitreyi.”

Eng. trans.

മൈത്രേയീ, കാണപ്പെടേണ്ടതും, കേൾക്കപ്പെടേണ്ടതും, അറിയപ്പെടേണ്ടതും, ധ്യാനിക്കപ്പെടേണ്ടതും എല്ലാം ആത്മാവാണ്; താനാണ്. ഇപ്രകാരം, വിശ്വത്തെ തന്നിലും തന്നെ വിശ്വത്തിലുംകണ്ടു് സ്നേഹിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമമായ സ്നേഹം. അതത്രെ വിശ്വസ്തേഹം. അതിനാൽ സുഖാനുഭവങ്ങളെത്തൽപരനായ മനുഷ്യൻ മഹത്തായതിനെ സ്നേഹിക്കട്ടെ! എന്നിലെ ‘ഞാൻ’ ചെറുതാകാതെ വലുതായിത്തീരട്ടെ. കാണുന്നതും, കേൾക്കുന്നതും, അറിയുന്നതും, അനുഭവിക്കുന്നതും—ദൃഷ്ടവ്യം ദൃശ്യവും—എല്ലാം ഞാനാണെന്നു വരട്ടെ. അപ്പോൾ നാം മഹത്തിനെ സ്നേഹിക്കുന്നു; അപ്പോൾ ജീവിതം ക്ലേശരഹിതമാകുന്നു, സുഖമയമാകുന്നു; സന്ദോഷമാകുന്നു. അതിനാലാണ് “യാജ്ഞവൽക്യൻ” “മൈത്രേയീ”യോടു ഉപദേശിക്കുന്നതു്,

“ആത്മാവാദേദൃഷ്ടവ്യഃ ശ്രോതവ്യോ
മന്തവ്യോ നിദിദ്യാസിതവ്യഃ”

എന്നു്.

III

ഈ വിശ്വപ്രേമസന്ദേശം ലോകത്തിന്നു നൽകിയിട്ടുള്ളസംഭാവന വിവിധമാണു്.

I. വിശ്വപ്രേമം പ്രായോഗികമെന്ന നിലയിൽ:—

“അപ്രായോഗികത” ഇക്കാലത്തു ധാരാളം ചെലവുള്ള ഒരു പദമാണതു്. തത്വശാസ്ത്രമെന്നോ, വേദാന്തമെന്നോ കേട്ടാൽ ചിലർക്കു മനസ്സമുടക്കും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവ കഠിനമാണത്രേ, അപ്രായോഗികമാണത്രേ എന്നാൽ, അപ്രായോഗികമെന്നു മുൻപു കരുതിയിരുന്ന എത്രയോ കാര്യങ്ങൾ ഇന്നു വെറും പ്രായോഗികമെന്നു് “സയൻസ്” തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു! മനുഷ്യനു മനസ്സിലാക്കാനും അനുസരിക്കാനും വയ്യാത്തവയെന്നു വച്ചിരുന്ന എത്രയോ തത്വങ്ങൾ ഇന്നു മഹാത്മജി സഫലമായി പ്രയോഗിച്ചു മാഹാത്മ്യം നേടിയിരിക്കുന്നു! അസാധ്യമെന്നപദം നിഘണ്ടുവിൽനിന്നെടുത്തുകുളയാൻ നെപ്പോളിയൻ ആവശ്യപ്പെട്ടെങ്കിൽ, അപ്രായോഗികതയെന്നപദം കേവലം നിരത്ഥകമെന്നു “ഭാരതധീരന്മാർ” തെളിയിക്കും; തെളിയിച്ചിട്ടുമുണ്ടു്. അതിനാൽ അപ്രായോഗികവാദം അലസതയുടേതാണു്, അധൈര്യത്തിന്റേതാണു്, ദുർബ്ബലതയുടേതാണു്. “ദുർബ്ബലതേ, നിന്റെ പേരത്രേ ശ്രീതപമെന്നു്” എന്നുള്ള മഹാകവിവാക്യം, “ദുർബ്ബലതേ, നിന്റെ പേരത്രേ അപ്രായോഗികവാദമെന്നു്” എന്നുമാറിയെങ്കിൽ! ഇനിയും നാം പ്രകൃതത്തിലേയ്ക്കു മടങ്ങുക. വിശ്വപ്രേമം പ്രായോഗികമാണു് പ്രായോഗികവിശ്വപ്രേമത്തിന്റെ അമൂല്യസംഭാവനയാണു് “അഹിം

സ." അഹിംസാസിദ്ധാന്തത്തെ ഉന്നതമായ നിലയിൽ പ്രയോഗിച്ചു പരിശുദ്ധി വെളിപ്പെടുത്തിയ ബുദ്ധൻ പ്രായോഗികവിശ്വപ്രേമത്തിന്റെ അപ്രതിമാരാധകനാണ്. അദ്ദേഹം പലപ്പോഴും ഗിരിഗുഹയുടെ ഏകാന്തതയിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ട് അസ്സമയസൂത്രനെന്നോക്കി ചുടനെടുവീപ്പിട്ടുകൊണ്ട് പോയിട്ടിട്ടുണ്ട്, "ആദിത്യദേവ, അങ്ങ് അസ്തമിക്കുന്ന ദിക്കിലും ഇതുപോലെയുള്ള ലോകവും ഇപ്രകാരമുള്ള ഭൂഖിതജനങ്ങളും ഉണ്ടോ" എന്ന്. ഇങ്ങനെ സ്വസ്ഥകാലികരായ സമോദരങ്ങളെപ്പറ്റി മാത്രമല്ല, ഭാവിയിൽ ജനിക്കാനിരിക്കുന്ന മനുഷ്യരാശിക്കുവേണ്ടിയും താൻ കണ്ടിട്ടും കേട്ടിട്ടും ഇല്ലാത്തതായ അന്യലോകവാസികൾക്കുവേണ്ടിയും നെഞ്ചുപൊട്ടി നിലവിളിച്ചിട്ടുള്ള മനുഷ്യസ്നേഹിയായ ഒരു മഹാൻ ബുദ്ധനെപ്പോലെ ആരുണ്ട്? ഒരു ആട്ടിന്റെ ജീവനപകരം സ്വജീവനെ സസന്തോഷം ബലികൊടുക്കാൻ തയ്യാറായതുമൂലം മനുഷ്യരജീവികളേയും—പുൽകളേയും പൂക്കളേയും കൂടി—സപസമോദരങ്ങളായി സ്നേഹിച്ച ജീവകാരുണ്യശാലിയായ ഒരു മഹാൻ ബുദ്ധനെപ്പോലെ ആരുണ്ട്? തന്നെ സ്വാഗതം ചെയ്ത രാജസിംഹാസനത്തെയും പ്രേമസാമ്രാജ്യത്തെയും വിശ്വപ്രേമത്തിന്റെ പേരിൽ പരിത്യജിച്ചു പ്രായോഗികസിദ്ധിനേടിയ വിശ്വസ്നേഹി ബുദ്ധനെപ്പോലെ മറ്റു ആരുണ്ട്? ആ ഭഗവാൻ ബുദ്ധൻ ജനനമരുളിയ ആർഷഭൂമിയുടെ ധർമ്മോപദേശമാണ് അഹിംസ, സംസ്കാരമാണ് അഹിംസ, അതിനു വഴിതെളിച്ചതാണ് "യാജ്ഞവൽക്യ"ന്റെ വിശ്വപ്രേമസന്ദേശം.

2. വിശ്വപ്രേമസന്ദേശം, അന്യമതപൂരകമെന്നനിലയിൽ:—

"നീ നിന്റെ അയൽക്കാരനെ നിന്നെപ്പോലെ സ്നേഹിക്കാൻ" ക്രിസ്തുമതം ഉപ

ദേശിക്കുന്നു എന്നാൽ സ്നേഹിക്കണമെന്നു പറയുന്നതിനു കാരണമെന്തെന്ന് അതു വെളിവാക്കുന്നില്ല. ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെ ആദിപ്രായമായ ഉപദേശത്തെ സന്നാതനധർമ്മം പൂർവ്വീകരണമു് എങ്ങനെയെന്നു ഡ്യൂസൻ വിശദമാക്കുന്നു.

"Thou shalt love thy neighbour as thyself". BIBLE.

"The Veda here adds in explanation, because thy neighbour is in truth thy very self, and what separates you from him is mere illusion."

P. DEUSSEN.

Eng: trans:—

നിന്റെ അയൽക്കാരൻ നിന്റെ അതേ ആത്മാവുതന്നെയാണ്. നിന്നെ അവനിൽ നിന്നു വേർതിരിക്കുന്നതു വെറും മായ മാത്രം. അതിനാൽ, നീ നിന്റെ അയൽക്കാരനെ നിന്നെപ്പോലെ സ്നേഹിക്കുക.

3. വിശ്വപ്രേമം കേരളസംസ്കാരനിർമ്മാതാവെന്നനിലയിൽ:—

കേരളീയസംസ്കാരത്തെ നിർമ്മിച്ചതും നിർണ്ണയിച്ചതും വിശ്വപ്രേമസന്ദേശമത്രേ.

"ആനന്ദചിന്മയമരേ ഗോപികാരമണ ഞാനെന്നഭാവമതു തോന്നായ്ക്കുപേണമിഹ തോന്നുന്നതാകിലഖിലം ഞാനിതെന്നവഴി തോന്നേണമേ വരദ നാരായണായനമഃ"

ഹരിനരമകീർത്തനം.

ഭഗവൻ, എനിക്കു ഞാനെന്നഭാവമുണ്ടാകരുതേ! അഥവാ ഉണ്ടായാൽ ഈ വിശ്വപ്രേമമുഖൻ ഞാനെന്നു തോന്നിക്കണേ!

ഈ പ്രാതഥന എഴുത്തച്ഛന്റേതാണ്; കേരളീയസംസ്കാരത്തിന്റേതാണ്; വിശ്വപ്രേമത്തിന്റേതാണ്. സകല കേരളീയന്റേയും ആചാരത്തെയും വിചാരത്തെയും

വിഹാരത്തെത്തന്നെയും നിർണ്ണയിച്ചത് ഈ സംസ്കാരവിശേഷമല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലും.

കേരളീയരുടെ ഒരു സാധാരണകളിയാണല്ലോ “മാച്ചാൻകളി.” “മാച്ചാനേ, മാച്ചാനേ, മറെറായവേഷംമാച്ചാനേ” എന്നാണ് അതിന്റെ പല്ലവി. “മാച്ചാനേ” എന്നതു “മാജാനേ” എന്ന സംസ്കൃതപദത്തിന്റെ തത്ഭവമാണല്ലോ. അപ്പോൾ, “മാജാനേ, മാജാനേ മറെറായവേഷംമാജാനേ” എന്നു മാറിപ്പൊലും. അതായത്, “ലക്ഷ്മീപതേ! ഞാൻ എന്നെ അറിയുന്നു, ഞാൻ എന്നെ അറിയുന്നു അവിടുത്തെ മറെറായവേഷമാണെന്നു്.” അതാണു കേരളീയകളി. അതാണു കളിയിലെ കാര്യം. തന്നെത്താനറിയുന്ന അറിവാണതു്-

ഈ തത്ത്വത്തെ ക്രാന്തദർശിയായ മഹാകവി ചിത്രീകരിക്കുന്നത് എങ്ങനെയെന്നു നോക്കുക:—

“ഒരൊറ്റമതമുണ്ടുലകിന്നുയിരാം

പ്രേമമതൊന്നല്ലോ

പരക്കെന്നമ്മപ്പാലമുതൂട്ടും

പാവ്ണശശിബിംബം

ഭക്ത്യനുരാഗദയാദിവപുസ്സ-

പ്പരാത്മചൈതന്യം

പലമട്ടേതിപ്പാരിതിനെങ്ങും

പ്രകാശമരുളുന്നു.

* * *

പരാപരാത്മൻ, ഭക്ത്യഭീഗ്മ്യൻ

ഭവാനെയാർകാൺമു

ചരാചരപ്രേമാഞ്ജനമെഴുതിന

ചക്ഷുസ്സിപ്പാഞ്ഞാൽ

പരസ്യചമേസ്യചമെന്നിടുന്നിയതം

പരദുഃഖംദുഃഖം

പരമാർത്ഥത്തിൽ പരനംഞാനും-

ഭവാനുമൊന്നല്ലീ?

ഭവാനധീനംപരമെന്നുടലുംപ്രാ-

ണനമവരണ്ടും

പരാത്ഥമാക്കുകപകലുംരാവും

പ്രഭോ, നമസ്കാരം”

പ്രേമസംഗീതം—2 ണിമത്ത് ജിഷ്

അതേ, അതു കവിതയാണു് ; സത്യസംഗീതമാണു്; ദിവ്യസന്ദേശമാണു്. അതു പോലെ ആയിരിക്കട്ടെ കവിത. സത്യമായിരിക്കട്ടെ അതിന്റെ ലക്ഷ്യം. നിത്യമായിരിക്കട്ടെ അതിന്റെ സത്ത്വം. ധർമ്മമായിരിക്കട്ടെ അതിന്റെ വിഷയം. വിശ്വപ്രേമമായിരിക്കട്ടെ അതിന്റെ വ്യാപ്തി.

മുരുകത്തിൽ, അയ്യായിരം വാഷത്തിനു മുൻപു് യാജ്ഞവൽക്യനിൽനിന്നുണ്ടായ ആ വിശ്വപ്രേമസന്ദേശം പ്രായോഗികതയുടേതാണു്. സാർവ്വകാലികവും സാർവ്വത്രികവും സാർവ്വത്രികവുമായ സനാതനധർമ്മത്തിന്റേതാണു്; ദിവ്യമായ പല ധർമ്മോപദേശങ്ങളുൾക്കൊള്ളുന്ന പൂരണവും പ്രചോദനവും നൽകിയ ആത്യന്തികസംസ്കാരത്തിന്റേതാണു്.

കാലം ഒട്ടുവളരെ കഴിഞ്ഞുപോയെങ്കിലും ജനസമുദായവും ഭരണസമ്പ്രദായവും പാടേ മാറിപ്പോയെങ്കിലും പരിവർത്തനങ്ങളും ഉച്ചനീചത്വങ്ങളും അടിക്കടി സംഭവിച്ചെങ്കിലും പഴയ അഗ്നിപരീക്ഷണഘട്ടങ്ങളെയും ഇതിനകം അതിനു തരണംചെയ്തെണ്ടിവന്നെങ്കിലും ഇന്നും ഇതാ ആ സനാതനധർമ്മം ജീവിക്കുന്നു. ലോകാവസാനംവരെ ജീവിക്കുകയുംചെയ്യും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതു് ഒരു രാജ്യത്തിന്റേതല്ല; ഒരു സാമ്രാജ്യത്തിന്റേതല്ല; വിശ്വത്തിന്റേതാണു്; ആ പരാശക്തിയുടേതാണു്.

അ ച ന്.

(പി. കഞ്ഞിരാമൻനായർ)

(അ ന ന ട)

I

പണിയിച്ചതാരു പണിതതാരെന്നു
മനുജനൊരൊത്തും പിടിയുംകിട്ടാതെ,
അനാദികാലമായ്, കിഴക്കൻമാമല-
മുകളിലുള്ളൊരാപ്പുലരിക്കേതുത്തിൽ,
വിമലമാംവാനും, വിഹഗവേണവാൽ
വിളിച്ചുണർത്തിയ വിരിമലർച്ചാത്താൽ,
വീളങ്ങുവിഗ്രഹം കണികാണാൻ, കൊന്ന-
മലരുകൾ തിക്കിത്തിരക്കിനിൽക്കവേ,
കനകകിങ്കിണീമണിയുംവേണവു-
മണിയുമുണ്ണിയെക്കണികണ്ടുവന്നു;
വിളമ്പുംപൊന്നോണവിഭവമുണ്ണവാ-
നൊരുച്ചനേരമഗ്ഗ്വഹനാഥൻചെൽകെ,
വിരിഞ്ഞൊരാറ്റൊട, നറുമലരിമേൽ
വരുതിതൻകോലം കരിനിഴൽവീശി:—
'എരിയുന്നവയർ, പൊരിയുന്ന ജീവ;-
നിറങ്ങുന്നവയു;മിരക്കാനുംവയ്യേ!'
തെളിഞ്ഞിരിക്കമാപ്രഭുതയ്ക്കാനനം
മുളിഞ്ഞുകല്ലൊന്നുകടിച്ചതുപോലെ.
തെളിഭൂതരേഖവെളുപ്പിച്ചുറുത്തിൽ
ക്കിളൻവാത്സല്യം വഴിഞ്ഞിതീമട്ടിൽ!
'പടിയടയ്ക്കുടാ, റവാടു, തണ്ണീർ-
പകരുംപന്തലേ തോനിനപ്പനി?'
പെരുമാറാതൻ പടുനെടുവീപ്പുകണ-
ക്കൊരുതെന്നലലഞ്ഞുലയുമന്തിയിൽ,

നറുമലരുകൾ ചിരിച്ചുകൊണ്ടാത്മ-
പരിമളസമ്പത്തൊഴുകുന്നേരത്തിൽ,
മണിമുറംപററി, തുളസി, ഭാവനാ-
മധുരമാംലോക ചമയ്ക്കുംസന്ധ്യയിൽ,
അമലമാംവിശ്വവിപഞ്ചിയിൽനവ-
മരവൈഖരിവിരിയുവേളയിൽ,
പരാത്മചിന്തനാൽ പ്രശാന്തനാംതാതൻ
പരലോകചിന്താഭരിതനായ് വാഴ്കെ
തെളിവേലുമോണനിലാവാളിപോലെ
വെളിയിൽനിന്നവന്നിളംകിടാവോതി:—
“പൊടിമണ്ണിൽക്കിടന്നറങ്ങി; കാലത്തു
പടിയ്ക്കൽനിന്നുനീരിരുന്നൊരാക്കൊച്ചൻ;
ഉണരുകില്ലപോലവനിനി, തള-
ന്നറങ്ങിപ്പോയ് കഞ്ഞികടിക്കാതേതന്നെ!
അരുമപ്പൊന്നുകനിതുവിധംവന്നാൽ-
പ്പറകെന്നു നീനീനറക്കമുണ്ടാമോ?”

പ്രബുദ്ധതാരകാമണിമലർമുട്ടും
പ്രപഞ്ചമൂലത്തിൽകരാരിപായിച്ചു
ചതുരനാംനരൻ നരകത്തിയിനാൽ
ചമച്ചലോകത്തിൻകഥയറിയാതെ,
വിമലദൈവീകപ്രഭയിൽനീന്തമാ-
വിമുശ്ശലചിത്തത്തിൻവിഭാതമാരുതൻ,
കനിഞ്ഞുവീശിയങ്ങിഹപരങ്ങളെ-
യിണക്കുംമംഗളമലർമാലാമണം!

മധുരശൈശവം നിശ്ശബ്ദവിതൃ
 ഹൃദയവാപിയിലലയിച്ചുക്കവേ,
 അലിവുപൂശിയ പിതൃഹൃദയത്തി-
 ന്നടിയിൽനിന്നുമൊരശരീരിപൊങ്ങി:—
 “പണ്ഡാരിക്കോരിപ്പരലോകലോഭാൽ
 പണിയിച്ചു ഭവൻ പുതുപൊന്നമ്പലം.
 ഉഴിഞ്ഞുവെച്ചിതു, ഗുരുവായൂർനട-
 വഴിപാടിനായി വലിയൊരുവിതം;
 പരലോകമെന്നപരൽമീൻ പററിനായ്
 ചെറുകാശുവീശിയെറിഞ്ഞുഗംഗയിൽ
 ഒരുമുടിമലപ്പടവുകൾക്കേറി-
 യൊരുപടിപ്പണം, കടലലവാരി!
 മുറതെററാതെണ്ണിക്കൊടുത്തുശാസ്ത്രീക്കു
 പൂരാണവായന, യ്ക്കൊരുവക; യെന്നാൽ,
 പരാർഘ്യമാംപ്രേമമഹാപൂജമുട്ടി-
 പ്പരാത്മസേവനവ്രതമതിപററി,
 കനകകിങ്കിണീമണിധരിക്കാതെ
 ചിലുംചിലെപ്പായുംചിലമ്പണിയാതെ,
 കനകനെച്ചിന്നുംകുറുനീരച്ചാത്തു
 മുകരുമാ, മണിമുടിയുംമൂടാതെ,
 മുരളിപാടാതെ, കളികളാടാതെ
 നരുംതേനുംപാലുംപഴുവുമില്ലാതെ
 പുറത്തുനട്ടച്ചുയ്ക്കൊരിറുന്നീരിനാ-
 ക്ക്കരിമുകിൽനിറ, നിരന്നുവന്നപ്പോൾ,
 മദലാമരിയിൽ മതികെട്ടുഭവൻ
 ഹൃദയക്ഷേത്രത്തിൻനടയടച്ചില്ലേ?
 അവമതിയിതുസമിയാതേ കിടാ-
 വിവണ്ണമേകാണേമിഴിനിർതുക്കിപ്പോയ്:-
 ‘സുനന്ദഭാരതഗ്രാമത്തിലൊന്നിലു-
 മനഃപയെന്നമ്മ, യശോഭയില്ലല്ല!’

II

അറകമുരുകിവിണരുളുന്നകൊച്ചു-
 മുകുന്ദനനിരനിവേളുമേകാതെ,
 മുതിയാൽവ്യാധിയാൽവരുതിയാൽ കത്തും
 വിതതഭാരതകുടുംബത്തിൻകോണിൽ,
 ഇരുനൂതാൻതാനായുദരംതപ്പിക്കു-
 മുരുളുകൾചാരപുരണ്ടവയത്രേ!
 കൊഴുപ്പുകൂടിയ കറികളുംകൂട്ടി-
 ക്കഴച്ചുവാരുമിയൊരുപിടിവററിൽ
 മറഞ്ഞിരിക്കുന്നതൊക്കെപ്പശിത്തിയിൽ
 പൊരിഞ്ഞതൊക്കെ പതിതകോടികൾ!
 മനമലിഞ്ഞോടിവരികിലുമ്മന-
 ജ്ജനനിയേകുന്ന മുലപ്പാൽകിട്ടാതെ
 ഉറങ്ങുന്നെന്നെയ്ക്കും; പ്രയാഗതാരാട്ടി
 വരുമിഞ്ഞാട്ടിലിൽ മയങ്ങുമുണ്ണികൾ!
 നരുംപാലുംതേനും ഒഴുകുമെല്ലെ-
 കൃഷിക്കേന്ദ്രത്തിലെപ്പശുപാലബാലർ,
 മധുരകാളിന്ദ്രിവിഭവങ്ങൾമറ-
 ന്നൊരുപിടിവററുകിനാവുകാൺകയായ്
 അടവുകൾമാറിപ്പിടിക്കയാലിന്ന-
 മടയാത്തമുരക്കരീരകണ്ണുതട്ടി
 മരുഭൂവായ്, ത്യാഗ, ദരിദ്രമായ്, ഭീമ-
 നരകമായ്, നാകം നമിച്ചുഭാരതം!”
 ഉഷസ്സിൻകൊച്ചുകൈക്കിടാവായ് മിന്നമാ-
 വിഷുക്കണിക്കൊന്നമലർക്കടഞ്ഞെപ്പോൽ,
 അരുമക്കുഞ്ഞിനെത്തഴുകവേ, താതൻ
 ചൊരിഞ്ഞു, തീർത്ഥനിർക്കണമാമിമൊഴി!-
 “ഉണന്നി, തോമനേ; മകനെപ്പോൽ, മേ-
 പ്പണരുമുണ്ണിപ്പതിതലോകത്തെ!” [ലിൽ-

കലാവതി

(ജഗതി എൻ. കെ. ആചാരി)

പാത്രസൂചി.

കലാവതി—
കുമാരിസത്യവതി—
സുഷമ—
കലാകാരൻ—
ശാസ്ത്രജ്ഞൻ—

നായിക
നായികയുടെ ഓമനമകൾ
നായികയുടെ തോഴി
ഒരരാധകൻ
ആരാധകന്റെ സുഹൃത്തു്

[രംഗം—പൂമഴപൊഴിക്കുന്ന ശിരീഷവൃക്ഷച്ചുവടു്. സമയം സന്ധ്യ. കലാവതി ആ വൃക്ഷച്ചുവട്ടിൽ അർദ്ധശയനക്രമത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. സുന്ദരമെങ്കിലും ശോകമായ കലവൻ മുഖം. ഒരു പുഞ്ഞൊത്തു് ഞെട്ടുറു കലാവതിയുടെ മൂലാവിൽപതിച്ചു തോടുകൂടി പശ്ചിമചക്രവാളത്തിൽനിന്നു ഒരു ശബ്ദവുമുയരുന്നു.]

“മഭാലസേ! പരിശുദ്ധതയിൽ പിച്ച് വെച്ചുവളൻ നീ സത്യവതിയെ പ്രസവിച്ചതിൽ അതിശയിപ്പാനൊന്നുമില്ല. എന്നാൽ നിന്റെ അടുത്ത ഭാവിയോത്തു് അംബരമിതാ കണ്ണൻ്റെ പൊഴിക്കണം!”

(ഒരു ചെറിയ കാരനും മഴയും)

കലാവതി—(മേല്പോട്ടുനോക്കി സ്വഗതം) രോമാഞ്ചം വിതരുന്ന ഇളംകാരനേ! എന്റെ ഭാവിയോത്തു് ഭവന്റെ ഹൃദയം പരുന്നതു കാണാൻ ഞാനശക്തയാണു്. സകലൈശ്വര്യങ്ങളും തികഞ്ഞ രെപ്പരസ്സാണു് ഞാൻ എന്ന് അങ്ങു് പണ്ടൊരിക്കൽ—ആർക്കോ ര തത്തിൽ ഉൾപ്പെടുകാഗ്രയായ് ഞാനാടിപ്പാടിനട

ന്നപ്പോൾ—പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അവിടുന്ന് അന്നെന്റെ മൂലാവിൽ പൂവൊടിവിതറിയിട്ടുണ്ടു്. സീന്ധുഗംഗാസമതലത്തിലെ മരതകപ്പച്ചയിൽ മതിമറന്നു കിടന്നുരുണ്ട ആ ടിപസങ്ങൾ എന്നെ വിശ്വപാവനിയാക്കിത്തീർത്തു.

(ആകാശത്തിൽ ഒരു മിന്നൽപ്പിണർ തെളിയുന്നു; ഒരു ശബ്ദവും) “വസേ! അന്നു നീ പരിശുദ്ധയായിരുന്നു!”

കലാവതി—നിമുക്തവും, നീലനീലവുമായ ആകാശമേ! ആയു്യാവർത്തത്തിൽ തത്തിക്കളിച്ച എന്റെ ഹൃദയം അന്നും ഇന്നും പരിശുദ്ധമാണു്. ഇളംതളിർ ചവച്ചിറക്കുന്ന ആട്ടിൻകുട്ടിയെ, മദ്ധ്യ

ഷ്യയിൽവെച്ചു" ഞാനായിരംതവണ കൈയിലെടുത്തു കളിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്; മടിയിലിരുത്തി മുത്തിയിട്ടുമുണ്ട്. അതിനു ശേഷം ഉജ്ജയിനിയിലെ സുവർണ്ണസിംഹാസനത്തിലും, ദില്ലിയിലെ ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലു പാകിയിട്ടുള്ള തളത്തിലും ഞാൻ മതിവരുവോളം കിടന്നുറങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. കൊക്കിന്റെയും കൊമ്പനായുടെയും രൂപങ്ങൾ ഏല്പിലും കല്പിലും കൊത്തി വെച്ചു മനുഷ്യൻ ആനന്ദിച്ചപ്പോൾ ഞാനവന്റെ കരയറ കലാബോധത്തെ, ഒരു ചുബനത്താൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു! ആ കാലം!...അവനോടു ഞാനവ്യക്തഭാഷയിൽ ഏതാണ്ടൊക്കെ മന്ത്രിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. ഇന്നും ഞാനവന്റെ ഉത്കൃഷ്ടത്തിനുവേണ്ടി എന്തുംചെയ്യാൻ സന്നദ്ധനാണ്.

(മങ്ങിയമുഖത്തോടെ സുഷമ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കലാവതി—സഖീ സുഷമേ! നിന്റെമുഖം വാടിയിരിക്കുന്നല്ലോ. പരമാൺവിലും പർവ്വതത്തിലും സന്ദർശ്യം പകരുന്നതു നിന്റെ പുഞ്ചിരിയിൽനിന്നാണ്.

സുഷമ—എന്റെ കലാവതി! നിന്നേക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്തമാത്രമാണെന്നായിട്ടുളളതല്ല. നിന്നെ ഞാൻ ഉള്ളഴിഞ്ഞുസ്നേഹിക്കുന്നു. നിന്റെ സാഹചര്യമാണ് എനിക്കു 'സുഷമ' എന്ന പേരു സമ്പാദിച്ചതന്നിട്ടുള്ളതു്. അതിനുമുമ്പ് ജീവരാശികൾ എന്നെ 'നങ്കല്ലകുമാരി' എന്നാണ് വിളിച്ചിരുന്നതു്. അയ്യോ, കലാവതി! അന്നു സിന്ധുഗംഗാസമതലത്തിൽവെച്ചു് നാം തമ്മിൽ കൂട്ടിമുട്ടിയ ആ സുദിനം ഇന്നു നീ ഓർക്കുന്നുണ്ടോ?

കലാവതി—അയ്യോ! അതു മറക്കാനൊക്കുമോ? അന്നാണല്ലോ ഗംഗയും ബ്രഹ്മപുത്രയും തമ്മിൽ സംഘടിച്ചതും! മാത്ര

വുമല്ല അന്നു നിന്നെ ഞാൻ കണ്ടുമുട്ടിയില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഇന്നും ഞാൻ ആ വേട്ടക്കാരന്റെ ഇരുളടഞ്ഞ ഗുഹയിൽ കഴിയുമായിരുന്നു.

സുഷമ—എന്നാൽ ഇന്ന് (തെറ്റിദ്ധരിക്കരുതേ!) നിന്റെ പ്രവൃത്തികൾ എന്നിൽ നിരസം ജനിപ്പിക്കുന്നവകളാണ്. ഒരു പത്ശങ്ക എന്നെ വലയംചെയ്യുന്നു. നക്ഷത്രങ്ങൾ കണ്ണു ചിമ്മുന്നതുകാണുമ്പോൾ, ആസന്നഭാവത്തിലേ ഒരുപത്തിനെ ഞാൻ ഉൾക്കണ്ണുകൊണ്ടു് കാണുന്നുണ്ടു്. —നിന്റെ നൃത്തത്തിൽ ഒരു ചുവടു പിണങ്ങിയാൽ—ആ കാൽച്ചില വെച്ചു ഒന്നു പതറിയാൽ—എന്റെ ഹൃദയസ്തംഭനം നിൽക്കുമെന്നു് നീ കരുതുന്നില്ല!

കലാവതി—സുഷമേ! ഞാനെന്തുതെറ്റാണു് ചെയ്തതു്?

സുഷമ—(അതു ശ്രദ്ധിക്കാത്തമട്ടിൽ) നാമിരുവരും അന്ത്യശ്വാസംവരെ—കല്പാന്ത കാലംവരെ—ഒരുമിച്ചു കഴിയണമെന്നാണ് എന്റെ ആശം...എന്നാൽ—

(അണിയറയിൽ) “അതു സാധ്യമല്ല”

(ഇളംതളിർത്തൊതു് അരയിലും, മുല്ലമാല കഴുത്തിലുമണിഞ്ഞുകൊണ്ടു് കുമാരി സത്യവതി പ്രവേശിക്കുന്നു അവരുന്ന അണിയറയിലേക്കു നോക്കി. “സാധ്യമല്ല!” എന്നുപറയുന്നു.)

സുഷമ—കുമാരി! ഉം എന്തുവിശേഷം. നിന്റെ പൂമെയ് വാടിവിയർത്തിരിക്കുന്നുവല്ലോ?

കലാവതി—മകളേ! നിന്റെ മുഖം കുമത്തിലധികം ചുവന്നിരിക്കുന്നു!

സത്യവതി—അമ്മേ! (കൈമുണ്ടി) അതാ നോക്കണം. ആ മനുഷ്യൻ എന്നെ ഭയപ്പെടുത്തുന്നു. അന്ധകാരത്തിൽ നെ യ്ക്കെടുത്ത ആ പാവാട ഞാനടുക്കണം പോലും!

സുഷമ—(സൂക്ഷിച്ചിട്ട്) കലാവതി! ഇന്ന ലെ രാത്രിവന്ന ആ മദ്യപാനിയാണ വൻ.

കലാവതി—സുഷമേ! ആ കലാകാരനെ നീയധീക്ഷേപിക്കരുത്. എന്റെ ആ രാധകനാണയാൾ. ആ വ്യക്തിയെ അനുഗ്രഹിച്ചാൻ ഞാൻ ബലകുക്കണ യാണ്.

സത്യവതി—അല്ലെങ്കിലും അമ്മയ്ക്കിയിടെ യായി എന്നോടു വലിയ വെറുപ്പാണ്. (സുഷമയെനോക്കി) അല്ലേ ചിററമ്മേ?

കലാവതി ഓമനെ! (സത്യവതിയെ തഴു കുന്നു) നീയെന്റെ ജീവനാണ് നിന്നെ റ്റപ്പിരിഞ്ഞു ഞാനുണ്ടോ? എങ്കിലും ആ ശ്രയമറ്റ ആ മനുഷ്യനെ സംരായിക്കാ തിരിപ്പാൻ എനിക്കു നിവൃത്തിയില്ല.

സുഷമ—വത്സേ! നിന്റെ നിറംമാററ ഷടം എന്റെ ഹൃദയത്തെ നീറുന്നു. സഖീ! കഴിഞ്ഞകാലത്തിലേക്ക് നീ ഒന്നു കണ്ണോടിച്ചുനോക്കൂ. ഫലമൂലാ ഭികരം അശിച്ച്, പരിശുദ്ധമായ നീരു റവിൽ ദാഹംതീർത്ത് ജീവിച്ചിരുന്ന ആ കാലം എത്ര ശ്രേഷ്ഠമായിരുന്നു! അതിനു ശേഷം നീ മരവുരി ധരിച്ചു. വാസ്തവ ത്തിൽ എനിക്കുശേഷമതിൽ തൃപ്തിയു ണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ഞാൻ നിന്റെ തോഴിയായിത്തന്നെ കഴിഞ്ഞു. ആഡംബരത്തിൽ ഭ്രമിച്ചു നീ പൂന്തുകിൽ ചാത്തി. അന്നും ഞാൻ മൗനം ഭജിച്ചു നിന്റെ ദാസിയായിത്തന്നെ നാളുകൾ പോക്കി.

സത്യവതി—(കലാവതിയോടായി) എന്നി ടും അമ്മയ്ക്കു ചിററമ്മയോടു സ്നേഹമി ല്ലാതെ പോയല്ലോ! (കലാവതി അവ്യ ക്താത്ഥസൂചകമായി ഒന്നു പുഞ്ചിരിക്കു ന്നു. വൃക്ഷാഗ്രത്തിൽ നിന്നും വീണ്ടും ഒരു പൂങ്കുല നിലംപെരിക്കുന്നു.)

സുഷമ—ഒരു വസന്തത്തിൽ നീ—വിശു ങ്ദ്ധയായ നീ—മണലാരണ്യത്തിലെ മുന്തി റിച്ചാറുകൂടിച്ചു. മദോന്മത്തയായി ചില മാർബിൾ ഭിത്തികളിൽ നഖംകൊണ്ടു് എന്തൊക്കെയോ അന്നു നീ കുത്തിക്കുറി ച്ചതായി ഇന്നു ഞാൻ ഓടുന്നു. പക്ഷേ അന്നും ഞാൻ നിന്നോടുകൂടിയുണ്ടായി രുന്നു. എന്നാൽ ഇന്നു നാം സമംഗല യായ വഞ്ചിവസുന്ധരാഭേവിയുടെ അ നേചാസികളാണ്. നീ നിന്നെത്തന്നെ സൂക്ഷിക്കേണ്ടകാലം ആസന്നമല്ല; അ തീതമാണ്.

കലാവതി—വഞ്ചിവസുന്ധരാഭേവി അന്നു കമ്പയുടെ അവതാരമാണെന്ന് എനി ക്കറിയാം. ആ ഭേവിയുടെ ഉദാരമന സ്ഥിതിയേപ്പറ്റി, കമാരിസത്യവതിയു ടെ പിതാവു കരുക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ച് എ ന്നോടു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു ഞാൻ മറന്നിട്ടി ല്ല. സുഷമേ! നിന്നെക്കൂടാതെയെന്നിക്കു ജീവിക്കാനും കെല്പില്ല. പക്ഷേ, ആ മനുഷ്യനെ ഞാൻ സംരായിക്കും.

സുഷമ—സാരജേഞ! പാത്രമറിഞ്ഞു ഭിക്ഷ നൽകാൻ, അതിപേലവമായ നിന്റെ ഹൃദയത്തിനു ത്രാണിയില്ല. കമാരിസ ത്യവതി ബാലികയാണെങ്കിലും നിന്റെ ഇത്തരം പ്രവൃത്തികളെ ഒരിക്കലും സ്വാ ഗതംചെയ്യുകയില്ല.

സത്യവതി—അമ്മേ! അവിവേകം അതി ന്റെ പരിപൂർണ്ണ നഗ്നാവസ്ഥയിൽ അ മ്മയെ ഗ്രസിക്കുന്നുണ്ടോവാം.

കലാവതി—ഓമനേ! ഞാൻ എന്നെന്നേക്കും ആ മനുഷ്യൻ കടപ്പെട്ടവളാണ്.

സുഷമ—(അണിയറയിലേക്കു നോക്കി) അതാ വരുന്നു ആ നീചൻ! കമാരി വരൂ. നമുക്കു മണ്ഡപത്തിലേക്കു പോകാം. (രണ്ടുപേരും പോകുന്നു.)

(കലാകാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു. കൈയിൽ ഒരു ഭാഗ്യവുമുണ്ട്. വൃക്ഷത്തിന്റെ കൊമ്പിലിരുന്ന ഒരു വാനംപാടിപ്പക്ഷി ഇങ്ങനെ പാടുന്നു.)

“ആയുസ്സുപോരവാനാശിച്ചുനിത്യവും പായുന്ന പട്ടിണിപ്പാടിന്റെറപ്പട്!..”

കലാകാരൻ—അയി, കരുണാമയി! ഇന്നെങ്കിലും ഭവതിയെന്നെയനുഗ്രഹിക്കുമെന്നുള്ള ശുഭപ്രതീക്ഷയോടാണ് ഇങ്ങോട്ടു പുറപ്പെട്ടത്. (കൈയിലിരുന്ന ഭാഗ്യം കലാവതിയുടെ പാദങ്ങളിൽ സമർപ്പിക്കുന്നു.) ഒരുതരം പുതിയ ആഭരണങ്ങളാണിവയൊക്കെ. സഭയും സ്വീകരിച്ചാലും!

കലാവതി—ഓ! കലാകാര! താങ്കളെ നിരാശനാക്കിയയപ്പാൻ എനിക്കു വിഷമമുണ്ട്. എങ്കിലും—

കലാകാരൻ—(ഉത്കണ്ഠയോടെ) എങ്കിലും?

കലാവതി—എനിക്കതിനു നിവൃത്തിയില്ല കമാരിക്കും, എന്റെ പ്രിയസഖിക്കും താങ്കളോടു വലിയ വെറുപ്പാണ്.

കലാകാരൻ—ഭവതിയെ ഞാൻ വണങ്ങുന്നു വെങ്കിലും നഗ്നയായിക്കഴിയുന്ന കമാരി സത്യവതിയെ ബഹുമാനിക്കാൻ എനിക്കു ധൈര്യം പോരാ. സുഷമയെ ഞാൻ വെറുക്കുകയുണ്ടെങ്കിലും.

കലാവതി—(സ്വഗതം) വന്ദ്യനായ പിതാവേ! ഈ ധർമ്മസങ്കടത്തിൽനിന്നും എന്നെ രക്ഷിക്കണേ!

(ആകാശത്തിൽനിന്നു മൊരശരീരി പൊങ്ങുന്നു.)

“അയി! കലാവതി! സത്യവതിയേയും ശ്രീമതി സുഷമയേയും പിരിയേണ്ട കാലം നിനക്കാസന്നമായിരിക്കുന്നു—!”

കലാവതി—അല്ലയോ കലാകാരാ! ഈ സമ്മാനങ്ങൾ എനിക്കു സ്വീകരിപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ല ഭയവുമായു തിരിച്ചെടുത്താലും! എന്നെയുപദ്രവിക്കരുതേ! എന്റെ ഓമന!—കമാരിസത്യവതി!—അവളേയും സുഷമയേയും വേർപിരിയുക എന്നാലസാദ്ധ്യം.

കലാകാരൻ—ഞാൻ ഇന്നലെ പറഞ്ഞതെല്ലാം ഭവതി മറന്നുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ദേവി! ഈയൊരു ത്യാഗം അവിടുന്ന് അപ്പോഴേ മതിയാകൂ എന്റെ ഭാര്യയും കുഞ്ഞുങ്ങളും പട്ടിണിയിൽകിടന്നു എരിപൊരിക്കൊള്ളുകയാണ്.

കലാവതി—(അനുകമ്പാപൂർവ്വം) കലാകാരാ! താങ്കളുടെ അവശസ്ഥിതിയിൽ ഞാനകമഴിഞ്ഞു സഹതപിക്കുന്നു.

കലാകാരൻ—ആ സഹതാപം പ്രവൃത്തിപഥത്തിലാക്കാനാണ് ഞാൻ യാചിക്കുന്നത്.

കലാവതി—അയ്യോ! അതിനു ഞാനെന്തു ചെയ്യണം?

കലാകാരൻ—എന്റെ ഭാരിഭൃതിവൃത്തിക്കായി ദേവി ഒരു നൃത്തംചെയ്യണം. പക്ഷേ ഞാൻ സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു നൃത്തവേദിയിൽവെച്ചായിരിക്കണമതു്.

കലാവതി—സുഷമയേക്കാളാതെ നൃത്തം നൃത്തം എനിക്കു കഴിവില്ല.

കലാകാരൻ—സുഷമയേപ്പോലെയുള്ള ആ യിരം തോഴിമാരെ ഞാൻ ഭവതിക്കു തരാം.

കലാവതി—എനിക്കു എന്റെ സുഷമയും കമാരിയും മതി.

കലാകാരൻ—ഞാൻ വീണ്ടും കണ്ണനീരോടെ അപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്റെ കണ്ണുങ്ങളെ പട്ടിണിപ്പിശാചിന്റെ പിടിയിൽ നിന്നും രക്ഷിക്കാൻവേണ്ടിയെങ്കിലും ദേവി ഒരു നൃത്തം ചെയ്യണം.

കലാവതി—ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലെ, ഏകയായി നൃത്തം ചെയ്യാൻ ഞാനഭ്യസിച്ചിട്ടില്ലെന്ന്.

കലാകാരൻ—എനിക്കും എന്റെ കണ്ണുങ്ങളും വേണ്ടി ഒരു പാടാനെങ്കിലും ദേവി ഒരുമ്പെടുമോ?

കലാവതി—എന്റെ കമാരിസത്യവതി പാടുന്ന വരികൾ മാത്രമേ ഞാനേറു പാടാറുള്ളൂ.

കലാകാരൻ—എനിക്കുവേണ്ടി ഒരു പുഞ്ചിരിയുണ്ടാകുമോ?

കലാവതി—സുഷമയില്ലാത്ത പുഞ്ചിരി മരണത്തിന്റെ പല്ലിളിപ്പാണ്.

കലാകാരൻ—സുഷമയെ ഞാൻ കാൽമായി ഗണിക്കുന്നില്ല. സത്യവതിയെ ഞാനും എന്റെ കൂട്ടുകാരും കഠിനമായി വെറുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

കലാവതി—എന്നാൽ താങ്കൾ ദയവുചെയ്തു ഇവിടെനിന്നും പോവുക.

കലാകാരൻ—നീരിപ്പുകയുന്ന ഒരു ഹൃദയത്തിന്റെ അവസ്ഥ ഭവതിക്കുജ്ഞാതമാണെന്നു തോന്നുന്നു.

കലാവതി—ഒരിക്കലുമല്ല! താങ്കൾക്കു സുഷമയേയും, കമാരിയേയും പ്രീണിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയാതെ പോയതിൽ ഞാൻ നിവ്വാജം വ്യസനിക്കുന്നു. താങ്കൾ ദയവായിപ്പോവുക.

കലാകാരൻ—ഞാൻ പോകാം. പക്ഷെ അടുത്ത സൂത്രോദയത്തിൽ എന്റെ ഭാര്യയും കണ്ണുങ്ങളും ശവശരീരങ്ങളായി പോകും.

കലാവതി—അഹോ! ധർമ്മസങ്കടം. പ്രിയപ്പെട്ട കലാകാര! എനിക്കു നിവൃത്തിയില്ല—പോ—യാ—ലും.

(കലാകാരന്റെ മുഖം രൂക്ഷമാകുന്നു. ചൈശ്വര്യം കലാകാരന്റെ മുഖത്തു പരക്കുന്നു.)

കലാകാരൻ—കലാവതി! എന്നെ ഒരു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കൂ. ചെന്താമരയും ആമ്പലും നിന്റെ പാദത്തിൽവെച്ചു കമ്പിട്ടു താടിക്കാരന്റെ വംശജനല്ല ഞാൻ. (അരയിൽതിരുകിയിരുന്ന ഒരു യുവാവ് പറ്റത്തെടുക്കുന്നു.) ഇതാ നോക്കൂ! ഈ ആയുധവിശേഷത്തെ നീ ഇതിനുമുമ്പ് ഒരിക്കലും കണ്ടിരിക്കുകയില്ല. നീ എന്തിന വിറയ്ക്കുന്നു. നിന്റെ നീണ്ട കണ്ണുകൾ അഞ്ചുന്നതെന്തിന്? ഓ! ഇതിന്റെ പ്രഭാകോണ്ടായിരിക്കും. എന്റെ സന്താനങ്ങളുടെ നെടുവീർപ്പുകൊണ്ട് കൂടുതൽ മൂർച്ഛിക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ ആയുധമാണ് 'അധികാരം'. ഇതാ നിന്നോട് വസാനമായി ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു. എനിക്കുവേണ്ടി നീ ഒരു പുഞ്ചിരിക്കണം.

കലാവതി—(പരിഭ്രാന്തയായി) എന്റെ കമാരി—ഹാ സുഷമേ!

കലാകാരൻ—സുഷമയും, കുമാരിയും ഈ ആയുധവിശേഷത്തിനടിമയാണ്. ഉം. സമയമായി. ആ രക്താധരങ്ങൾ ഒന്നു വിടിച്ചു. എന്റെ ലോകം ആ പുഞ്ചിരി കാണുവാൻ—എന്റെനേക്കു വെള്ളിനാണമങ്ങൾ വാരിവിതറാൻ—അക്ഷമയോടെ കാത്തുനിൽക്കുകയാണ്.

(അണിയറയിലേക്കുനോക്കി)സുഹൃത്തേ! ഒളിച്ചുനിൽക്കാതെ രംഗത്തുവരിക.

(ശാസ്രജ്ഞൻ പ്രവേശിക്കുന്നു. കൈകളിൽ ചിറകുകൾ വച്ചുകെട്ടിയിട്ടുണ്ട്. സൂക്ഷ്മബുദ്ധിയെ ഭ്രാന്തിപ്പിക്കുന്ന മുഖഭാവം)

കലാവതി—(ശാസ്രജ്ഞനെ തൊഴുതുകൊണ്ട്) മഹാനായ ദൈവദൂതാ! എന്നെയീ അധികാരത്തിന്റെ പിടിയിൽനിന്നും രക്ഷിക്കണം!

കലാകാരൻ - (മാന്യസ്വരത്തിൽ) നിരതങ്ങളായ പഴയ സ്വപ്നങ്ങളുടെ അലയടിയേറു നിന്റെ തലച്ചോർ ക്രമത്തിലധികം മുട്ടുപിടിച്ചുപോയി. ഈ മഹാൻ ദൈവദൂതനല്ല; എന്റെ ആത്മമിത്രമായ ശാസ്രജ്ഞനാണ്.

കലാവതി—ഭവാനും ഈ ഘോരകൃത്യത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളാനാണോഭാവം?

ശാസ്രജ്ഞൻ—മാന്യസോദരി, ഞാനതിനു നിർബന്ധിതനാണ്. ഭവതിയുടെ കണ്ണിൽ ഘോരകൃത്യങ്ങളെന്നു തോന്നുന്ന സകലതിന്നും പങ്കുകാരനാകാതിരിപ്പാൻ എനിക്കു നിവൃത്തിയില്ല. എന്റെ ചുറ്റുപാടുകൾ അങ്ങിനെയുള്ളതായിപ്പോയി. വെള്ളച്ചാട്ടംകണ്ട് എന്റെ സുഹൃത്തായ കലാകാരൻ ആനന്ദിക്കുന്നതു പോലെ രക്തച്ചൊരിച്ചിൽകണ്ട് ഞാ

നും ആനന്ദിക്കും; ആനന്ദിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ എന്റെപേയം അത്ഥവത്തല്ലാതായിത്തീരും.

കലാവതി—(സഗഭഗഭം വൃക്ഷത്തിനോടായി) ഗർഭീരനായ ശിരീഷവൃക്ഷമേ! നീയെന്തിന് ഇലകൾ പൊഴിക്കുന്നു? നിന്റെ ശീതളപ്പൂയയിൽ സ്വപ്നവും വിഹരിച്ചു ഞാൻ ഇതാ നിന്റെ കൺമുനിയ്ക്കവെച്ചതെന്നു മുതിയടയുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ അതിനുമുമ്പ് എന്റെ ഓമനമകളെ ഒന്നു കണ്ടിരുന്നുവെങ്കിൽ—

ശാസ്രജ്ഞൻ—(മുമ്പോട്ടാഞ്ഞു) ഭവതിയുടെ മകൾ ആരാണു്?

(കലാകാരൻ വാർത്തയ്ക്കു പറ്റയരുത്തു വിലക്കുന്നു)

ശാസ്രജ്ഞൻ—എന്തായാലും എനിക്കു സമയമായി പന്ത്രണ്ടാകത്തിലെത്തിച്ചു രുവാനുള്ള വഴി കണ്ടുപിടിക്കേണ്ട ജോലി കൂടിയെന്നിരിക്കട്ടെ.

കലാകാരൻ—സ്നേഹിത! താങ്കൾ താങ്കളുടെ പ്രാരംഭമുടങ്ങു നിവഹിക്കുക.

ശാസ്രജ്ഞൻ—കലാവതി! ശാസ്രജ്ഞനായ എന്റെ മാന്യരവിദ്യ നിന്നെ സ്നേഹിക്കും (ചൈശ്വര്യമായി ഒന്നലരുന്ന തോടുകൂടി രംഗം അന്ധകാരത്തിലാണ്ടു പോകുന്നു. അരണിമിഷംകഴിഞ്ഞു വീണ്ടുമൊരലച്ചു പൊങ്ങുന്നു. അതോടുകൂടി രംഗംമുഴുവൻ ആലക്കിയിടപങ്ങളേക്കൊണ്ട് ഭാസ്വതയായി മാറുന്നു.)

കലാകാരൻ—(കലാവതിയുടെ വക്ഷസ്സിൽ വാർത്ത ഉന്നി പിൻതിരിഞ്ഞു പറയുന്നു) പരിഷ്കൃതസദസ്വരേ! എന്റെ ചിരകാല പ്രയത്നത്തിന്റെ ഫലമായി ഇതാ കലാവതിയെ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ഞാൻ

അവതരിപ്പിക്കുന്നു. ഇവളുടെ ദന്തപംക്തികളുടെ ധ്വജിമയിൽ ഈ സഭാവാസികളിൽ ഒരു വ്യക്തിയെങ്കിലും പൂജകക്കൊണ്ടാൽ ഞാൻ കൃതാത്ഥനാണ്. അതുമാത്രമാണ് എന്റെ വിജയം; അതുമാത്രമാണ് എന്റെ പ്രതിഫലം.

(അണിയറയിൽ ഫസ്റ്റ് ലോഷം മുഴങ്ങുന്നു. ഇരുവശങ്ങളിൽനിന്നും നാണയങ്ങൾ രംഗത്തുവന്നുവിണു കമിയുന്നു.)

ശാസ്ത്രജ്ഞൻ—(ഒരു വസ്ത്രത്തിൽ നാണയങ്ങൾ പെറുക്കിക്കെട്ടുന്നു)

കലാകാരൻ—ഓ! അതിനു നിങ്ങൾക്കധികാരമില്ല.

ശാസ്ത്രജ്ഞൻ—(പുച്ഛസ്വരത്തിൽ) പിന്നെയൊക്കാനോ?

കലാകാരൻ—(കോപാവേശനായി വാറം ഓങ്ങി വെട്ടുന്നു. ശാസ്ത്രജ്ഞൻ നിലംപതിക്കുന്നു.) വെള്ളിനാണയത്തിന്റെ മിനുമിനുപ്പിൽ രക്തത്തിന്റെ നിറം തെളിഞ്ഞു കാണുകയില്ല. (നാണയങ്ങൾ കൈയിലാക്കി) ആയു! എന്റെ സന്താനങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയാണിതു്. അതെ! ജീവനുള്ള ആ അസ്ഥിപഞ്ജരങ്ങൾക്കുവേണ്ടി! ദൈവത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ഞാൻ ഒരുപരായില്ല. സഭസ്വർക്കു നമസ്കാരം (മറയുന്നു.)

(കലാവതി നിലംപതിക്കുന്നു. നിലത്തുകിടന്ന ആലസ്യത്തോടെ “കുമാരി മകളേ! സത്യവതി-സത്യ-വ-തീ...!” എന്നു വിലപിക്കുന്നു. ശാസ്ത്രജ്ഞൻ രധടിതിയിൽ എണീറ്റു്, സ്വശിരസ്സിലുള്ള മുറിവിൽനിന്നും പൂവഹിക്കുന്ന രക്തത്തെ കൈകൊണ്ടു തുടയ്ക്കുന്നു. അനന്തരം കലാവതിയെ സമീപിച്ചു്,

“ദേവി! അവിടത്തെ പുത്രിയെവിടെ?” കലാവതി—(അതു ശ്രദ്ധിക്കാതെ) മകളേ! മകളേ!

(അണിയറയിൽ) അമ്മേ! ഞാനിവിടെത്തന്നെയുണ്ടു്. സുഷമാദേവി കല്പനാലോകത്തിലേക്കോടിക്കളഞ്ഞു!

കലാവതി—മകളേ സത്യവതി! നൊട്ടത്തുവത്ര. നിന്നെ ഞാൻ അവസാനമായി ഒന്നു ചുംബിക്കട്ടെ!

(അണിയറയിൽ) വേണ്ടമ്മേ! എന്റെ പൂങ്കുവിലിൽ കരിപുരളം.

കലാവതി—(ഭീനസ്വരത്തിൽ) അഹോ മർമ്മാരുന്ദമായ വിധിവൈപരീത്യം!

ശാസ്ത്രജ്ഞൻ—കലാവതി! കുമാരി സത്യവതി ദേവിയുടെ മകളാണോ? അയ്യോ അവളെ കണ്ടുപിടിക്കാനാണല്ലോ എന്റെ ജീവിതം. (വേഗം കൈവീശി അണിയറയിലേക്കോടുന്നു)

(അണിയറയിൽനിന്നും ഒരുശബ്ദം)

ചിറകുവച്ചുകെട്ടിപ്പറക്കുന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞാ! നിന്റെ അറിവില്ലായ്മയിൽ ഞാൻ അതിശയിക്കുന്നു. കല്പാന്തകാലംവരെ നിവന്നാലും എന്നെക്കാണുകയില്ല.

കലാവതി—അതെന്റെ ഓമനയുടെശബ്ദമല്ലേ? (വീണ്ടും മുർച്ഛിക്കുന്നു)

അണിയറയിൽ വീണ്ടും ഒരു മധുരസ്വരം)

കലാവതിയെ കളങ്കപ്പെടുത്തിയ കലാകാരാ, നിനക്കു് എന്നെക്കാണാൻ ഇടയാകാതിരിക്കട്ടെ.

പ്രതീക്ഷ.

(ലളിതാംബിക അന്തർജനം)

മറഗലാതിഥേ! ഭവദാഗമമോത്തോത്താണി-
മൺകുടിലിലുമൊരുദീപം ഞാൻ കൊളുത്തുനൻ.

അന്നനുപാദിതുകൃത്യനം വിശുദ്ധമാ-
യെന്നറയ്ക്കും പനിനിർത്തിച്ചൊരുക്കുന്നു.

അങ്ങയെപ്പൂജിക്കുവാനല്ലെങ്കിലെന്തിനായി-
പ്പെന്നലങ്കാരം പരിചിട്ടുവാനലയ്ക്കും ഞാൻ.

ജീവിതവിഭാകര! വല്ലനാളെന്നാകിലു
മീവഴിയ്ക്കുവിടുത്തേത്തേരുൾ തിരിയുകിൽ.

പ്രേമസൗന്ദര്യം സാദനോൽസുകമാനേതുങ്ങ-
ളീവനവിഭാഗത്തിലല്ലാലുമഴിയുകിൽ

പാവനതപത്തേത്തട്ടും നിൻകുടമിഴിയിലി-
ത്താപസുകീരവുമാലക്ഷ്യമായെ നാകാം.

അന്നനിൻനയനാന്തളം ഗന്ധർവ്വക്കൈരമാത്ര
മംഗലാതിഥ്യം നരകാൻ കരളതു കാത്തി.

രിപ്പുഞാൻ.

കലാവതി — അയ്യോ എന്റെ സുഷമയുടെ
ശബ്ദമല്ലേ ഞാനീ കേൾക്കുന്നത്. (മൂർ
ച്ഛിക്കുന്നു)

ശിരീഷവൃക്ഷത്തിലെ ഇലകൾ ഓരോ
ന്നായി അടന്നുവീണു കലാവതിയുടെ ശരീ
രത്തെ മറയ്ക്കുന്നു. ചന്ദ്രിക വ്യാപിച്ചതോ
ടുകൂടി നക്ഷത്രമണ്ഡലത്തിൽനിന്നും ഒരു
ശബ്ദം.

“കലാവതി! ശാന്തി കൈവരികൂ. വി
ദൂരമായ ഒരു ഭാവിയിൽ നീ സുഷമയേയും,

കുമാരിയേയും കണ്ടുമുട്ടും അവരുമൊന്നി
ച്ചു നീ ആനന്ദതാണ്ഡവം നടത്തും. ഈ
ദുഃഖം ക്ഷണികമാണ്. ആദിത്യന്റെ
ആതപമേറു ചകൽമുഴുവൻ ഹൃദയം പ
കഞ്ഞുകഴിഞ്ഞ സാഗരകന്യക, നിശാവേ
ളയിലിതാ അംശ്രുതതിയെ ചുംബിക്കുന്നത്
നോക്കേ! കലാവതി! എഴുന്നേറ്റാലും!”

വൃക്ഷശിഖരത്തിലിരുന്ന ഒരു രാക്ഷസയിൽ
കലാവതി എണീറ്റാലും!

ഇ ഖ് ബാ ള്

(കെ. മുഹമ്മദലി ബി. എ., എൽ. റി.)

‘എന്റെ സഞ്ചാരവേളയിൽ പെഷ്യൻ ഭാഷ സംസാരിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങളിലെല്ലാംതന്നെ, ഇഖ്ബാലിന്റെ നാമം പ്രകീർത്തിതമാണ്. എനിക്കദ്ദേഹത്തെ ഒന്നുകാണണം.’ പഞ്ചാബ് ഗവണ്മെന്റുടെ അതിഥിയായ ഒരു യൂറോപ്യൻ ഭേദസഞ്ചാരി പറഞ്ഞു. തന്റെ സുപരിചിതനായ മുഹമ്മദ് ഇഖ്ബാൽ, വിശ്വവിഖ്യാതനായ ഒരു മഹാകവിയെന്നും ഗവണ്മെന്റുടനോടൊന്നിരുന്നതായി സർ മുഹമ്മദ് ഇഖ്ബാലിന്റെ കവിതകളിൽ ചിലതു ഇംഗ്ലീഷിനു പുറമെ ജർമ്മൻ, ഇറ്റാലിയൻ എന്നീ ഭാഷകളിലേക്കു കൂടി പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള വിവരം ഗവണ്മെന്റ് അന്നുവരെ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അതുതന്നെ.

വിദൂരവാസികളായ പണ്ഡിതന്മാരുടേയും പാശ്ചാത്യരുടേയും ഹൃദയങ്ങളിൽ പെട്ടെന്നു ആഞ്ഞലയ്ക്കുത്തക്ക അന്തഃശക്തി ഇഖ്ബാലിന്റെ കവിതകൾക്കുണ്ട്. വിശ്വപാതരങ്ങളായ പാരസികകവിതാമാരത്തിൽ ഇഖ്ബാലിന്റെ വികസിതകസമത്തിനും സ്ഥാനമുണ്ട്. ഇക്കാലത്തു് ഇറഞ്ഞെടുത്ത പുഷ്പമായതുകൊണ്ടു സൗഭാഗ്യവും സുഷമയും കൂടതലുണ്ട്.

മഹാകവിയുടെ പരിലാളനം പെർഷ്യനും ഉർദ്ദുവിനും ഒരുപോലെ ലഭിച്ചു. പക്ഷപാതംകൂടാതെ രണ്ടിനേയും ഒരുപോലെ അദ്ദേഹം പോഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാർത്ഥിയായിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ ലാഹോ

റിൽ കൂടിയ ഒരു കവിസംഘത്തിൽ, (മുഷായിറ) ഇഖ്ബാൽ തന്റെ കവിതകൾ വായിക്കുണ്ടായി. അന്നത്തെ മഹാകവികൾ അദ്ദേഹത്തെ മുക്തകണ്ഠസ്തുതിച്ചു. മറ്റൊരവസരത്തിൽ വായിച്ചു “ഹിമവാന്റെ രമണീയത”, അദ്ദേഹത്തെ ഉർദ്ദുകവികളിൽ ഉന്നതനാക്കി. ഇക്കാലത്തു പ്രസിദ്ധീകൃതമായ തസ്വിരീദർദ് (വേദനയുടെ ചിത്രം) സാഹിത്യലോകത്തെ ഒരു നവോല്പ്ലവവും ഭാവനയുടെ മകുടവുമാണ്. അദ്ദേഹം ഉർദ്ദുവിൽ അംഗീകൃതനായ ഒരു കവിയല്ല, മഹാകവിയായിത്തീർന്നു.

സർ മുഹമ്മദ് ഇഖ്ബാലിന്റെ കവിതകളും അദ്ദേഹത്തിനു പ്രത്യേക വാസനയും അഭിരുചിയുമുള്ള വിഷയവും—തത്വജ്ഞാനം—തമ്മിൽ അദ്ദേഹമായ ബന്ധമുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്മരണീയഗുരുവായ സർ തോമസ്സ് ആർനാൾഡ് ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കു തിരിച്ചയടുത്തു മഹാകവി, തത്വജ്ഞാനവിഷയകമായി ഉപരിപഠനം നടത്തുന്നതിനും ആ വിഷയത്തിൽ ഗവേഷണങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും കേംബ്രിഡ്ജിലേക്കു തിരിച്ചു. ഗവേഷണഫലമായി അദ്ദേഹം രചിച്ച “പാരസികമിസ്സിസിസം” എന്ന പ്രബന്ധത്തിനു്, കേംബ്രിഡ്ജിൽനിന്നു ലഭിച്ച ബിരുദത്തിനുപുറമെ മൂന്നിച്ചുസംസ്കാരശാലയിൽനിന്നു പി. എച്ച്. ഡി. ബിരുദവും ലഭിച്ചു. പക്ഷെ പാരസികമിസ്സിസിസം അദ്ദേഹത്തിൽ ഉററിയുറയുന്നതിനു പകരം അതിന്റെ ഉറച്ച മറ്റൊരു മാർഗ്ഗം ബ

ചിർത്തമിക്കയാണുണ്ടായത്. കമ്മപാതയിൽനിന്നു കുന്ന മിസ്സിസിപ്പത്തോടു അല്ലെങ്കിൽ അനുകമ്പയില്ല. ഇഖ്ബാലിന്റെ മിസ്സിസിപ്പം കമ്മനിരസിതമല്ല, കമ്മവികസിതമാകുന്നു. സുപ്രസിദ്ധനായ ഒരു നിരൂപകന്റെഭാഷയിൽ, ഇഖ്ബാൽ മിസ്സിസിപ്പത്തിൽനിന്നുകൊണ്ടു മിസ്സിസിപ്പത്തോടു മിസ്സിക്സമരംനടത്തുകയാണു ചെയ്യുന്നത്.

ഇഖ്ബാലിന്റെ കവിതാരാമത്തിലേക്കു വീണ്ടും എത്തിനോക്കാം. നിത്യനൈമിതികങ്ങളിൽനിന്നു ഒഴിഞ്ഞുമാറി, ഏകാന്തമായ ജീവിതത്തെ വരിച്ചു ഏകാഗ്രതയിൽ നിത്യമീരിക്കുന്ന ജീവിതം ജീവിതമല്ലെന്നും, മനുഷ്യൻ അഭികാമ്യമായ ജീവിതം, അഥവാ, മനുഷ്യനനുഭവിക്കുന്ന ജീവിതം ജീവിതരണാങ്കണത്തിലെ സുധീരനായ ഒരു യോദ്ധാവിന്റെതാണെന്നും ആണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മതം. തിക്കിത്തിക്കി മുന്നോട്ടുള്ള തപരിതഗമനം—അതാണു മനുഷ്യന്റെതു്; മക്കിമയക്കി—അന്നങ്ങാത്ത മഴനമല്ല. കവിയുടെ കൃതികൾ പുസ്തകരൂപത്തിൽ ആദ്യം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചപ്പോൾ, ആ കവിതാഞ്ജലിക്കു നറുകിയ നാമത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദർശത്തെ പ്രകടമാക്കുന്നുണ്ട്. ബാംഗ്—ഇ-ടിറ. (ഒട്ടക സംഘത്തിന്റെ മണിനാദം) മണിനാദം, ഉറക്കുന്ന ഒട്ടകസംഘത്തെ ഉണർത്തി കമ്മോന്മുഖവും പുരോഗമനോന്മുഖവും ആക്കിത്തീർക്കുന്നു. പ്രസ്തുത കാവ്യാരാം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന രണ്ടു കാവ്യതല്പജങ്ങൾ വക്തവ്യങ്ങളത്രെ. “ഷിക്കാ” (പരാതി - ദൈവത്തോടു്) ദൈവാജ്ഞയ്ക്കു കീഴ്പെട്ടു നടക്കുന്ന മനുഷ്യനു വാഗ്ദാനംചെയ്യപ്പെട്ട സ്വർഗ്ഗരാജ്യം എവിടെ? വിജയം എവിടെ? സുഖം എവിടെ? സുദീർഘമായ ആ കവിതയുടെ മർമ്മഭാഗം ഇതാണു്. പ്രകൃത കാവ്യംകൊണ്ടു്, മനുഷ്യനെ നൈരാശ്യത്തി

നു വിധേയനാക്കുവാനോ ജീവിതം ശോകപ്രധാനമെന്നു പ്രബോധനംചെയ്യുവാനോ അല്ല കവി ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. മറ്റൊരു കവിതയാണു പ്രസ്തുത പ്രശ്നങ്ങൾക്കു് ഉത്തരം നൽകുന്നത്. നോക്കുക, “ജവാബ്-ഇഷിക്കാ” (പരാതിക്കു മറുപടി) ആരണ്യത്തിൽനിന്നുയരുന്ന ഈ രോദനകോലാഹലം ആരുടെ? ആരതു്, ഇഖ്ബാലോ? നമുക്കു കീഴ്പെട്ടവരെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കു, ജനതയെന്നോക്കു, ചരിത്രത്തിന്റെ ഏടുകളെ പിന്നോട്ടു മറിക്കു. കാണാ, സൗഖ്യവർണ്ണകാലം. സ്വർഗ്ഗരാജ്യം. ത്രികരണങ്ങൾകൊണ്ടു സല്ലംഭിച്ചൊരു മനുഷ്യക്കു—ജനതതിക്കു നാം സ്വർഗ്ഗരാജ്യത്തെ നൽകി. ഉദാഹരണങ്ങൾ എണ്ണിയെണ്ണി കേൾക്കു ഇക്കനെ ലോകത്തിന്റെ ശൈശവകാലം മുതൽ ഉത്ഭവിച്ചു വളർന്നിട്ടുള്ള വിവിധ രാഷ്ട്രങ്ങളുടെയും ചരിത്രങ്ങളെ അവലോകനം ചെയ്യുകൊണ്ടു് ആ കവിത പുരോഗമിക്കുന്നു. കമ്മ—പ്രവൃത്തി—അനുസൃതമായ പ്രവൃത്തി—അതാണു ജീവിതവിജയം; വിജയകവാടം

ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വച്ചാണു്, ഇഖ്ബാൽ പാരസികകവിതകൾ നിർമ്മിക്കുവാനാരംഭിച്ചതു്. ആദ്യത്തെ പാരസികകവിതയാകുന്നു അസ്റാർ-ഇ-ഖുദി, അഥവാ, ആത്മരഹസ്യങ്ങൾ. ഈ ഒരൊറ്റകൃതിമതി ഇഖ്ബാലിനെ അനുഗമകവിയാക്കാൻ എന്നാണു് ആംഗ്ലേയനിരൂപകന്മാരുടെ അഭിമതം. പ്രഫസർ ആർ. എ. നിക്കൽസൺ ആ കൃതി ഇംഗ്ലീഷിലേയ്ക്കു വിവർത്തനം ചെയ്തും തലപാശ, അതു ജർമ്മൻ, ഇറ്റാലിയൻ എന്നീ ഭാഷകളിലേയ്ക്കു പകരുകയും ചെയ്തു. വിശ്വകാവ്യങ്ങളുടെയിടയിൽ അതു് അഭിപ്രീയമായ സ്ഥാനം നേടി. മനുഷ്യനിലുള്ള മനുഷ്യനെ കമ്മമാർഗ്ഗത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവരിക, വ്യക്തിമാന്മാരുടെ ബഹിർസ്ഫുരിപ്പിക്കുക, ധൈര്യവും ശ

കുതിയും കൈയിലേന്തി, തിരശ്ശീല നീക്കി ആത്മവചനമായ ആനന്ദത്തോടുകൂടി അഭിനയിക്കുക—ഇതാണ് “അസ്റാർ ഇ-ഖുദി”നൽകുന്ന സന്ദേശം.

“അസ്റാറി”നെ അനുഗമിച്ചതു “റാമുസ്-ഇ-ബേ ഖുദി” (ആത്മത്യാഗരഹസ്യങ്ങൾ) എന്ന കൃതിയാണ്. വ്യക്തിത്വത്തെ നിയമത്തിനു വിധേയമാക്കി മനുഷ്യസ്വേദനസമുന്നതാദരത്തെ ഈ കൃതി ഉൽഘോഷിക്കുന്നു. ‘സബൂർ-ഇ-അജം’ (പേർഷ്യയുടെ ഗീതങ്ങൾ) സുന്ദരവികാരങ്ങളുള്ള ഉല്ലേഖനം ചെയ്യുന്നു. കവിയുടെ ഭാവനാവിശാസം കാണാവുന്നതു, “ജാവിദ്-നാമാ” എന്ന കൃതിയിലാണ്. സുഹൃദ്പ്രമുഖനും പാരസികഗായകനുമായ ജലാലുദ്ദീൻ റൂമിയോടൊരുമിച്ച് കവി ഉപരിലോകത്തു സഞ്ചരിക്കുന്നതിന്റെ ചിത്രമാണു ഇതിൽ നാം ദർശിക്കുന്നത്. കവി, പൌരസ്ത്യദേശങ്ങളുടെ സന്ദേശകാഥയും മുഴക്കുന്നത് “പയാം ഇ മഷ്റീക്ക” (പൌരസ്ത്യസന്ദേശം) എന്ന കാവ്യസഞ്ചയത്തിൽ കൂടിയാണ്.

പാരസിക കവിതകളിൽ വ്യാപൃതനായിരുന്ന കവിയോടു ഉർദ്ദ സഹൃദയലോകം പരാതി പറയുവാൻ തുടങ്ങി. തൽഫലമായി “ബാത്-ഇ-ജിബ്രീൽ” (ഗേബ്രിയേലിന്റെ പക്ഷങ്ങൾ) ‘സർബ്ബ ഇ ഖലീം’ എന്നീ കൃതികൾ പ്രസിദ്ധീകൃതങ്ങളായി. കർമ്മസന്ദേശംതന്നെയാണ് ഈ കൃതികൾ വഹിക്കുന്നത്. സുഭീർഘനാമവാഹിനിയായ ഒരു കവിതാകാമിനിയെ ഈയവസരത്തിൽ വിസ്തരിക്കാവതല്ല. ‘പാ.സ്.ചിബയിദ് കർദ്ദ അയ്’ അഖ് വാം ഇ-ഷർഖ്. (പൌരസ്ത്യരെ നാം എന്തുചെയ്യണം) പൗരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളോടു മുന്നോട്ടു ഗമിക്കുവാൻ ഈ കവിത ഉത്ബോധിപ്പിക്കുന്നു. ‘ഫിജാസിന്റെ സമ്മാനം’ എന്ന പാരസിക

കവിതാസഞ്ചയത്തിന്റെ അച്ചടിച്ചോലി നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരത്തിലാണ്, 1938 ഏപ്രിൽ 21-ാംതീയതി, മഹാകവി ഐഹികജീവിതത്തിൽ നിന്നു പിന്മാറിയതു്.

പൌരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളുടെ ശോഭനഭാവത്തിൽ കവി വിശ്വസിക്കുന്നു. അനിയന്ത്രിതമായ പാശ്ചാത്യജനകീയഭരണത്തിൽ മഹാകവിക്ക് വിശ്വാസം കുറവാണ്. “ജനകീയഭരണത്തിൽ തല തുക്കിനോക്കുകയല്ല, എണ്ണിനോക്കുകയത്രേ ചെയ്യുന്നത്.” “ഇരുനൂറുകഴുതകളുടെ ഒന്നിച്ചുചേർന്ന തലയ്ക്കു ഒരു മനുഷ്യന്റെ ഗ്രഹണപാടവം ഉണ്ടാകുന്നതല്ലല്ലോ” ഇത്യാദി പഴഞ്ചൊല്ലു സ്ഥാനത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള കവിതാശകലങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽ കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിയും.

പൌരസ്ത്യദേശങ്ങളുടെ കഴിവുകളിൽ—പാശ്ചാത്യത്തെ കവച്ചുവെക്കുന്ന കഴിവുകളിൽ—മഹാകവി സുദൃഢം വിശ്വസിക്കുന്നു. ആ കഴിവുകളെ—സുഷുപ്തിയിൽ ആണ്ടുകിടക്കുന്ന ആ കഴിവുകളെ—ഉണർത്തി ഉന്മേഷം നൽകുകയാണ് കവി ചെയ്യുന്നത്. സ്രഷ്ടാവിനെ അറിയുന്നതിനു സൃഷ്ടിയെ ആരായുക—ദൈവത്തെ അറിയുന്നതിനു മനുഷ്യനെ അറിയുക—അന്യനായ ആ മനുഷ്യനെ അറിയുക—ഈ തത്വം ഇഖ് ബാലിന്റെ കവിതകളിൽ എവിടെയും ആരവം മുഴക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി കേൾക്കാം. അതിന്റെ പ്രതിധ്വനി, പാവതന്ത്രംഗങ്ങളേയും മണലാരണ്യങ്ങളേയും അതിക്രമിച്ച് അക്കരയും ഇക്കരയും കേൾക്കുന്നുണ്ടു്.

മഹാകവിയുടെ മദിരാശി പ്രസംഗങ്ങൾ—ആദരണ്ണം—ഈയവസരത്തിൽ വിസ്തരിക്കാവതല്ല. തത്വജ്ഞാനപ്രധാനമായ ആ പ്രസംഗങ്ങൾ യൂറോപ്പിലുള്ള തത്വജ്ഞാനികളെ ആകർഷിച്ചു. ഓക്സ്

ചുംബനം.

(ഓംചേരി, നാരായണപിള്ള.)

അധരങ്ങൾതന്മത്ത് ജ്യോഷ്ഠയാണാം-
മധുരമനോഹരചുംബനങ്ങൾ.

ഹൃദയങ്ങളാസുധാപാനചിന്താ-
മദകലിതാർദ്രം മയങ്ങിനില്പൂ,
ഭവനങ്ങൾവിട്ടൊരുതീർത്ഥയാത്ര-
യ്ക്കു വരിറങ്ങുന്നിതപ്രേമഭക്തർ.
അധരത്തിൻസംഗമവേദിയിങ്ക-
ലവികലാമോദമങ്ങൊന്നുചേരും.

പ്രണയാബ്ധിതന്നടിത്തട്ടിൽനിന്നു-
മണയുന്നിതുല്ലോലതല്ലജങ്ങൾ.

രടനഹരങ്ങളിൽതട്ടിവിണ്ടു-
മുദധിയിൽതന്നെയലിഞ്ഞു ചേരും
തന്മത്ത് പ്രവേശസ്ഥലത്തുരണ്ടു-
തരളപ്രതീക്ഷകളൊത്തുകൂടും.

പ്രണയമാച്ചുംബനമാംലിപിയാൽ
പ്രമദഗാനങ്ങൾകുറിച്ചുചുണ്ടിൽ.

അധരത്തിൽനിന്നുമിറുത്തെടുക്ക-
മമലസുമങ്ങളാം ചുംബനങ്ങൾ
സരസം കൊരുത്തൊരു മാലയുമായ്
ഹൃദയങ്ങൾ വീണ്ടും തിരിക്കുമായി.

(ടാഗോറിന്റെ ഒരു കവിതയിൽനിന്ന്)

ഫോർഡ്സ് വകലാശാലക്കാർ ഒരു പ്രസംഗപരമ്പരയ്ക്കായി അദ്ദേഹത്തെ അങ്ങോട്ടു ക്ഷണിച്ചു. ക്ഷണം സ്വീകരിച്ചു. ആരോഗ്യം ഖിലപ്പോൾ മനോഹരം കനിവോടെ അനുഗ്രഹിക്കാറില്ലല്ലോ. അന്നാരോഗ്യമുലം അദ്ദേഹം മറുപല യൂറോപ്യൻ സർവ്വകലാശാലക്കാരെയും ക്ഷണം നിരസി ക്കേണ്ടതായി വന്നു.

സർ മുഹമ്മദ് ഇഖ്ബാൽ മരിച്ചു. 1938-ൽ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഐഹികബന്ധം മുറിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇന്നും മഹാകവി ജീവിക്കുന്നു. സഹൃദയലോകത്തിനു കീറിക്കുളയാവുന്ന ഒരു കടലാസുതുണ്ടത്തിലല്ല അദ്ദേഹം തന്റെ ജീവിതത്തെ കുത്തിക്കുറിച്ചിട്ടുള്ളത്. അദ്ദേഹം പകുൻവെച്ച മുന്തിരിച്ചാറിന്റെ ഉറവിടം നശപരമല്ല. അന്തിന്റെ സ്വാഭിനു ലാഘവമില്ല.

വിധവ

(നാഗവള്ളി, ആർ എസ് കുറുപ്പ് ബി. എ.)

അവരുടെ ഭർത്താവു മരിച്ചു. എഴുപത്തിയെട്ടു വർഷം ഈ ലോകത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയിട്ട് ആ വൃദ്ധൻ എല്ലാവരുടെയും അവസാനവിശ്രമരംഗമായ ആ അജ്ഞാതസ്ഥലത്തേയ്ക്കു പോയി. ഒരു പെണ്ണുറപ്പുടെ മൂന്നുപേരെ അദ്ദേഹം മനുഷ്യസമുദായത്തിനു നൽകിയിട്ടു പിരിഞ്ഞു.

മക്കളെല്ലാം കുറച്ചുനേരം കരഞ്ഞു. പ്രത്യേകിച്ചു മകൾ. അനന്തരം അവർ ശവസംസ്കാരാദികൾക്കു് എപ്പാടുചെയ്യുവാനായി കരച്ചിൽ നിർത്തി പുറത്തേക്കു പോന്നു. പ്രിയപ്പെട്ട അച്ഛന്റെതാണെങ്കിലും ആ ശവശരീരം കഴിയുന്നത്രവേഗം ഒഴിപ്പിക്കാനൊക്കുമോ? ജീവിതാനന്ദം തുടിക്കുന്ന ഹൃദയങ്ങളുടെ നടുവിൽ ആ നിസ്സഹായ ഹൃദയത്തിനു് അധികനേരം കിടക്കുന്നതിനവകാശമില്ല. അതു മുടലക്കാട്ടിലെ മുളക്കുഴിയിൽനിന്നും കീളൻപൊങ്ങുന്ന പാവകനു് ആഹാരമാകേണ്ടതാണു്. അതിനു് അവർ ബദ്ധപ്പെട്ടുതുടങ്ങി.

പ്പാനലിൽ പൊതിഞ്ഞു് പട്ടമെത്തിൽ കിടന്നിരുന്ന ആ ശരീരം പരുപരുത്ത വെറും നിലത്തേക്കിറക്കിക്കിടത്തി. അതിന്റെ തലയ്ക്കൽ നിലവിളക്കും കൊളുത്തിവെച്ചു. ഒരുപക്ഷേ അനന്തമായ അന്ധകാരത്തിലൂടെ തപ്പിത്തടഞ്ഞു് എങ്ങോട്ടോ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ആത്മാവിനു് വഴി കാട്ടുവാനായിരിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ പൊലിഞ്ഞുപോയ ആ ആത്മദീപത്തി

നുപകരം ആ ശരീരത്തിനു് ഒരു ദീപം ആവശ്യമെന്നു കരുതിയിട്ടാവാം

മരിച്ചു മരവിച്ചുതുടങ്ങിയ ആ ശരീരത്തിന്റെ കാലുക്കൽ ഒരു വൃദ്ധ കത്തിയിരിക്കുന്നു. എന്നേയ്ക്കുമായി അടഞ്ഞുപോയ ആ കണ്ണുകളിലേക്കു് ഉററു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണവർ. അവളുടെ കണ്ണുകളിൽ അടക്കുവാൻ വയ്യാത്ത ഒരാകാക്ഷ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരുന്നു. അനങ്ങാതെകിടന്നിരുന്ന ആ ശരീരവുമായി ഇക്കഴിഞ്ഞ അറുപതുസം വത്സരങ്ങളായി അവൾ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. വിളറിവെളുത്തുപോയ ആ മുണ്ടുകളിൽ അവളുടെ അധാരങ്ങൾ എത്രതവണ പതിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്! ഇരുവശങ്ങളിലുമായി തളൻകിടന്ന ആ കരങ്ങൾക്കുള്ളിൽ അവളുടെ ശരീരം എത്ര ആയിരം തവണ ഒരുങ്ങിയിട്ടുണ്ടു്. എല്ലാതിയ ആ മാറിടത്തിൽ പരസ്സമസ്തം പ്രാവശ്യം അവൾ തലചേർത്തുപിടിച്ച് അതിനുള്ളിൽ തുടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഹൃദയത്തിന്റെ ആമന്ത്രണത്തിനു് ചെവികൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. നിശ്ചലമായി നീണ്ടുകിടന്നിരുന്ന ആ കാലുകൾ എത്ര തവണ അവൾ പ്രേമപൂർവ്വം തലോടിയിട്ടുള്ളതാണു്.

നീണ്ട അറുപതുവർഷക്കാലം അവളുടേതായിരുന്ന ആ ശരീരം നിശ്ചലമായിപ്പോയി. ആ ചെവികൾ ഇനി അവളുടെ ശബ്ദം കേൾക്കുകില്ല. ആ പൂട്ടപ്പെട്ട അധാരങ്ങൾ ഇനി ഒരിക്കലും അവളെ പ്രേമപൂർവ്വം വി

ളിക്കുവാനായി ചലിക്കുകയില്ല. ആ ശരീരത്തിന് ഇനി ഒരിക്കലും അവളുടെ തലോടൽ ആവശ്യമില്ല.

ആ വൃദ്ധ കരഞ്ഞില്ല. അവരുടെ കണ്ണുകളിലെ ഉറവ കരളിലെ കടനവഹനിയേറുവറിപ്പോയിരുന്നു. അവർ അങ്ങനെ ആ ശരീരവും നോക്കിയിരുന്നു.

മൃതശരീരം കുളിപ്പിക്കുവാനായി വെളിയിലേക്ക് നാലഞ്ചുപേർ എടുത്തുകൊണ്ടുപോയി. അന്നാദ്യമായി അവളേക്കൂടാതെ ആ ശരീരം കുളിച്ചു അവർക്ക് കൂടെപ്പോകുവാൻ തോന്നി. ആ ആളുകൾ കുളിപ്പിച്ചാൽ അദ്ദേഹത്തിന് ജലദോഷം പിടിപെടുകയില്ലേ? അദ്ദേഹത്തിന് ആവശ്യമുള്ള മൂടുവെള്ളവും കാച്ചിയ എണ്ണയും ഇഞ്ചയും അവർക്ക് നിശ്ചയമുണ്ടോ?

അവർ ജനാലയിലൂടെ വെളിയിലേക്കു നോക്കി. ഒരു മൂലയിൽ ഒരു പഴയ കയറുകുട്ടിയിൽ കിടത്തി അദ്ദേഹത്തെ അവർ കുളിപ്പിക്കുന്നു. ആരോ ഓരോ ഏകദേശം കുറച്ചെണ്ണയെടുത്ത് ആ തലയിലൊഴിച്ചു. അത് ആ കണ്ണുകളിലും മുഖത്തും ഒലിച്ചിറങ്ങി. അവർ ഞെട്ടിയിട്ട് 'അരുത്! കണ്ണനിറം' എന്നു ശാസിക്കുവാൻ ഭാവിച്ചു. പക്ഷെ, എന്തോ, ശബ്ദം പുറത്തു വന്നില്ല.

മൂന്നാലുകൾ പച്ചവെള്ളം അവർ ആ ഭോമത്തിന്റെ തലയിലും പുറത്തുമാറൊഴിച്ചു. തണുത്ത പച്ചവെള്ളം! വെള്ളത്തിന് അല്പം മൂടുകുറഞ്ഞുപോയാൽ കടുത്ത ജലദോഷം പിടിപെടുകൊണ്ടിരുന്ന ആ തലയിലും ഭോമത്തും! പരുപരുത്ത കുറെ ഇഞ്ചക്കൊതിനുകൊണ്ടു മേലാസകലം ഒന്നു തേച്ചു. ഒരു കുടം പച്ചവെള്ളംകൂടി ഒഴിച്ചുകഴുകിയിട്ട് ഒരു കിറത്തോത്തുകൊണ്ടു തുവർത്തി ഒരുലക്കിയ മുണ്ടും മേൽമുണ്ടു മണിയിച്ചു മുററത്തു കൊണ്ടു പണുകിടത്തി.

ഇതെല്ലാം കണ്ടുകൊണ്ടു ആ വൃദ്ധ പ്രതിമയേപ്പോലെ നിശ്ചലയായി നിന്നു.

ചില കർമ്മങ്ങൾക്കുശേഷം ആ ശരീരം തെക്കുവശത്തു തയ്യാറാക്കിയിരുന്ന പട്ടടയിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോയി. ആ വൃദ്ധയുടെ കണ്ണുകളിൽനിന്നും ഒരിക്കലും നിലയ്ക്കാത്ത നീർച്ചാട്ടമെന്നോണം കണ്ണനിർ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അറുപതുവയ്ക്കം അവൾ ഓമനിച്ച ശുശ്രൂഷിച്ച ആ ശരീരം അതാ കൊടിയ അഗ്നിയിൽ ആഹുതമാകാൻ പോകുന്നു! 'പാടില്ല' എന്നോ 'കറച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടു മതി' എന്നോ പറയുവാൻ അവൾക്കു സാധ്യമല്ല. ഉള്ളിലെ തീ ഒടുങ്ങിയാലുടൻ പുറത്തു പുററനും തീ കൊളുത്തിക്കരിക്കണം അതാണ് മനുഷ്യശരീരത്തിന്റെ അവകാശം!

മുടലയിലെ മുളക്കുഴിയിൽനിന്നും പുറപ്പെട്ട സീൽകാരങ്ങളും പൊട്ടലുകളും അവൾ വിട്ടിറങ്ങിയിരുന്നു കേട്ടു. തന്നെ വിട്ടുപിരിയുന്നതിൽ ആ ശരീരത്തിനുള്ള പ്രതിഷേധശബ്ദമായി അവ അവൾക്കു തോന്നി. ആ പട്ടടയിൽനിന്നും കിളന്റപൊങ്ങിയ പുകച്ചുരുളുകൾ അന്തർലോകം ചെയ്തു ആ ആത്മാവിനെ അന്വേഷിക്കുകയായിരിക്കാം. ആവോ, ആക്കറിയാം? എല്ലാം പെരുന്തൊഴുതും.

ഭോമനും കുഴിഞ്ഞു. എല്ലാരുടെയും കുളിച്ചു ആഹാരം കഴിച്ചുറക്കുമായി, ആ വൃദ്ധയൊഴിച്ചു മറെറൊരാളും.

അവർ ഉറങ്ങിയില്ല. ഉറക്കുവെന്നില്ല. എങ്ങനെ വരും? അവരുടെ ശയ്യയിലെ കൂട്ടു പൊയ്ക്കായി. അതിന്റെ അർദ്ധഭാഗം തണുത്തു കിടക്കുന്നു. അവിടെ നിന്നും ചുമയുടെ ശബ്ദവും കൂക്കുവലിയും ഞാക്കങ്ങളും ഒന്നും കേൾക്കുന്നില്ല. അവർക്ക് ഒരു പേടി തോന്നി. താൻ തനിച്ചാണ് എന്ന ഒരു

പേടി. ആ മുറിയിൽ കൂട്ടിനായി മറ്റൊരു വൃദ്ധ കിടന്നിരുന്നെങ്കിലും!

ശുദ്ധശുദ്ധമായ ഒരു ലോകത്തിന്റെ നടുവിൽ ഏകാകിയായി കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവന്നവളേപ്പോലെ ആ വൃദ്ധ പേടിച്ചുവിറച്ചു. 'ദേ, ഇങ്ങോട്ടൊന്നു തിരിഞ്ഞുകിടന്നേ. എനിക്ക് എന്തോ പേടിയാകുന്നു.' അവർ കിടന്നിരുന്നു ശയ്യയുടെ ഒരു വശത്തേയ്ക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടു് അവർ പെട്ടെന്നു പറഞ്ഞുപോയി. ഉത്തരക്കുണത്തിൽ അവർ വിങ്ങിവിങ്ങിക്കരഞ്ഞു, അതു കേൾക്കുവാൻ ആരു അവിടിലല്ലോ എന്നോർത്തു്!

പാതിരാക്കോഴികൾ പനിമതിയെ വിളിച്ചുകേൾക്കുന്നു. മരപ്പൊത്തുകളിലിരുന്ന് മൃഷ്ടകൾ ഭയാനകമായി മൂളി. പടിഞ്ഞാറുനിന്നും വന്ന ഒരു കളിർകാറ്റു് ഉറങ്ങിക്കിടന്ന മുളംകൂട്ടത്തെ തട്ടിയുണർത്തി പാട്ടു പാടില്ല. കൂട്ടില്ലാത്ത ആ വൃദ്ധ പേടിച്ചുവിറച്ചു.

അവർ സാവധാനം എഴുന്നേറ്റു് ശബ്ദമുണ്ടാക്കാതെ വാതൽ തുറന്നു് വെളിയിലിറങ്ങി തെക്കുവശത്തേക്കു നടന്നു അവരുടെ കൂട്ടുകാരനെ അന്വേഷിച്ചു് എരിഞ്ഞടങ്ങിയ പട്ടടയിലേക്കു പോവുകയാണ്.

ആ പട്ടടയിലെ തീ അണഞ്ഞിരുന്നില്ല. അനിലൻ കടിച്ചുതുപ്പിയ എല്ലിൻകുഞ്ചങ്ങളും അതിൽ കിടന്നു് നീറിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ദുസ്സഹമായ ദുർഗ്ഗന്ധം അതിൽനിന്നും നാലുപാടും പരന്നു. 'ചന്ദനൈലവംഗാദി'വസ്തുക്കളുടെ തുമണം ഉതിർത്തുകൊണ്ടിരുന്ന ആ ശരീരം അതിന്റെ അസ്സൽ ഗന്ധം വെളിപ്പെടുത്തുകയാണ്.

പട്ടടയിലെ കൊടിയ ചിതാഗ്നി പല പരമാത്മങ്ങളും പുറത്താക്കുന്നു!

ആ വൃദ്ധ ആ ചിതയുടെ മുമ്പിൽ നിശ്ചലയായി നിന്നു. അവരുടെ അകം ഉരുകി.

തന്റേയും അദ്ദേഹത്തിന്റേയും മദ്ധ്യേ നിൽക്കുന്ന ആ ചിതയിൽ ചാടുവാൻ അവർക്കു തോന്നിപ്പോയി. അതിൽ തപ്പി നോക്കിയാൽ ആ ആത്മാവിനെ കണ്ടുകിട്ടുകില്ലേ?

'ശഃ!' ചിതയിൽനിന്നും ഒരു ശബ്ദം അവരെ വിലക്കി. സമീപത്തുള്ള ഒരു മരത്തിലെ പത്രങ്ങൾ അവരോടു് മർമ്മശബ്ദത്തിൽ സാന്ത്വനം പറഞ്ഞു. തെങ്ങിൻ തൈകൾ തലയാട്ടി പ്രതിഷേധം പ്രത്യക്ഷമാക്കി. കിഴക്കൻശിശിരവായുവേറ്റു് അവരുടെ അകമൊന്നു തണുത്തു.

അവർ ആ ചിതയെ നോക്കിക്കൊണ്ടു് കൈകൂപ്പി കണ്ണടച്ചു് നിശ്ചലയായിനിന്നു. സാവധാനം അതിനൊരു വലംവെച്ചു. നിമിഷനേരംകൂടി നിന്നിട്ടു് അടക്കിയ സ്വരത്തിൽ അതിൽ നോക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു:—

"എന്നെ തനിച്ചിവിടെ വിട്ടിട്ടു പൊയ്ക്കുളഞ്ഞല്ലോ! ഞാൻകൂടി അങ്ങു വരട്ടേ?"

ചിതയുടെ തലയ്ക്കു സമീപം നിന്നിരുന്ന ഇല്ലികൂട്ടത്തിൽനിന്നും നിഷേധസൂചകമായ ഒരു മൂളൽ കേട്ടു. കിഴക്കൻകാറ്റിന്റെ കസ്യതി!

അവർ സാവധാനം തിരിഞ്ഞു നടന്നു. നാലഞ്ചു ചുവടു വെച്ചിട്ടു് തിരിഞ്ഞുനിന്നു് ചിതയെ നോക്കി പറഞ്ഞു:—

"താമസിയാതെ ഞാനും അങ്ങു വരാം ഒന്നരണ്ടു മാസമങ്ങു കഴിഞ്ഞോട്ടെ!"

ആത്മാവിന്റെ അടിത്തട്ടിൽനിന്നുമുയർന്ന ആ വാശാനം കേട്ടു് പ്രകൃതി നിമിഷനേരം നിശ്ചലമായി ന്നപോയി.

* * * *

പതിനാറടിയന്തിരത്തിനും മാസമടിയന്തിരത്തിനും കാരണത്ത ആ വൃദ്ധയെ മക്കൾ

കളിയാക്കി. അവരുടെ മൂത്ത മകൻ ഭാര്യയോടു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു ഇങ്ങനെ പറയുന്നത് അവർ കേട്ടു:—

“എണ്ണയ വയസ്സായ അച്ഛൻ മരിച്ചതിന് എഴുപത്തിയഞ്ചു വയസ്സായ അമ്മ കരയുന്നതു കണ്ടോ?”

രണ്ടാമത്തെ മകൻ—അയാൾ ഒരു ചെറിയ വേദാന്തിയായിരുന്നു— അവരോടു ചോദിച്ചു:—

“അച്ഛൻ എന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുമെന്ന് അമ്മ ആശിച്ചിരുന്നോ? അമ്മയ്ക്കു മുമ്പ് മരിക്കേണ്ടതല്ലേ അച്ഛൻ?”

കേവലം പരമാത്മമാണത്. ആ ചോദ്യത്തിനത്തരം നൽകുവാൻ അവർ കഴിയുകയില്ല. അവരുടെ ഭർത്താവ് ചിരഞ്ജീവിയല്ലെന്ന് അവർക്കറിയാമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം വർഷം മുമ്പ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയിൽനിന്നും പുട്ടവ വാങ്ങിയപ്പോൾ തന്നെ അവർക്കറിയാമായിരുന്നു അദ്ദേഹം എന്നെങ്കിലും ഒരു ദിവസം മരിക്കുമെന്ന്. മനം മയക്കിയ മധുവിധുകാലത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കരങ്ങൾക്കുള്ളിലാണ് ആ ദേഹത്തോടു ചേർന്നു പുളകംകൊണ്ടപ്പോഴും അറിയാമായിരുന്നു ആ ദേഹത്തിന്റെ ചുട്ട് ഒരിക്കൽ ഇല്ലാതായിപ്പോകുമെന്ന്; അതു തണുത്തു മരവിച്ചുപോകുമെന്ന്. ആ അധരങ്ങൾ അനവരതം അവളുടെ ശരീരത്തിലെങ്ങും പ്രേമമുദ്രകളായിപ്പോയിരിക്കുന്നു. എങ്ങനെയെന്നോടുകൂടി പുട്ടുപോകുമെന്ന്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്താനങ്ങളെ ഉദരത്തിൽ വഹിച്ചുകൊണ്ടു നടന്നപ്പോഴും, ലാളിച്ചുവളർത്തിയപ്പോഴും അറിയാമായിരുന്നു ഒരിക്കൽ അവർ അച്ഛൻ പ്ലാത്ത മക്കളായിത്തീരുമെന്ന്.

അദ്ദേഹംകൊല്ലം രണ്ടാളുകളുടെ ഭാരം താങ്ങിയ ആ വലിയ കട്ടിലിന് ഒരുദിവ

സം ഭാരം കുറഞ്ഞതുകൊണ്ട് കഴുത്തു നിവർത്തുവാൻ കഴിയുമെന്നും അറിയാമായിരുന്നു. പ്രായംചെന്നതിനുശേഷം ദിവസവും കാച്ചിയ എണ്ണയും കഴമ്പുമിട്ടു തേച്ചു കാറും മഞ്ഞും മഴയുമേല്ക്കൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം കാത്തുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോഴും അവർക്കറിയാമായിരുന്നു അതു ഒരിക്കൽ കത്തിക്കൊള്ളുന്ന ചിതാഗ്നിക്ക് ആഹാരമാകുമെന്ന്. അദ്ദേഹം വർഷക്കാലം അവർ കാത്തുരക്ഷിച്ച ആ ശരീരത്തിന്റെ അസ്ഥികൾ തെക്കുവശത്തെ പെളിപറമ്പിൽകിടന്ന് വെയിലും മഴയും മഞ്ഞുമേൽക്കുമെന്ന്. അവയിൽചിലതു കഴുകനും കുറുക്കനും കൊരിക്കുമെന്ന്.

പിന്നെതിന്നാണവർ ചേരിക്കുന്നത്? സുദീർഘങ്ങളായ അദ്ദേഹസംവത്സരം അദ്ദേഹത്തോടൊന്നിച്ചു കഴിച്ചുകൂട്ടിയിട്ടും മതിയായില്ലേ?

അദ്ദേഹവർഷം. അവിടെയാണ് ആ മകന്റെ ചോദ്യത്തിനത്തരം കാണാവുന്നത്. നീണ്ടുനില്ക്കുന്ന അദ്ദേഹവർഷം. ആ വൃദ്ധയ്ക്കു ഒരു കൂട്ടുകാരനാണായിരുന്നു. രാത്രിയും പകലും കൂട്ടായിട്ട്. ഇരുട്ടത്തും പെളിച്ചത്തും കൂട്ടായിട്ട്. അദ്ദേഹവർഷം അവരെ പ്രേമാധികാരപൂർവ്വം വിളിക്കാൻ ഒരാളുണ്ടായിരുന്നു. ആ വിളി നിന്നുപോയി. ആ കൂട്ടം അവസാനിച്ചു.

അദ്ദേഹവർഷം—സംഭവബഹുലമായ അദ്ദേഹവർഷം—എത്ര വേനലുകൾ, എത്ര വസന്തങ്ങൾ, എത്ര വർഷകാലങ്ങൾ, അവർ ഒരുമിച്ചു പിന്നിട്ടു! എത്ര അമ്പിളികൾ പൂണ്ണശോഭയോടെ പുഞ്ചിരിക്കുന്നതും സംപൂണ്ണമായ ഇരുളിൽ ഒളിക്കുന്നതും അവർ കണ്ടിട്ടുണ്ട്! എത്രയെത്ര ഉയർച്ചകളും താഴ്ചകളും അവർ ഒരുമിച്ചു കടന്നുപോയിട്ടുണ്ട്!

ആ കൂട്ടം അവസാനിച്ചു. ഇന്നവർ ഏകയാണ്. ജീവിതയാത്രയിൽ ശേഷിച്ചു

അല്പദൂരം അവർ ഒരൊരുക്ക് വേച്ചു വേച്ചു നടന്നുതീർന്നു!

* * *

ആ വിട്ടിൽ അവർ ഒരു ഒഴിയാബാധയായിത്തീർന്നുപോലെ അവർക്കു തോന്നി. ആനന്ദം അലതല്ലുന്ന യൗവ്വനത്തിനിടയിൽ മുരടിച്ച വാൽകൃം എപ്പോഴും അപശകനമായിത്തീരുകയാണുപതിവ്. ആൺമക്കൾ അവരെ പരസ്യമായി ധിക്കരിക്കാനും അപഹസിക്കുവാനും തുടങ്ങി. സ്വഭത്താലോടൊപ്പം ആ വിട്ടിൽ തനിക്കുണ്ടായിരുന്ന അധികാരവും നഷ്ടപ്പെട്ടതായി അവർക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടു. ഇണയെപ്പിരിഞ്ഞ ചക്രവാകത്തെപ്പോലെ എപ്പോഴും കേണുകൊണ്ടിരുന്ന അവരെ ആൺമക്കൾ കളിയാക്കി. അവരുടെ ഭാര്യമാർ പറ്റിച്ചു.

“എന്നാലും നോക്കണേ അമ്മടെ കൊതി! അറുപതു കൊല്ലം ഭർത്താവുമൊന്നിച്ചു താമസിച്ചിട്ടും മതിയായില്ല! മനുഷ്യന്റെ ആശയ്ക്കു് ഒരതിരേഖയേവേണ്ടേ?” മൂത്തമകന്റെ ഭാര്യ ഭർത്താവിനോടു പറയുന്നത് അവർ കേട്ടു.

“പാവം! ഒരുതരം കിറുക്കണമു്! വയസ്സായവർക്കു് സാധാരണയാണു്.” അയാൾ പറഞ്ഞു.

“അശ്ശേടെ ആ ഇരിപ്പു കാണുവാ എനിക്കു ചിരിവരും. പെടവട കഴിഞ്ഞയുടൻ വിധവയായിത്തീർന്ന ഒരു കൊച്ചുപെണ്ണിന്റെ കൂട്ടൊളള ആ ഇരിപ്പു”

ഇളയമകന്റെ ഭാര്യ സ്വഭർത്താവിനോടു് കിണങ്ങിപ്പറയുന്നതും അവർ അടുത്ത മുറിയിൽ കിടന്നു കേട്ടു.

അവർക്കു് അതികലശലായ കോപംതോന്നി. എഴുന്നേറ്റുവന്നു രണ്ടുകൊടുത്താലോ എന്ന് ആലോചിച്ചു. ഉടൻതന്നെ അതിനു് അവർക്കു് അധികാരമില്ലെന്നു ബോ

ദ്ധ്യപ്പെട്ടു. ആ അധികാരം ആവർക്കു് ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്ത ആ അൾ പൊയ്ക്കായി. അതോടെ ആ അധികാരവും

ആ വിട്ടിൽ അവർ ഇപ്പോൾ അന്യയാണു്, അധികാരശൂന്യയാണു്. അവരുടെ മക്കളുടെ ആ വിട്ടിൽ.

ആ അസ്ഥിത്തറയിൽ അന്തിത്തിരികൊളുത്തുന്നത് എന്നും അവരാണ്. അവർ അതിനെ വലംവെച്ചു തൊഴും. കാട്ടുപൂക്കൾ പഠിച്ചപ്പിള്ളം. ആരും കാണാതെ കാലത്തേ എഴുന്നേറ്റു് ഒരു ചന്ദനപ്പൊട്ടം തൊടുവിക്കും.

രാത്രികാലങ്ങളിൽ ആ അസ്ഥിത്തറയുടെ സമീപത്തുള്ള ഒരു പുളിക്കൊമ്പിലിരുന്ന് ഇണയെ വിളിച്ചുകേഴുന്ന രാക്ഷസിലിന്റെ ശോകാർദ്രമായ ഗാനം കേട്ടുകേട്ടു് ആ വൃദ്ധ മയങ്ങും. ആ മയക്കത്തിൽ അവരുടെ നാഥനെ അവർ എന്നും സ്വപ്നം കാണും.

ഒച്ചിഴയുംപോലെ ഒന്നരണ്ടു മാസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞുപോയി. അമ്മയുടെ ഭ്രാന്തു് നാൾക്കുനാൾ കൂടിവരുന്നതുകണ്ടു് ആൺമക്കൾ പരസ്യമായി ശകാരിച്ചു. കല്യാണംകഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത അവരുടെ പശുത്രിക്ക് എപ്പോഴും അതു കാണുവാൻ ചിരിവരും.

“അമ്മയ്ക്കു വല്ല നാമോംജപിച്ചോണ്ടിരിക്കരുതോ? എപ്പഴും ഇങ്ങനെ സ്വപ്നംകാണുന്നതുപോലെ തുറിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്തിനു്?”

അവർ അതിനുത്തരംപറഞ്ഞില്ല. വാസ്തവമാണു്. അവർ സ്വപ്നംകാണുകയാണെപ്പോഴും. അവർക്കു് സ്വപ്നംകാണുവാൻ ഒരുപാടുണ്ടായിരുന്നു. കഴിഞ്ഞുപോയ പലതും.

സന്ധ്യയ്ക്കുപോലും അവർ നാമജപിച്ചിരുന്നില്ല. രന്നരണ്ടുതവണ ശ്രമിച്ചുനോക്കി. അപ്പോഴൊക്കെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രൂപം മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. അതു കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു നാമജപം മറന്നു പോയി.

നിലവിളക്കിനു മുമ്പിൽ കുത്തിയിരുന്നു ആ വീട്ടിലെ കൊച്ചുകുട്ടികൾ കഥയറിയാതെ എന്തൊക്കെയോ ഉരുവിടുമ്പോൾ അവർ അസ്ഥിത്തറയ്ക്കുമുമ്പിൽ തൊഴുകെയോടെ നിശ്ചലയായി നില്ക്കുകയായിരിക്കും!

അവർ ആ കുഞ്ഞുങ്ങളെ എടുത്തു ലാളിക്കുന്നതു വളരെ അപൂർവ്വമായിത്തീർന്നു.

“അച്ഛൻ മരിച്ചതിൽപിന്നെ അമ്മയ്ക്കു കുഞ്ഞുങ്ങളോടുള്ള സ്നേഹംപോലും കുറഞ്ഞു പോയി.” അവരുടെ മൂത്തമകൻ പരാതിപ്പെട്ടു.

“എന്റെ സ്നേഹം പൊയ്ക്കോയി. മക്കളേ!” അവർ സമാധാനം പറഞ്ഞു. അതിന്റെ പൊരുൾ അയാൾക്കു പിടി കിട്ടിയില്ല.

* * *

പത്തമ്പിടിച്ച് കടക്കമാസം. കരളു നടുക്കുന്ന ഇടിയും കണ്ണഞ്ചിപ്പിക്കുന്ന കൊള്ളിയാനും കൊടിയ മഴയ്ക്കൊണ്ടു ഭീകരമായ ഒരു കറുത്തവാവിൻരാത്രി. മരം കോച്ചുന്ന തണുപ്പ്. ആ പടുപടുത്ത വൃദ്ധ തനിയെ ആ മുറിയിൽ ഉറക്കംവരാതെ ഉരുണ്ടും പിരണ്ടും കിടന്നു. പടിഞ്ഞാറുനിന്നും അലറിക്കൊണ്ടുവന്ന കൊടുങ്കാറ്റു ആ കൊച്ചുമുറിയുടെ ജനാലകളിൽ ഊക്കോടെ വന്നുമുട്ടി. അവർ പേടിച്ചുവിറച്ചു. ആരെ വിളിക്കുവാനാണ്? വിളിക്കേൾക്കുവാനുള്ള ആൾ അസ്ഥിമാടത്തിനുള്ളിൽ ഒടുങ്ങിപ്പോയി.

അടുത്ത മുറികളിൽ ദമ്പതികൾ സുഖമായി ഉറങ്ങുകയായിരിക്കും!

അവർ അദ്ദേഹത്തെ കാത്തു. അദ്ദേഹവും ഇപ്പോൾ തനിച്ചുകിടന്നുപേടിക്കുകിലേ? ഉറക്കത്തിൽ ഭ്രമത്തുനിന്നും പുതുപ്പു മാറിപ്പോകുമ്പോൾ ആരുണ്ട്? അതെടുത്തു ശരിയായി പുതുപ്പിക്കുവാൻ? തണുപ്പുകൊണ്ട് കാലുകഴയ്ക്കുമ്പോൾ ആരുണ്ട്? അനന്തത്തിരുമ്മുവാൻ? നെരുപ്പോട്ടിലെ തീ കെട്ടുപോയോ എന്നു കൂടക്കൂടെനോക്കുവാൻ ആരുണ്ട്? അദ്ദേഹം തീയ്ക്കായും തന്നെ അനേപഷിക്കാതിരിക്കുകില്ല.

അവർ സാവധാനം എഴുന്നേറ്റ് തപ്പി തടഞ്ഞു വാതിൽ തുറന്ന് വെളിയിലിറങ്ങി. മഴ ഒന്നു ശമിച്ചിരുന്നു. അവർ മുററത്തിറങ്ങി മഴവെള്ളത്തിലൂടെ അസ്ഥിമാടത്തിന്റെനേക്കു നടന്നു. ആ കൊടിയ കൂരിരുട്ടിലും അവരുടെ പാദങ്ങൾ അവരെ അങ്ങോട്ടു തന്നെ നയിച്ചു. മുട്ടുററുമുണ്ടായിരുന്ന വെള്ളത്തിലൂടെ അവർ മുന്നോട്ടു സാവധാനം തപ്പിത്തിരിഞ്ഞു നടന്നു.

ഏതിലോ ഒന്നിൽ കാലുതട്ടി. അവരുടെ മുന്നോട്ടുള്ള ഗതി നിലച്ചു. അവർ മെല്ലെ കുനിഞ്ഞു കൈകൊണ്ട് വെള്ളത്തിനടിയിൽ തപ്പി നോക്കി. ആ ഉയരം കുറഞ്ഞ അസ്ഥിത്തറയിൽ അവരുടെ കൈകൾ ചെന്നു മുട്ടി ‘അയ്യോ! മുങ്ങിപ്പോയോ! എന്ന മർമ്മപിളക്കുന്ന നിലവിളിയോടെ ആ വൃദ്ധ അതിനു മുകളിൽ കമഴ്ന്നുവീണു.

എവിടെയോ കുത്തിയിരുന്നു ഒരു പട്ടി മരണവേദനയോടെ മോങ്ങി. ജലമാകുകൾ മാർകമായി കരഞ്ഞുകൊണ്ടേയിരുന്നു. ഒരു പടിഞ്ഞാറൻ കാറ്റു ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചു കൊണ്ട് അതിലെ കടന്നു പോയി. ഇരുട്ടു കീറുന്ന മിന്നാമിനുക്കുകൾ എന്തോ അനേപഷിച്ച് അവിടൊക്കെ മുറിഞ്ഞിരിഞ്ഞു.

മരുവിലെ പഴ

കാപ്പിൽ, കെ. പി. കേശവൻ, ബി. എ., ബി. ഏൽ.

നിലോലകുഞ്ചിതകേശത്തിൽമലേതീ-
 ട്ലികൾകൂടിച്ചു പൂവണിഞ്ഞു;
 പാലഞ്ചും വാർത്തരപ്പഞ്ചിരി തഞ്ചിയും,
 ബാലാരണാതപശ്ചേലപ്പുണ്ടും;
 മഞ്ജുരയത്തിൻ കളകളമാം മണി-
 മഞ്ജിരശിഞ്ചിതവേഷമാന്ദം;
 സ്വപ്നപ്പൂക്കു നീരേന്തിയെത്തുന്നിതാ
 കൊച്ചുപഴയൊരു ചേടിപോലെ.
 സ്വാത്മതന്റെ കടുക്കിൽച്ചുഴന്നൊരു
 നീർത്തടമാകാത്തലിർപ്പികേ, നീ
 താവകപ്രേമപയസ്സിൽപ്പുലർമീ-
 ഭൂവിൻപകർച്ചകളൊന്നുനോക്കൂ.

നീലോലപത്തിൻകടകളിൽനിന്നിറവി-
 റോലുന്ന തുമഞ്ഞിൻതൂങ്ങിയിലും,
 ഉന്നതിതന്നിലും നിർമ്മായനമൃതം.
 മുനിടും സൽഫലശാഖിയിലും,
 പൊൽക്കരം മുട്ടുമുഷ്ണിയിലും കൂമ്പിത്താൻ-
 നിൽക്കുമത്തണ്ടാർമുകുളത്തിലും,
 ഗുഡം സഫ്തരിപ്പതിപ്പുവനശ്രീതന്റെ
 ഗാഢകൃതജ്ഞതാചേഷ്ടിതങ്ങൾ!

* * *

ഓലുംസമൃദ്ധികളോളമടിക്കുന്നോ-
 രോമനാക്കുഭാരരംഗികളും,
 പുത്തൻതളിരും സുമങ്ങളും ചിന്നിയ
 നിത്യവസന്തമാം സാരങ്ങളും,
 എന്നേയ്ക്കുമായിപ്പിരിഞ്ഞു, വിപൽക്കര-
 ട്വനിവാരാണുസീമതാഞ്ചി,

ഹന്ത! നീ നിഷ്കാമമിമ്മരുഭൂമിയിൽ
 സന്തതസേവനത്തിന്നുപോന്നു.
 നാകാനുഭൂതിവെടിഞ്ഞുകൊണ്ടാണുഹാ,
 ലോകത്തെഴുംഗെയും ധന്യമാക്കി.

ഹാ! ചിരശ്രീകരമീവേഴ്; നിൻകര-
 വീചിയാലൊന്നുതലോട്ടംമുൻപേ,
 കാണൽജ്ജലത്തിൻതടങ്ങൾകുളിഞ്ഞഴും
 സുനകുഞ്ചങ്ങളായ് മാറിപ്പോയി.
 ഈശൻതാൻ നിന്നെയീശുന്യതൻനേക്കു
 വീശിയ വെള്ളിവാളെന്നോളംതാൻ.

* * *

വാടിവലയുമഴലുകൾക്കാരാസം
 തേടിപ്പെന്നേകം പരാത്മതേ, നീ
 പോരുക, പോരുക; കാത്തുകിടക്കുന്ന
 പാരിൻവാങ്ങ സിരകളേറെ.

ചെന്നവതനിൽ നിറയട്ടെ, നിൻകൃപാ-
 സ്വന്ദം 'സഞ്ജീവിനി'യെന്നപോലെ.
 തിണ്ടാടിയില്ലനീ നിന്നാത്മസർവ്വം
 കൊണ്ടുചെന്നബാധിക്കുകാഴ്ചവെണ്ണാൻ;
 ആഹാ! ശരി, ശരി, വൃദ്ധിയെവീഴ്ത്തി-
 ലായില്ല താവക ത്യാഗാദർശം.
 സന്തപ്തലോകത്തിനായി നിൻ ജീവനം
 സന്തതമാഹുതമാകിലെന്തേ?

പേന്തും വരണ്ടൊരു കണ്ഠം നന്നയ്ക്കുന്ന
 നീന്തുളളിയെന്തില്ല ചാരിതാത്മ്യം!
 ശ്രേഷ്ഠനിഷ്കാമകൃതിതൻകൃതാത്മതാ-
 കാഷ്ടയിൽകാമ്യമീയാത്മാപ്പണം.
 ഏവമീമാമക ജന്മവും ഹാ! ധന്യ-
 മാവണം; വേണുനിർവൃതികൾ!!

“പ്രേമശാപം” *

വിവർത്തകൻ,

കമുകര, എൻ. നാരായണക്കുറുപ്പ് ബി. എ.

സംഭാഷണരൂപത്തിൽ കഥകളും, കാവ്യങ്ങളും ഗുരുഭാവൻ ധാരാളം എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ‘ചിത്ര’തുടങ്ങിയ ഏകാങ്കനാടകങ്ങളിൽ പ്രതിഫലിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ആശയ സൗഷ്ഠ്യവും, സാഹിത്യഭംഗിയും, അവിടുത്തെ ചെറിയ സംഭാഷണകൃതികളിലും വ്യക്തമായി കാണാവുന്നതാണ്. ഏറ്റവും വലുതും, തീരെ ചെറുതുമായ കാര്യങ്ങളെ രസഭൂയിഷ്ടമായ സംഭാഷണരൂപത്തിൽ പ്രതിബിംബിപ്പിക്കുന്നത് സഹൃദയഹൃദയാറ്റാടപ്രദമെന്നയാണെങ്കിലും, അത് അത്ര എളുപ്പമുള്ള കാര്യമല്ല. ഇക്കാര്യത്തിൽ വിജയം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള സാഹിത്യകാരന്മാർ ഏതു ഭാഷയിലും വളരെ ചുരുക്കമായേ കാണുകയുള്ളൂ. അവരുടെ കൃതികൾ എന്നെന്നും പ്രകാശപരിപൂർണ്ണങ്ങളാണ്. ലോകം അവയിൽ അനശ്വരമായ പതമ കാണുന്നു. അവ വായിക്കുമ്പോൾ അവർ ആനന്ദരോമാഞ്ചമണിയുന്നു. അവയിലെ കവിതാസം അവരെ ഒരു പുതിയ ലോകത്തിലെത്തിക്കുന്നു. പ്രപഞ്ചമുഴുവനും വ്യാപിക്കുന്ന സൂര്യകിരണത്തെ ഒരു ചെറിയ ഹിമബിന്ദുവിനുള്ളിൽക്കൂടി പ്രതിഫലിപ്പിച്ചു കാണിക്കുന്നതിൽ വിജയം പ്രാപിക്കുന്ന ആ കലാകാരനെ കൂപ്പുകെകളോടെയല്ലാതെ സ്മരിക്കുന്നതെങ്ങിനെ?

മേൽപ്രസ്താവിച്ച സംഗതിയിൽ ഗുരുഭാവൻ എത്രകണ്ട് വിജയം പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ടെ

ന്നതിലേക്ക് അവിടുത്തെ കാവ്യതല്പരങ്ങളിൽനിന്നു ഒരേണ്ണം വിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതു അനുചിതമായിരിക്കുകയില്ലല്ലോ. കഥയിലെ സംഗതി പ്രസിദ്ധമാണ്. കഥനം—ഭേവയാനിയും തമ്മിലുള്ള പ്രണയകഥ! ഒരേ ഒരു സന്ദർഭം മാത്രമേ ഗുരുഭാവൻ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളൂ. കഥ—ഭേവയാനിമാരുടെ വേർപാടാണത്. പ്രേമത്തിനും, കർത്തവ്യത്തിനും തമ്മിലുള്ള വാക്കുന്ന ഘോര സമരത്തെ അത്യുജ്വലകരമാവണ്ണം, അവിടുന്ന് ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

* * * *

കഥൻ:—യാത്രപറയുവാനുള്ള സന്ദർഭം ആഗതമായിക്കഴിഞ്ഞു. ഭേവയാനി! നിന്റെ പ്രിയപിതാവിന്റെ പാവന പാദാന്തികത്തിലിരുന്ന് ഞാൻ അഭ്യസിച്ച വിജ്ഞാനം ഇന്നുകൊണ്ടു പൂർണ്ണമായി. ഭേവലോകത്തിലേക്ക് പോകാൻ തയ്യാറായി യാത്ര ചോദിക്കുന്ന എന്നെ സസന്തോഷം അനുഗ്രഹിക്ക—

ഭേവയാനി—ഭേവന്മാർ എത്രയോ ശതാബ്ദങ്ങളായി അറിയുവാൻ കൊതിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന ആ മഹാവിദ്യ അവിടുന്ന് മനസ്സിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. അവിടുത്തെ ആഗ്രഹവും നിറവേറി. അല്ലേ? എങ്കിലും, ഞാനെന്നു ചോദിക്കട്ടെ; ഈ ഒരു കാര്യമല്ലാതെ മറ്റു യാതൊന്നും അവിടുത്തേക്കു വേണമെന്നു ആഗ്രഹമില്ലേ?

* ഗുരുഭാവന്റെ ഒരു കാവ്യതല്പരങ്ങളിൽനിന്നും.

കവ:—ഇല്ല. ഒന്നും വേണമെന്നില്ല.

ദേവ:—ഒന്നും വേണ്ടെന്നോ? അവിടുത്തെ സ്നേഹം നിറഞ്ഞ ഹൃദയത്തിന്റെ അടിത്തട്ടുകളിൽ തേടിനോക്കണം. എത്രോ ആശയുടെ ഒരു നേരിയ രശ്മി അതിനകത്തു് ഒളിച്ചുകിടക്കുന്നില്ലേ?

കവ:—എന്റെ അഭിലാഷം നിറവേറിക്കഴിഞ്ഞു. മരണത്തെ ജയിച്ചു കീഴടക്കുന്നതിനുള്ള മഹാമന്ത്രം എനിക്കു മനസ്സിലായി. ആ ഒരു ആശയെ എനിക്കുണ്ടായിരുന്നുള്ളു.

ദേവ:—ഈ മലർക്കാവിലെ മന്ദമാരുതനും, ശാന്തിപ്രധാനങ്ങളായ നിഴൽപ്പാടുകളും, വികസ്പരകസ്യമങ്ങൾ തുമന്ദമാസംതുകുന്ന താമരപ്പൊയ്യയും, ശ്രവണമധുരമായ കളക്രജനങ്ങളും, അനുഭവിച്ചു്, ആസ്വദിച്ചു്, ആനന്ദംകൊണ്ടു് മതിമറന്നു് നൃത്തംചെയ്തു അങ്ങേയ്ക്കു്, ഇവയെ എല്ലാം വിട്ടുപോകുന്നതിനു് മനസ്സുവദിക്കുന്നുവോ? ഇതാ, ഈ തരുലതാദികളിൽ തട്ടിവരുന്ന ഇളംകാറ്റു് എന്തു് പറയുന്നുവെന്നു് ശ്രദ്ധിക്കുക. മൃാനപുണ്ണമായ ഒരു പരിസരമല്ലെ ഇപ്പോൾ നമ്മെ വലയംചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്നു് നോക്കുക! ഞങ്ങളെ വിട്ടുപോകാൻ അങ്ങേക്കു് ഇത്ര സന്തോഷമോ? എന്നല്ലേ ഈ നന്ദനോദ്യാനം അങ്ങയോടു സഗഭ്ഗഭം ചോദിക്കുന്നതു്?

കവ:—ഈ മലർവാടി എന്റെ രണ്ടാം അമ്മയാണു്. ഇവിടെവെച്ചാണു് എനിക്കു പുനർജനനം ഉണ്ടായതു്. ഞാനതു് മറക്കുകയില്ല. ഇതിനോടു് എനിക്കുള്ള സ്നേഹം അക്ഷയമാണു്.

ദേവ:—ആശ്രമമുഗങ്ങളെ മേയ്ക്കുവാൻ

കൊണ്ടുപോകാറുള്ള അവസരങ്ങളിൽ അതാ ആ നീല്ക്കുന്ന ആൽവൃക്ഷം അങ്ങയെ സ്വാഗതം ചെയ്തു്, തണലിൽ ഇരുത്തി സമാശ്വസിപ്പിച്ചിട്ടില്ലേ? കൊടുവെയിലിൽ അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞ അങ്ങേക്കു് അരേത്ര ഹൃദ്യമായിരുന്നുവെന്നുള്ളതു് ഇപ്പോൾ ഓർക്കുന്നുണ്ടോ?

കവ:—ഓർമ്മയുണ്ടു്. ഈ വനത്തിന്റെ വിജയവൈജയന്തിയായി വിലസുന്ന ആ മഹാവൃക്ഷത്തിന്റെ മഹാമനസ്സുതയ്ക്കും, സ്നേഹപ്രകാശത്തിനും ഞാൻ ശിരസ്സു നമിക്കുന്നു. എന്നോട്പ്പോലുള്ള അനവധി വിദ്യാത്മികർ ഇനിയും വരാനും, ഭ്രമങ്ങളുടെ ഭ്രംകാരധനിയും, ഇലകളുടെ കലകലാരവവും കൂടിച്ചേർന്നു പ്രകൃതിഭിത്തമായ ശുരീയ്ക്കൊത്തു് വേദഗീതങ്ങൾ ഗാനംചെയ്യാനും ഇടവരുടെ!

ദേവ:—സുന്ദരിയായ വേണുമതിനടിയേയും അതിൽനിന്നു് ഇടവിടാതെ നിർണ്ണയിക്കും മധുരമധുരമായ പ്രേമഗീതത്തോട്പ്പോലും, അങ്ങു മറന്നുകളഞ്ഞുവോ?

കവ:—എന്റെ വനവാസകാലത്തെ ഉററതോഴിയല്ലേ വേണുമതി? കഷ്ടം, ഞാൻ അതെങ്ങിനെ മറക്കും? ഒരു നിമിഷം പോലും വിശ്രമിക്കാനിടകിട്ടാതെ അത്യദ്ധാനംചെയ്താലും ഉല്ലാസവതികളായി മന്ദമാസം പൊടിഞ്ഞ മോഹനവദനങ്ങളുമായി, അതിഥിസൽക്കാരം ചെയ്യാൻ മുതിരുന്ന ഗ്രാമീണകന്യകമാരെപ്പോലെ, ഈ വേണുമതിയും, വദനത്തിൽ ചെൺചാമരം തോല്ക്കുന്ന പുഞ്ചിരിയും, വായിൽ അമൃതനിഷ്പന്ദിയായ മധുരഗാനവുമായി, സകലർക്കും സ്വാഗതമരുളുന്നു.

ദേവ:—എന്നാൽ, എന്റെ പ്രിയസഖാവേ! ഈ വേണുമതിയെപ്പോലെ വേറെ

യും ഒരു സഖി അങ്ങേയ്ക്കുണ്ട്. അങ്ങയുടെ വനവാസത്തിന്റെ കയ്പും കാരീന്ദ്രവും മാറി, അങ്ങയെ സന്തുഷ്ടനും സന്തുപ്തനാക്കാൻവേണ്ടി വലിയേ വന്നു അങ്ങയെ രസിപ്പിച്ച ആ പാവപ്പെട്ട തോഴിയെ അങ്ങ് കാക്കുന്നില്ലേ?

കവ:—ദേവയാനീ! ആ തോഴിയുടെ സ്തനം എന്റെ ജീവശാസത്തിൽ പറിപ്പിടിച്ച്, രക്തത്തിൽ കലന്ന്, എന്നെന്നും എന്നിൽതന്നെ ജീവിക്കുന്നു.

ദേവ:—ഹ!-ഇപ്പോൾ നടന്നതുപോലെയാണ് അതെല്ലാം എനിക്കു തോന്നുന്നത്. ബാല്യത്തിന്റെ നിഷ്ഠുരത നടമാടുന്ന കോമളവദനത്തിൽ, പാവനതകലൻ മൃഗമന്ദഹാസത്തോടെ, അങ്ങ് ആദ്യമായി വന്നത് ഈ പുകുവനത്തിലാണ്. കാക്കുന്നുണ്ടോ? നാം തമ്മിൽ പ്രഥമസന്ദർശനമുണ്ടായതും ഇവിടെവെച്ചായിരുന്നു.

കവ:—അതേ. ആ സന്ദർഭത്തിൽ നീ പൂവിറുത്തുകൊണ്ടുനിന്നത് എനിക്കിപ്പോൾ ഓർമ്മവരുന്നുണ്ട്. ഉദയരവിയെപ്പോലെ നീ അന്ന് എന്റെ മുമ്പിൽ വിളങ്ങിയത് ഞാൻ ഒരിക്കലും വിസ്മരിക്കുന്നതല്ല. ഞാൻ നിന്നെ സമീപിച്ച്, “അനുവാദം തന്നാൽ ഭവതിയുടെ ജോലിയിൽ സഹായിക്കാനുള്ള ഭാഗ്യം എനിക്കു സിദ്ധിക്കും—” എന്നു പറയുകയുണ്ടായി.

ദേവ:—ബ്രിളാവനമുഖിയായി ഞാൻ “അവിടുന്നുടേ” എന്നു ചോദിച്ചു. ദേവനുള്ള ബൃഹസ്പതിയുടെ പുത്രനാണെന്നും, മരിച്ചവരെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള മന്ത്രം പഠിക്കാൻ, എന്റെ പിതാവിന്റെ അടുക്കൽ വന്നിരിക്കുകയാണെന്നും അങ്ങ് മറുപടി പറഞ്ഞു.

കവ:—അസുരനായ അദ്ദേഹം എന്നെ ശിഷ്യനായി സ്വീകരിക്കുമോ എന്നെനിക്ക് വലുതായ ആശങ്കയുണ്ടായിരുന്നു.

ദേവ:—എന്നാൽ അങ്ങേയ്ക്കുവേണ്ടി ഞാൻ ശുപാർശ ചെയ്തപ്പോൾ അതിനെതിരായി പ്രവർത്തിക്കാൻ എന്റെ അച്ഛൻ പോലും തുനിഞ്ഞില്ല.

കവ:—എന്നിൽ അസുരയാകലുഷിതരായി ഉമഞ്ഞ അസുരന്മാർ മൂന്നുതവണ എന്നെ കൊല്ലുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ മൂന്നുതവണയും നിന്റെ പിതാവിനെ പ്രേരിപ്പിച്ച് നീ എന്നെ ജീവിപ്പിച്ചു. ദേവയാനീ! നിന്നോടൊന്നിച്ച് നന്ദി അർപ്പിക്കുകയാണ്. അതെന്നെന്നും മധുരമാണ്.

ദേവ:—നന്ദിയോ? അതെല്ലാം മറന്നു കളക. എനിക്കതിൽ വിഷമമൊന്നുമില്ല. ഞാൻ ചെയ്ത ഉപകാരങ്ങളെ മാത്രമേ അങ്ങ് കാക്കുന്നുള്ളൂ, അല്ലേ? സായംഹവേളകളിൽ അഭ്യസനത്തിനു ശേഷം, അങ്ങയുടെ ഹൃദയാന്തർഗാത്ര ഒരു മധുര വികാരമുളവായി. അങ്ങയെ സ്വാംശം കോരിത്തരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത് നന്ദിമാണെങ്കിൽ അതിനെക്കുറിച്ച് ഓർമ്മിച്ചുകാക്കൂ; നന്ദിയെക്കുറിച്ച് സ്മരിക്കണ്ടാ. ആരോ ഒരുവൾ ഗാനാലാപം ചെയ്തതും, ആ ഗാനത്തിന്റെ പല്ലവി അങ്ങയുടെ പാഠങ്ങളുമായി കലർന്നുപോയതും, അവൾ ധരിച്ചിരുന്ന വേഷത്തിൽ നിന്നുളവായ ‘കല’ ‘കല’ ശബ്ദത്തിൽ പാഠങ്ങളും ഹൃദയവും ലയിച്ചുപോയ അങ്ങേയ്ക്ക് മധുരജനകമായ ഒരു പുതിയ ഉണർവുണ്ടായതും വാസ്തവമാണെങ്കിൽ, സ്വർഗ്ഗത്തിൽചെന്നു സാധകാശമായി ഇരിക്കുമ്പോൾ, അങ്ങ് ചിന്തിച്ചു നോക്കുക. കഷ്ടം! ഉപകാരങ്ങളെക്കുറിച്ചോ എന്നോടു പറയാൻ തുടങ്ങ

നന്മ? സൗന്ദര്യം, പ്രേമം, ഇതെല്ലാം അങ്ങു മറന്നോ? അതോ അവയെല്ലാം അങ്ങേയ്ക്കു ഇപ്പോൾ വെളിച്ചമില്ലായിപ്പോയോ?

കവ:—വില വികാരങ്ങൾ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന വാക്കുകൾ ഇല്ല. അനിവാര്യങ്ങളാണവ.

ഭവ:—അതേ. എനിക്കു മനസ്സിലായി. എനിക്കു അങ്ങയോടുള്ള അത്യാഗാധവും അതിഭിദ്യയും ആയ പ്രേമത്തിന്റെ ശക്തികൊണ്ടു് അങ്ങയുടെ ഹൃദയത്തെ രാജ്യത്തിൽ നിശ്ശബ്ദമായി ഉളിച്ചുകിടക്കുന്ന ആ മഹാരഹസ്യത്തെ എനിക്കു കണ്ടുപിടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ആ ഭിദ്യ പ്രേമത്തെ സാക്ഷിയാക്കിത്തന്നെയാണു ഞാൻ ഇപ്പോൾ അങ്ങയോടു സംസാരിക്കുന്നത്. അങ്ങു് പോകരുതു്, എന്നെ വിട്ടു പോകരുതു്. എന്നെ കൈവെടിയരുതു്. ഇവിടെ ആനന്ദമായി നമുക്കു ജീവിക്കാം. പേരും പെരുമയും പ്രേമത്തെപ്പോലെ പ്രയോജനപ്പെടുന്നവയല്ല. നാഥാ—! അങ്ങു് പോവുകയെന്നതു് അസാദ്ധ്യമായ കാര്യം!

കവ:—അങ്ങിനെ അല്ല, ഭവയാനി!

ഭവ:—എന്തോണം 'അല്ല'? കള്ളം പറയരുതേ. പ്രേമത്തിൽ ദൈവികത്വം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഈശ്വരൻതന്നെ പ്രേമസ്വരൂപനല്ലേ? അപ്പോൾ മറ്റൊരാളായിത്തീരുകയും കർമ്മമോന്നതസ്ഥാനം അലങ്കരിക്കുന്നതു് പ്രേമമാണു്. ഗംഭീരമായ സാഗരം തരംഗപരമ്പരകളാൽ അതിന്റെ ആശയങ്ങളെ പ്രപഞ്ചമെങ്ങും ഉൽഘോഷിക്കുന്നതുപോലെ, അങ്ങും, അങ്ങയുടെ കൺകോണുകൊണ്ടും കരാംഗുലികളാലും മുഖഭാവത്താലും പ്രേമത്തെ പുകഴ്ത്തിയിട്ടുണ്ടു്; ആവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എന്റെ ശബ്ദരൂപം

മാത്രയിൽ അങ്ങു പുകമണിയുന്നതു് ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ളതല്ലേ? ഇതെല്ലാം അങ്ങു് എങ്ങിനെ നിഷേധിക്കും?

കവ:—ഹ! വീടു്, ബന്ധുക്കൾ, ഇവയെല്ലാം ത്യജിച്ചു് ഞാൻ ഇവിടെ വന്നതും, ഈ പാടുകളെല്ലാം പെട്ടതും, എല്ലാം ഇതിനാണോ എന്നാണോ ഭവതി വിചാരിക്കുന്നതു്?

ഭവ:—പിന്നെ ഏതിനു്? വിജ്ഞാനം ആത്മയ്ക്കു വിശിഷ്ടവും, പ്രേമം തെരുവിൽ കിടക്കുന്ന മലിനവസ്തുവുമാണെന്നാണോ പറയുന്നതു്? അങ്ങു് വിചാരശൂന്യനായി സാമസം പ്രവർത്തിക്കരുതു്. വിദ്യയ്ക്കും, ശക്തിയ്ക്കും, കീർത്തിയ്ക്കുംവേണ്ടി തപസ്സുചെയ്യാൻ ആളുകൾ ധാരാളം കാണാം. എന്നാൽ ഇവയെല്ലാം ഭക്തിഷുഭകര്യവതിയുടെ പ്രേമനിറഞ്ഞ ഹൃദയത്തെ കൈക്കലാക്കുന്നതിനു തുല്യമാണോ?

കവ:—അർത്ഥശൂന്യങ്ങളെ മന്ത്രം പഠിച്ചു കൊണ്ടുചെല്ലാമെന്നുഭവനാഷ്ട്രവാഗ്ദത്തം ചെയ്തുകൊണ്ടാണു ഞാൻ വന്നതു്.

ഭവ:—എന്നാൽ ഞാൻ ചോദിക്കുന്നതിനു തരം പറയണം. പുസ്തകങ്ങളെ അല്ലാതെ മറ്റു യാതൊന്നിനേയും അങ്ങയുടെ നയനങ്ങൾ ദർശിച്ചിട്ടില്ലേ? പഠിത്തം പകുതിയിൽ നിർത്തിയിട്ടു എന്റെ അരികിൽ ഓടിവന്നു; രണ്ടു കൈകളാലും പൂക്കൾ വാരി എന്നെ അഭിഷേകം ചെയ്തില്ലേ? സായങ്കാലവേളകളിൽ ഞാൻ തരുലതാടികൾക്കു് ജലസേചനത്തിനായി പോകുന്ന സന്ദർഭത്തെ കാത്തിരുന്നു് അങ്ങു് എന്നെ സഹായിച്ചിട്ടില്ലേ? പർവ്വതകിടയിൽ മലൻകിടന്നു്, നക്ഷത്രമണ്ഡലത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ടു്; മധുരഗാനം ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നില്ലേ, നാം? രാപ്പകൽ ഭേദമില്ലാതെ, മഴയെന്നോ

വെയിലെന്നോളല്ലാതെ, നാം സഭാ ഒരു മിച്ചതന്നെ ഇതുവരെ കാണപ്പെട്ടിരുന്നില്ലേ? അല്പനേരത്തേക്കു എന്നെ കണ്ടില്ലെങ്കിൽ അങ്ങ് ഞാൻ നില്ക്കുന്ന സ്ഥലത്തേക്ക് ഓടിവരുമായിരുന്നില്ലേ? എന്തിനായിരുന്നു ഇതെല്ലാം? ദേവലോകത്തുള്ളവരുടെ സമ്പ്രദായങ്ങളാണോ ഇതെല്ലാം? അതോ, എന്റെ അച്ഛനെ വശത്താക്കാൻ അങ്ങ് സ്വീകരിച്ച സൂത്രങ്ങളോ? ഭവനദാശത്തിൽ നില്ക്കുന്ന കാവല്ലാരനെ വഞ്ചിച്ചു, അകത്തുകടന്ന് ഉദ്ദേശം സാധിച്ചതിനുശേഷം തിരിയെപ്പോകുമ്പോൾ ഒരു ചില്ലിക്കാശെടുത്ത്, ഭിക്ഷനല്ലെന്നതുപോലെ, അവന്റെനേക്കറിഞ്ഞിട്ട്, ഗൗരവത്തിൽ നടന്നു മറയുന്നതുപോലെയല്ലേ, അങ്ങ് ഇപ്പോൾ എന്നോട് നന്ദി പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത്? ഇതെല്ലാം ആക്കി യോജിച്ച തൊഴിൽ?

ക:—അഹംഭാവിയായ യുവതി! ക്ഷമയ്ക്കും ഭരതിയുണ്ടു്. നിന്നെ സ്നേഹിച്ചതിനുള്ള ദുഃഖംഞാൻ ഇപ്പോഴും അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നെന്നു ധരിപ്പിക്കുന്നത്. എന്റെ ഹൃദയം അന്തർഭാഗത്തു് ആളിക്കത്തുന്ന മഹാഗ്നിയിൽ ഞാനും ഒരു ദിവസം ദണ്ഡാകും അല്ലാതെ തരമില്ല. സ്വർഗ്ഗം ഇനി എനിക്ക് നരകതുല്യം തന്നെയാണു്. ഇതൊക്കെയാണെങ്കിലും എനിക്ക് ഇപ്പോൾ ദേവലോകത്തു് പോയേ തീരൂ ഞാൻ സമ്പാദിച്ച വിജ്ഞാനമാണിത്രത്തെ ദേവന്മാർക്കു് കാഴ്ചവയ്ക്കുന്നതുവരെ എനിക്ക് വേറെ യാതൊരു ചിന്തയുമില്ല. പ്രിയപ്പെട്ട കൂട്ടുകാരി! മാപ്പുതരു. എനിക്ക് പോകാതെ തരമില്ല എന്റെ കർത്തവ്യമാണതു്. ദേവയാനി! ഭവതിയുടെ ഹൃദയത്തെ വേദനപ്പെടുത്തേണ്ടിവന്നതിൽ ഞാൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ പാശ്ചാത്തപിക്കുന്നു. എന്റെ ആത്മാവു് ഭവതിയുടെ ദുഃഖം കാണുമ്പോൾ കിടന്നു പളയുകയാണു്. അതെ-കുചൻ

ഭവതിയുടെ ആരാധകനാണു്. അതീവ പ്രണയവാനാണു്. പക്ഷെ, കർത്തവ്യ നിർവ്വഹണമാണു് പ്രേമത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ കാര്യമായിട്ടു കരുതുന്നതു്—ദേവീ—മാപ്പുതരു.

ദേവ—മാപ്പോ? ആരോടു് ചോദിക്കുന്നു! എന്റെ ഹൃദയത്തെ അങ്ങ് തല്ലിത്തകർത്തുകഴിഞ്ഞു. അങ്ങേയ്ക്കു് കർത്തവ്യത്തേയും, തൻമുഖമുഖമാകുന്ന കീർത്തിയേയും അന്വേഷിച്ചുപോകാം. എന്നാൽ ഞാൻ എവിടെ പോകും? എന്തിനെ ലക്ഷ്യമാക്കിത്താൻ പോകും. എന്റെ സ്മരണമാർഗ്ഗത്തിൽ അങ്ങ് കൂർത്തു മുത്തു മുളക്കുറു വിതറി കഴിഞ്ഞു. ലജ്ജയും, അവമാനഭാരവും എന്റെ ജീവിതത്തെ മുറിപ്പെടുത്തി. കേവലം ഒരു വഴി പോക്കനെപ്പോലെ അങ്ങ് ഇവിടെവന്നു, അസമ്യമായ വെയിൽ എല്ലാൻ ശക്തിയില്ലാതെ അങ്ങ് എന്റെ നന്ദനോദ്യാനത്തിൽ, വൃക്ഷത്തണലിൽ വിശ്രമാർത്ഥം ഇരുന്നു; പൂക്കൾപറിച്ച് ഒരു ഒന്നാംതരം മാലയും ചമച്ചു; ഇപ്പോൾ പോകാൻ നേരമായപ്പോൾ അങ്ങ് മാലകെട്ടിയിരുന്ന ദിവ്യമായ നൂലിനെ ഖണ്ഡം ഖണ്ഡമായി മുറിച്ചു, ആ മോഹനകസ്യമങ്ങളെ പാശ്ചാത്യീയിൽ നിർദ്ദയം വലിച്ചെറിഞ്ഞു, ചവിട്ടിത്തേയ്ച്ചിട്ടു പോകുന്നു! അങ്ങ് ശ്രമപ്പെട്ടു സമ്പാദിച്ച ആ മഹാവിദ്യ നാശമടയട്ടെ. സ്വപ്നങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ചെന്നാലും ആ വിദ്യ അങ്ങേയ്ക്കു് ഓർമ്മവരാതെ പോകട്ടെ. ഈ സംഭവങ്ങളെല്ലാം ലജ്ജാപൂർണ്ണമായ ഒരു പശ്ചാത്തലം അങ്ങയുടെ ജീവിതത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കട്ടെ! ആ ലജ്ജാഭാരത്തിൽ അങ്ങ് അനന്ദിമംഷം പതറിപ്പോകാനിടവരുട്ടെ! നക്ഷത്രങ്ങൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി പ്രകാശിച്ചാലും ചന്ദ്രനില്ലാത്ത രാത്രി എത്രത്തോളം വിലക്ഷണപൂർണ്ണമായി കാണപ്പെടുന്നുവോ, അതുപോലെ സ്നേഹത്തിന്റെയും പ്രേമത്തിന്റെയും സാന്നിദ്ധ്യമില്ലാത്ത അങ്ങയുടെ വിജ്ഞാനം, നിഷ്പ്രഭ

മായി നിരുപയോഗപ്രഭമായി തീരുമാനം കളെ—”

* * *

ഭേദയാനിയിൽ സാക്ഷാൽ പ്രേമത്തിന്റേയും, കചനിൽ കന്തവ്യനിവഹണപ്രതിപത്തിയേയും ചിത്രീകരിച്ചു. അവതമ്മിൽ നടക്കുന്ന ഒരു മഹാസമരത്തെയാണ് ഗുരുഭാവൻ മേൽകാണിച്ചുവിധത്തിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നത്. ഹൃദയവികാസം ലഭിക്കാത്ത

ജ്ഞാനം നിഷ്പലമായിത്തീരുമെന്നുള്ള തത്വവും ഇതിൽ അന്തർഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗുരുഭാവനാലല്ലാതെ ഇത്രയും മഹത്തായ ഒരു തത്വത്തെ; ഇത്രയും മനോജ്ഞമായ കവിതാരസത്തോടെ മറ്റാരാലും സ്ഥാപിക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്നു തീർച്ചയാണ്. വെറും സംഭാഷണരൂപത്തിലായിരുന്നാലും ഉന്നതമായ കലാസൃഷ്ടിക്കു് ഗുരുഭാവൻ നിഷ്പ്രയാസമാണെന്നു് ഇതു് തെളിയിക്കുന്നുമുണ്ടു്.

////////////////////

ഇരുപുറവും ചോടിച്ചുകൊണ്ടുനിന്ന രാപ്പകലുകൾക്കു കൊടുക്കാതെ അന്തി അവളുടെ പൂക്കുടയിലെ പൂ മുഴുവൻ വാരി വീണിലേയ്ക്കു റിഞ്ഞപ്പോൾ അന്ധകാരം അചാലുവാൻ തുടങ്ങി!

* * *

പിന്നെയും പിന്നെയും വന്നടക്കുന്ന ഇരുൾപായൽ നീക്കി, അതിനിടയിലത്തെ പ്രകാശത്തെ ലോകത്തിൽ കാട്ടിക്കൊടുക്കുവാൻ അത്യുല്പാന്നംചെയ്തു രാത്രി മുഴുവൻ ഉറക്കമില്ലാ മിന്നാമിനുക്കുകളെ പകലിന്റെ പാഴ്ക്കീടങ്ങളായിത്തള്ളിക്കളയുന്ന പ്രഭാതത്തിൽ എന്റെ നാഥാ, ഞാനാണിനിരിക്കണമെന്നോ!

ചീവീടൊളകളാക്കുന്ന മരകതമൊട്ടുകൾനിറഞ്ഞ ഇരുൾപൂക്കാവിൽ അങ്ങയുടെ പ്രഭാസം ഹരണങ്ങൾ മിന്നാമിനുക്കുകളായി പ്രസരിക്കുമ്പോൾ എന്റെ നാഥാ, ഞാനാണിക്കൊള്ളണമെന്നോ!

* * *

ശൂന്യതയിൽ നിന്നു പുണ്യതയിലേയ്ക്കു, വീണ്ടും ശൂന്യതയിലേയ്ക്കും, നില്ക്കുപൊരുതിയില്ലാതെ ഓടിനടക്കുന്ന നിശാകാന്തൻ, ആ ചെറിയ വെളിച്ചത്തിൽ ധാരാളം തൃപ്തിപ്പെട്ടുകൊണ്ടു് തരീക്ഷത്തിൽ പാറിപ്പറന്നല്ലസി എന്ന മിന്നാമിനുക്കുകളുടെ ജീവിതാഭർത്ഥനയാൻ കഴിയുന്നില്ല!

കാഗോറിന്റെ കത്തുകൾ

(പരിഭാഷകൻ, പി. ശേഷാദിത്തൻ ബി. എ, എം. എൽ)

ജനുവരി, ൧൯൨൭.

ഞാൻ വളരെ ജോലിത്തിരക്കിൽ അകപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. നിങ്ങളുടെ എഴുത്തിന് ഇതാണ് എന്നിങ്ങനെ മറുപടിയായി പറയാനുള്ളത്. ഒരിക്കലേങ്കിലും നിങ്ങളുടെ അച്ഛനെക്കുറിച്ച് എന്തിനായി ഞാൻ ആരോടും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്തെന്നാൽ, എന്റെ മനസ്സിനു ക്ഷോഭമുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളവരെ സംബന്ധിച്ച് ഞാൻ നിർബന്ധപൂർവ്വം മൗനഗ്രന്ഥം ഭിക്കിക്കുന്നു. നിങ്ങളെപ്പോലെ എന്നോട് സ്നേഹമുള്ളവരെ ഇഷ്ടപ്പെടുക ഞാൻ ആക്ഷേപിച്ചു എന്നുവരാം. എന്നാൽ എന്നെ എതിർത്തിട്ടുള്ള

വരെ ഞാൻ ഒരിക്കലും ആക്ഷേപിക്കുകയില്ല. നിങ്ങളുടെ അച്ഛനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതാവസാനംവരെ ഞാൻ ബഹുമാനിക്കുകയേ ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ. ഈ വിവരം കാണിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന് ഞാൻ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ നിന്ന് രണ്ടുതവണ അയച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൃത്യുശയ്യയിൽവെച്ച് അദ്ദേഹം അതു വായിച്ചുനോക്കിയെന്നും എനിക്ക് മറുപടി അയച്ചുവെന്നും ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ ആ മറുപടി എന്റെ കയ്യിൽ വന്നുചേർന്നിട്ടില്ല.

ഫാൽഗുനമാസം, ൧൯൨൭.

നിങ്ങളെ ഞാൻ ആന്തരമായി സ്നേഹിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളെ പറഞ്ഞുമാനസ്സിലാക്കാൻ ഞാൻ അല്പംപോലും ശ്രമിക്കുകയി

* ദിലീപകുമാരായിക്കയച്ചത്.

പകലിനു ചേക്കേറാൻ പ്രകൃതി നിർമ്മിച്ച കൂടാണു രാത്രി!

*

*

*

എന്റെ സംഗീതത്തിന്റെ ഉറവ, മൗനത്താൽ പരിശുദ്ധമാക്കപ്പെട്ടെട്ട്!

*

*

*

ഒരു മഞ്ഞുതുള്ളി താങ്ങുവാൻ കരുത്തില്ലാത്ത പുൽക്കൊടി, രാത്രിയോടൊത്മിച്ചു നക്ഷത്രത്തേയൊണ്!

*

*

*

ചെമ്പട്ടറയിൽനിന്നുരവേതന്നെ ഇരുപെട്ടെരുമ്പടകളെ പിന്തിരിച്ചോടിച്ചു ആ ഉജ്വലമായ വജ്രായുധം ഉഷസ്സുയർത്തിപ്പിടിച്ചു വിജയം! വിജയം!!

ല്ലായിരുന്നു. എന്റെ ജീവിതത്തിൽ പല ആളുകളും എന്നെ വീണ്ടും വീണ്ടും തെറ്റി ഓർത്തിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ അപ്രകാരമുള്ള തെറ്റിദ്ധാരണയിൽ എനിക്കു് ഒഴുക്കു് നുമാണ് തോന്നാറുള്ളതു്. നിവൃത്തിയുണ്ടെങ്കിൽ എന്റെ പക്ഷത്തേ സാധൂകരിക്കാൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കാറില്ല. മാത്രമല്ല, എന്നെ തെറ്റിദ്ധരിച്ചതിനുള്ള മനശ്ശാസ്ത്രപരമായ കാരണം എനിക്കു് യാതൊരു വ്യവസ്ഥയും ക്ഷോഭം തന്നെ ഇല്ലാതാകുന്നു. ഒരു വശത്തു് കാറ്റു് ലാലുവാകുമ്പോൾ മററൊരു വശത്തുനിന്നു് കൊടുങ്കാറ്റു വരുന്നു. അതിനെ സംബന്ധിച്ചു് പരാതി പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. മനുഷ്യജാതിയോ, മണ്ഡലവാരത്തെയോ കുറപ്പെടുത്തുന്നില്ല. രണ്ടിന്റെയും നടുവിലുള്ള അസംഗത്യം തന്നെയാണു് ഉപദ്രവങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതു്.

എന്റെ സ്വഭാവത്തിന്റെ സകല വശങ്ങളും പെട്ടെന്നു ദുഷ്ടിഗോചരമാകയില്ല. വിശേഷിച്ചു് എന്റെ ഹൃദയം കാണാൻ വളരെ പ്രയാസമാണു്. അതിനാൽ എന്നെ മുഴുവനും മനസ്സിലാക്കാതെ ക്ഷോഭിക്കുന്നതു് എന്റെ ഭാഗ്യദോഷമെന്നു പറയാനുള്ളു. അതു് വിധിവിധിയാണെന്നു്. ജനങ്ങൾക്കു് അഗോചരമായി എന്നിലുള്ള അശ്രമാണു് അതിനു കാരണം അക്കാൽത്തു് അവിടെനിൽക്കട്ടെ കൊടുക്കാറു് താനേതന്നെ അടങ്ങിക്കൊള്ളും. വിരോധം സമതപമില്ലായ്മയെ കാണിക്കുന്നു. ആ വൈഷമ്യം, വിരോധജന്യമായ ഇളകിമറിച്ചിലിൽക്കൂടി ശാന്തിയെ പ്രാപിച്ചുകൊള്ളും. ആരോഗ്യ, സമ്പാദനത്തിനുള്ള ശേഷധം കാലത്തിന്റെ കയ്യിൽ തന്നെ ഇരിക്കുന്നു.

മരുഭൂമിയെക്കാണാനേ അസുഖം കണ്ടുള്ള!

* * *

സൂര്യന്റെ ഒരു ചുഞ്ചനമതി, കണ്ണിടക്കണവും പുഞ്ചിരിതുകാൻ!

* * *

ഒരു മനോഹരമായ ചിത്രം, അത്രത്തോളം അരിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തെ മറയ്ക്കുന്നു!

* * *

നക്ഷത്രങ്ങൾക്കു സ്വാഗതമരുളുവാൻ ജ്വലപ്പാടിൽ അന്തി സൂര്യൻ കൃതജ്ഞതപരയുവാൻ മറന്നുകളഞ്ഞു!

* * *

കുറുതിട്ടത്തു്, ഒരു പുല്ലിന്മേലിരുന്നാൽ മിന്നാമിനുങ്ങു് നക്ഷത്രത്തേക്കാൾ പ്രകാശിക്കും. അനന്തമായ അകാശത്തു വിഹരിക്കുന്ന നക്ഷത്രം അവിടെ അസുഖപ്പെടാറുണ്ടോ?

ടാഗോർ

സാഹിത്യ പ്രധാനമായ
ഒരു കൃഷ്ട മാസിക.

മാസികയുള്ള ലേഖനങ്ങൾ, നിരൂപണത്തിനുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ, മാറ്റപ്പത്രങ്ങൾ, മാസികകൾ, അവയെ സംബന്ധിച്ച എഴുത്തുകൾ മുതലായവ പത്രാധിപർ, ടാഗോർ, കൊല്ലം എന്ന മേൽവിലാസത്തിലും, വരിസംഖ്യകൾ, മറ്റു മണിയാർഡുകൾ, എജൻസി സംബന്ധിച്ച കത്തിടപാടുകൾ എന്നിവ മാനേജർ, ടാഗോർ, കൊല്ലം എന്ന വിലാസത്തിലും അയയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

വരിസംഖ്യ ഒരു കൊല്ലത്തേയ്ക്ക് അഞ്ചു രൂപാ (മുൻകൂർ)
പോസ്റ്റിൽ 6 രൂ. 8 ണ. റെറ പ്രതിക്ക് 8 ണ.

ഒരു പ്രാവശ്യത്തെ പരസ്യനിരക്ക്

മുഴുപ്പേജിന് 50 രൂ. അറു പേജിന് 28 രൂ. കാൽ പേജിന് 15 രൂ.

കൂടുതൽ കാലത്തേയ്ക്കുള്ള പരസ്യനിരക്കിന്നും മറ്റു വിവരങ്ങൾക്കും മാനേജരുടെ പേക്കെഴുതുക.

മാനേജർ,
ടാഗോർ—കൊല്ലം.

The Ayurvedic Compound Tinctures Ltd.

ALLEPPEY.

MANAGING AGENTS:-

A. V. THOMAS & Co., (INDIA) LTD.,

ALLEPPEY.

Some of our famous Tinctures and Specialities:

Tr. Maharasnadi: Best specific for all rheumatic disorders, pleurisy, paralysis, hemiplegia, sciatica, elephantiasis, filarial fever, hernia, facial paralysis, seminal diseases, diseases of the genital organs, barrenness etc.

Tr. Thikthakom: One of the best blood purifying medicines of Ayurveda. Useful for all skin diseases such as dermatitis boils, scabies, anæmia, eczema, glandular swellings, leprosy, blood poisoning, jaundice, scrofula, hæmptysis etc. Also useful for mental diseases, manomania, heart-disease, epilepsy, blindness, diseases of the liver and bile.

Tr. Dhanwantaram: An excellent tonic of great merit, given after confinement for women. Useful in all cases of nervous debility, diseases of the genital organ, urinary disorders, rheumatism, melancholia and intestinal tumours. Also effective in cases of impotency barrenness, stone in the bladder and urinary calculi.

Tr. Sukumaram: An excellent tonic and rejuvenator. Very useful for pregnant women. Imparts strength and gives tone and colour to the body.

Supplies of the above and various other preparations including Syrup Siddhasaraswatham, Indyodin, Malt Vinegar, Tooth Powder, Sanjivanjan can be had of:-

1. Messrs. Ayurvedic Compound Tinctures Ltd., Alleppey.
2. „ A. V. Thomas & Co. Ltd., Trivandrum.
3. „ Do. Quilon.
4. „ Do. Nagercoil.
5. „ C. M. & Sons, Mullakkal, Alleppey.
6. „ Punnen & Kurup (India) Ltd., Kottayam.